Begroting 2025

Balanceren tussen ambitie en realiteit

Inhoudsopgave

Begroting 2025 1

Samenvatting 3
Kengetallen 12

Beleidsbegroting 15

Programmaplan 16
1 Bestuur en Veiligheid 17
2 Ruimtelijk Domein 25
3 Sociaal Domein 45
4 Financiën, Control en Economie 57

Paragrafen 71
1. Lokale heffingen 72
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 77
3. Bedrijfsvoering 87
4. Grondbeleid 90
5. Onderhoud kapitaalgoederen 93
6. Financiering 97
7. Verbonden partijen 100
8. Toekomstagenda 2030 106
9. Wet Open Overheid 109

Financiële begroting 111

1. Overzicht van baten en lasten 112

2. Overzicht financiële positie 126

Bijlagen 137

Bijlage taakvelden 138
Bijlage beleidsindicatoren 140
Bijlage Algemene uitkering gemeentefonds 143

Met dank aan Rob Fritsen voor de foto's.

Samenvatting

Inleiding

Voor u ligt de begroting 2025.

In de begroting staat welke plannen we de komende jaren hebben, wat die plannen kosten en welke inkomsten we verwachten. De begroting is een belangrijk instrument bij het uitoefenen van de kaderstellende en controlerende rol van de raad. Door de begroting vast te stellen geeft de gemeenteraad het college toestemming geld uit te geven voor de plannen.

Bestuurlijke samenvatting

Met grote ambitie willen we iedere dag het maximale -binnen onze mogelijkheden- realiseren voor onze inwoners en ondernemers. Ons dorp is in beweging en bruist en dat zie je om je heen. De grote maatschappelijke opgaven zoals bouwen, economie, mobiliteit, sociaal domein, veiligheid etc. kunnen wij niet alleen. We doen dat samen met onze inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners en gemeenten in onze regio.

Nadrukkelijk binnen onze mogelijkheden want we zijn sterk afhankelijk van de inkomsten vanuit de Rijksoverheid. Hier zien we vanaf 2026 een groot gat in de begroting, net zoals vele gemeenten in Nederland. De gehoopte verhoging van de algemene uitkering vanuit de Rijksoverheid is er helaas niet. We blijven ons, samen met de K80 en de Vereniging van Nederlands gemeenten (VNG), sterk maken voor een betere bekostiging vanuit het Rijk.

We balanceren tussen het realiseren van onze uitgesproken ambities en de realiteit dat de Rijksoverheid niet zorgt voor voldoende middelen. Langer afwachten heeft geen zin meer en daarom zetten we in op waar we goed in zijn: samen mét Asten, met onze inwoners en ondernemers, maatschappelijke partners, raad, college en organisatie toewerken naar een sluitende meerjarenbegroting op termijn. Dit proces heeft zorgvuldigheid en tijd nodig.

Dit betekent samengevat:

- ✓ De begroting 2025 is nog positief;
- ✓ De begroting vanaf 2026 is negatief (€ 2,9 miljoen negatief in 2026, de jaren erna € 2,8 miljoen en € 2,7 miljoen);
- ✓ De tijd tot aan de begroting 2026 benutten we om samen mét Asten te zorgen voor een oplossing, welke zal betekenen dat Asten op termijn weer een duurzaam positieve begroting heeft;
- ✓ Er zullen incidentele middelen nodig zijn om de tussenjaren op te vangen, indien het Rijk hier niet voor zorgt;
- ✓ De kadernota 2026 zal beperkt van omvang zijn.

Achtereenvolgens gaan we in op:

1. Structurele begroting 2025-2028;
2. Vertaling kadernota naar de begroting;
3. Incidentele begroting 2025-2028;
4. Ontwikkelingen;
5. Lokale lastendruk.

1. Structurele begroting 2025-2028

De meerjarenbegroting laat een positief resultaat zien in 2025. Vanaf 2026 is het resultaat flink negatief.

Het presenteren van een niet sluitende meerjarenbegroting past niet bij de gemeentelijke ambitie om duurzaam financieel gezond te blijven. Het is echter een bewuste keuze om de gevolgen van de besluitvorming van het kabinet zichtbaar te maken. In de kadernota 2025 stond geschreven dat we pas met maatregelen komen als er meer duidelijkheid komt van het Rijk. We willen immers geen voorzieningen afbreken als dat niet nodig is. Op basis van het recente hoofdlijnenakkoord en de miljoenennota is duidelijk dat er op korte termijn geen compensatie van het Rijk komt.

	Begroting	Meerjarenbegroting		
bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028
Resultaat	**71**	**-2.892**	**-2.795**	**-2.662**

Het begrotingsresultaat 2026 is ten opzichte van 2025 fors minder, het daalt met € 2,9 miljoen.
Deze daling wordt veroorzaakt door:

• Daling algemene uitkering	€ 1.440.000
• Kapitaallasten herinrichting Park 't Loverveld	€ 50.000
• In 2026 worden reserves niet meer als structureel dekkingsmiddel ingezet	€ 700.000
• Stijging kosten Wmo	€ 170.000
• Stijging financieringskosten	€ 150.000
• Bouw school Loverbosch (kapitaal- en exploitatielasten)	€ 220.000
• Investering in wegen en sportvelden (kapitaallasten)	€ 50.000
• Uitbreiding formatie SWOT analyse	€ 170.000
Totaal	€ 2.950.000

Uitgaven 2025

Per Ambitie

	Lasten:	(x 1.000)
Bestuur en veiligheid	22%	**€ 12.732**
Goed bestuur op z'n Astens	18,6%	€ 10.548
Veilige buurt en thuis	3,9%	€ 2.184
Ruimtelijk domein	23%	**€ 13.300**
Bouwen en goed wonen	5,6%	€ 3.186
Bruisende en aantrekkelijke kernen	12,9%	€ 7.289
Klimaat, energie en duurzaamheid	4,9%	€ 2.765
Vitaal buitengebied	0,1%	€ 60
Sociaal domein	47%	**€ 26.602**
Bruisende en aantrekkelijke kernen	4,6%	€ 2.588
Sociaal en gezond	42,2%	€ 23.909
Veilige buurt en thuis	0,2%	€ 105
Financiën, control & economie	7%	**€ 4.077**
Bruisende en aantrekkelijke kernen	0,2%	€ 129
Financieel gezond	1,9%	€ 1.091
Sterke lokale economie en mobiliteit	1,5%	€ 834
Veilige buurt en thuis	3,6%	€ 2.024
		€ 56.712

2. Vertaling Kadernota 2025 naar de begroting

De volgende ontwikkelingen en wensen uit de Kadernota 2025 zijn opgenomen in deze begroting:

Ontwikkelingen / nieuwe wens	2025	2026	2027	2028
Programma 1	**-177.465**	**-177.465**	**-46.465**	**-46.465**
Actualiseren meerjaren onderhoudsplanningen (MJOP)	-30.908	-30.908	-30.908	-30.908
Arbeidsmarktstrategie de Peel	-75.000	-75.000		
Verhoging deelnemersbijdrage MRE ontwikkeling	-6.757	-6.757	-6.757	-6.757
Lokaal Integraal Veiligheidsbeleid	-8.800	-8.800	-8.800	-8.800
Programmanagement Peelagenda	-56.000	-56.000		

Programma 2	**-352.266**	**-291.499**	**-294.704**	**-294.708**
Actualiseren meerjaren onderhoudsplanningen (MJOP)	-18.916	-20.916	-20.916	-20.916
Areaaluitbreiding bomen	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
Maaien gazons en bermen	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Hogere bijdrage Blink BOR-taken	-52.350	-52.350	-52.350	-52.350
Groenonderhoud commercieel	-55.000	-55.000	-55.000	-55.000
Groenonderhoud Senzer	-130.000	-130.000	-130.000	-130.000
Revitalisering Venbergweg (zoutloods)		-11.625	-11.625	-11.625
Meicirculaire 2024		-430	-435	-439
Opstellen water- en rioleringsprogramma	-37.500			
Aanpak wateroverlast Plutostraat	-775.000	-178	-178	-178
Aanpak wateroverlast zuidelijke parallelweg Heesakkerweg en Hazeldonk	-878.500			
Renovatie drukriolering buitengebied	-481.500			
Aanpak wateroverlast Julianastrt-Margrietstrt-Hemel-Lienderweg		-3.780.000	-3.200	-3.200
Dekking uit voorziening riolering	2.172.500	3.780.000		
Structuurvisie Kwaliteitsverbetering (i)	-30.000			
Actualiseren visie bebouwingsconcentraties (i)	-30.000			
Opstellen bomenrenovatieplan (i)	-15.000			

Programma 3	**-759.692**	**-338.805**	**-271.640**	**-275.842**
Actualiseren meerjaren onderhoudsplanningen (MJOP)	-47.079	-47.079	-47.079	-47.079
Uitvoeringskosten GR Peelgemeenten	-102.762	-102.762	-102.762	-102.762
Harmonisatie minimaregelingen deel 2	-21.000	-21.000	-21.000	-21.000
Stijging integrale kostprijs Onis a.g.v. nieuw ICT systeem	-9.516	-9.516	-9.516	-9.516
Wmo Zorgkosten	251.932	251.932	251.932	251.932
Jeugd Zorgkosten	-200.483	-200.483	-200.483	-200.483
BMS zorgkosten	11.651	11.651	11.651	11.651
Meicirculaire 2024	-487.331	-76.444	-77.015	-81.217
Verhogen deelnemersbijdrage GGD ontwikkelingen	-9.683	-9.683	-9.683	-9.683
Subsidie-aanpassing stichting Leergeld Asten-Someren	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Leerlingenvervoer	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Bibliotheek subsidie 2024	-12.685	-12.685	-12.685	-12.685
Gedragswetenschapper (i)	-59.000	-59.000		
Uitbreiding uren buurtsportcoach (i)	-8.736	-8.736		
Groeiplan taalontwikkeling (i)	-10.000			

Programma 4	1.380.765	1.135.549	1.044.553	977.403
Opbrengst OZB	107.000	107.000	107.000	107.000
Bijdrage Land van de Peel	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Nieuw financieel systeem	-38.500	-38.500	-38.500	-38.500
Deelnemersbijdrage ICT NML ontwikkelingen	-13.000	-13.000	-13.000	-13.000
Meicirculaire 2024	257.858	943.724	920.464	853.314
Verhoging deelnemersbijdrage MRE ontwikkeling	-11.411	-11.411	-11.411	-11.411
Rentekosten	-150.000	-300.000	-300.000	-300.000
Indexatie begroting 2025	405.000	405.000	405.000	405.000
Inzet reserves als structureel dekkingsmiddel	696.082	0	0	0
Inzet reserves ter afdekking incidentele uitgaven	222.736	67.736		
Incidentele lasten automatisering (i)	-70.000			
Saldo	**91.342**	**327.780**	**431.744**	**360.388**

Niet opgenomen wensen

In de Kadernota 2025 is in de bijlage een lijst met 'Niet opgenomen wensen' opgenomen.Of en wanneer deze wensen gerealiseerd kunnen worden hangt af van de financiële situatie.
De kosten van de nieuwe wensen zijn dus niet meegenomen in het saldo van de begroting 2025.

Niet opgenomen wensen	2025	2026	2027	2028
Extra formatie griffie	-46.000	-46.000	-46.000	-46.000
Extra formatie SWOT organisatie	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Onderhoudscontract gemeentehuis	-5.200	-5.200	-5.200	-5.200
Reconstructie gedeelte Vlosbergweg		-1.920	-1.920	-1.920
Reconstructie Waardjesweg				-46.400
Reconstructie Venbergweg		-9.600	-9.600	-9.600
Investeringsbudget speelvoorzieningen		P.M.	P.M.	P.M.
Reconstructie Meijelseweg			-76.000	-76.000
Vervangen bestaande kunstgrasvelden Olympia Boys en ONDO		-30.291	-61.924	-61.924
Uitbreiding formatie gezins- en jongerencoaches	-60.264	-60.264	-60.264	-60.264
Behoud cursusaanbod versterken basisvaardigheden inwoners	-16.896	-16.896	-16.896	-16.896
Behoud cursusaanbod versterken basisvaardigheden - cf. technische toelichting in 2025 via decentralisatie uitkering	16.896			
Cultuureducatie voortzetten	-14.656	-14.656	-14.656	-14.656
Overeenkomst 'Uniek Sporten in de Peel' voortzetten	-14.311	-14.311	-14.311	-14.311
Binnensport Asten (vanaf 2029 € 475.000,= structureel)				
Projectleider Versterken Sociale Basis	-68.250	-68.250		
Regionale schaalsprong Brainport	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Ontwikkeling Floraplein verplaatsen bushaltes	-35.000			
Incidenteel afdekken	35.000			
Werk- en vergaderfaciliteiten	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Subsidie verenigingen ter compensatie van OZB	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Saldo	**-238.681**	**-297.388**	**-336.771**	**-383.171**

De wijzigingen in deze lijst ten opzichte van de Kadernota 2025 zijn opgenomen onder het kopje ontwikkelingen.

3. Incidentele begroting 2025-2028

Reserve Eenmalige Bestedingen

Reserve Eenmalig Bestedingen					
bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027	2028
Stand op 31-12	**1.635**	**1.114**	**1.009**	**971**	**934**

Zoals uit bovenstaande tabel blijkt laat de reserve eenmalige bestedingen een positief saldo zien tot en met 2028. Een specificatie van deze reserve is terug te vinden in de Financiële Begroting, 2 Overzicht financiële positie, Overzicht Reserve Eenmalige Bestedingen (pagina 134).

4. Ontwikkelingen

Herijking en onderhoud gemeentefonds
Het berekende voordeel voor Asten van de herijking gemeentefonds is € 134,= per inwoner.
Dit is echter afgetopt naar maximaal € 37,50 per inwoner. De aftopping leidt ertoe dat de algemene uitkering voor Asten structureel wordt gekort met € 1,6 miljoen. In 2025 volgt een evaluatie van het nieuwe verdeelmodel hopelijk wordt dan ook duidelijk hoe wordt omgegaan met deze korting.

Wijzigingen Sociaal Domein
In de kadernota 2025 is de wens van een projectleider versterken sociale basis gehonoreerd.

Hoewel de wens voor een projectleider versterken sociale basis zeker nog bestaat wordt er na intern overleg meer noodzaak en prioriteit toegekend aan twee andere wensen, namelijk:
1. Formatie uitbreiding gedragswetenschapper welke in de kadernota op de plank terecht was gekomen.
2. Urenuitbreiding buurtsportcoach, dit betreft een nieuwe wens.

Omdat de wens van een projectleider versterken sociale basis nu vervalt, zijn er middelen beschikbaar gekomen voor de twee wensen hierboven benoemd. Kostentechnisch is dit budgetneutraal.

In de Kadernota 2025 was de formatie data-analist vanuit de GR Peelgemeenten opgenomen in de lijst Niet opgenomen wensen. Aangezien de rest van de samenwerkende gemeenten wel akkoord is gegaan met de data-analist, is het niet mogelijk om als enige gemeente hier niet aan mee te doen. Het budget van € 31.000,= is daarom opgenomen in de begroting 2025.

Speelvoorzieningen
Op 2 juli 2024 heeft de behandeling van de kadernota 2025 in de Raad plaatsgevonden. Hierbij heeft de Raad haar wensen en bedenkingen kenbaar gemaakt. Op basis hiervan is onderhoud speelvoorzieningen handhaven (instandhouding kwaliteit en nieuwe speellocaties) op minimaal niveau meegenomen in de begroting 2025.
Vooralsnog is een bedrag van € 10.000,= structureel opgenomen (conform kadernota 2025).
Het investeringsbudget voor speelvoorzieningen is P.M. begroot.

Toeristenbelasting truck parking
Er bestaat de mogelijkheid om de truck parking Truck Inn in de heffing toeristenbelasting te betrekken.
Voorgesteld wordt om hiervoor een tarief van € 1,00 per nacht te hanteren.

De verwacht extra opbrengst bedraagt hierdoor € 58.400,=.
Voorgesteld wordt om deze extra opbrengst in te zetten om het lage tarief toeristenbelasting voor campings te verlagen naar € 1,75 per overnachting.
Per saldo is dit dus budgettair neutraal.

Indexatie 2025
In de kadernota 2025 is geconstateerd dat de begrote indexatie niet gelijk liep met de werkelijke indexatie en dat de tarieven daardoor met 7,5% moesten stijgen in plaats van 2,75%. Deze aanpassing is reeds doorgevoerd in de kadernota 2025. Voor de gebruikte indexatie wordt verwezen naar de uitgangspunten.

Vormen reserve toerisme
Voor de kosten die zijn opgenomen in het nieuwe Programma Toerisme en Recreatie 2024-2030 wordt in 2025 een bestemmingsreserve gevormd. De storting in de reserve wordt gekoppeld aan de opbrengsten uit toeristenbelasting zodat we een direct verband houden tussen de opbrengsten en de kosten die we ten behoeve van de toeristische sector in Asten maken.

Septembercirculaire 2024

Septembercirculaire 2024	Begroting	Meerjarenbegroting		
bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028
Stijging algemene uitkering	399	408	335	419
Vervallen besparing op jeugd		455	467	474
Taakmutaties:				
Wet betaalbare huur	-23	-19	-10	-8
Indexatie Wmo demografie		-69	-139	-211
Openbare bibliotheken	-100	-100		
Al lager geraamde uitgaven "besparing op jeugd" vervalt		-400	-400	-300
overig	-21	-34	-31	22
Septembercirculaire 2024	**255**	**241**	**222**	**396**

Vanaf 2024 wordt het gemeentefonds geïndexeerd op basis van bbp (bruto binnenlands product). De volumeontwikkeling wordt gebaseerd op een 8-jaars gemiddelde van het bbp. Dit leidt tot een stabielere maar lagere algemene uitkering.

In de septembercirculaire 2024 zijn een aantal taakmutaties opgenomen. Deze mutaties zijn budgettair neutraal verwerkt.

- Wet betaalbare huur: gemeenten krijgen de bevoegdheid om toezicht te houden en handhavend op te treden.
- Indexatie Wmo demografie: oplopend bedrag beschikbaar voor gevolgen vergrijzing.
- Zorgplicht openbare bibliotheken: voorheen een specifieke uitkering, wordt t.z.t. een structurele bijdrage in gemeentefonds, nu tijdelijk als decentralisatie uitkering opgenomen in de algemene uitkering.
- De extra besparing op Jeugd van het Rijk is vanaf 2026 vervallen, omdat we hiervoor al een stelpost hadden opgenomen is het budgettair effect beperkt.

De algemene uitkering pakt voor 2025 en volgende jaren positief uit (ten opzichte van de meicirculaire). Dit heeft te maken met bijstelling van maatstaven.

Verschillen kadernota 2025 en begroting 2025

Verschillen meerjarenbegroting 2025-2028 (structureel)

	Begroting	Meerjarenbegroting		
bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028
Meerjarenbegroting 2024-2028	98	-2.721	-2.577	-2.566
Turap voorjaar 2024	**98**	**-2.721**	**-2.577**	**-2.566**
Meerjarenbegroting 2025-2028	-27	-171	-218	-96
Meerjarenbegroting 2025-2028	**-27**	**-171**	**-218**	**-96**
Meerjarenbegroting 2025-2028	**71**	**-2.892**	**-2.795**	**-2.662**

Toelichting mutaties Meerjarenbegroting 2025-2028
De grootste verschillen in de Meerjarenbegroting 2025-2028 zijn:

Overige mutaties	Begroting	Meerjarenbegroting		
bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028
· Leges bouwvergunningen	-50	-50	-50	-50
· Toeristenbelasting	-39	-39	-39	-39
- Stijging ICT kosten	-56	-30	-30	-30
- Zorgkosten	-46	-46	-46	-46
· Salariskosten (autonome ontwikkelingen)	-173	-167	-167	-167
· 7,5% verhoging OZB, omgevingsleges, toeristenbelasting tarieven De Schop en andere leges (voordeel t.o.v. geraamde opbrengst in kadernota € 405.000,=)	153	153	153	153
· Kapitaallasten "onderuitputting"	96	36	36	36
· Septembercirculaire 2024	255	241	222	396
· Riolering	-56	-107	-114	-114
· Overige verschillen	-111	-160	-181	-235
Totaal	**-27**	**-170**	**-218**	**-97**

Verschillen reserve eenmalige bestedingen 2025-2028 (incidenteel):

Stand Reserve Eenmalig Bestedingen					
bedragen x € 1.000	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Saldo 1-1	**11.335**	**1.635**	**1.114**	**1.009**	**971**
Claims voorgaande jaren	-6.014				
Resultaat jaarrekening 2023	-25				
Meerjarenbegroting 2024-2027	-3.591	-188	-37	-38	-37
Begroting na wijziging t/m juli	-70				
Kadernota 2024		-290	-68		
Meerjarenbegroting 2025-2028		-43			
Geactualiseerd saldo 31-12	**1.635**	**1.114**	**1.009**	**971**	**934**

De mutaties meerjarenbegroting 2025-2028 betreffen:

• Organiseren regiobijeenkomst VNG	- 17.500
• Automatisering incidentele uitgaven	- 25.900
Totaal	**- 43.400**

5. Lokale lastendruk

Lokale lastendruk	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroting 2025
Gebruiker			
Afvalstoffenheffing (variabel)	84,00	87,36	93,91
Afvalstoffenheffing (vast)	83,23	68,42	65,17
Totaal gebruiker	**167,23**	**155,78**	**159,08**
Eigenaar			
Gemiddelde waarde woning	*€ 381.802*	*€ 397.758*	*€ 397.758*
Onroerendezaakbelasting (OZB)	389,44	418,04	449,47
Rioolheffing	294,50	324,35	369,24
Totaal eigenaar	**683,94**	**742,39**	**818,71**
Totaal lastendruk	**851,17**	**898,17**	**977,79**

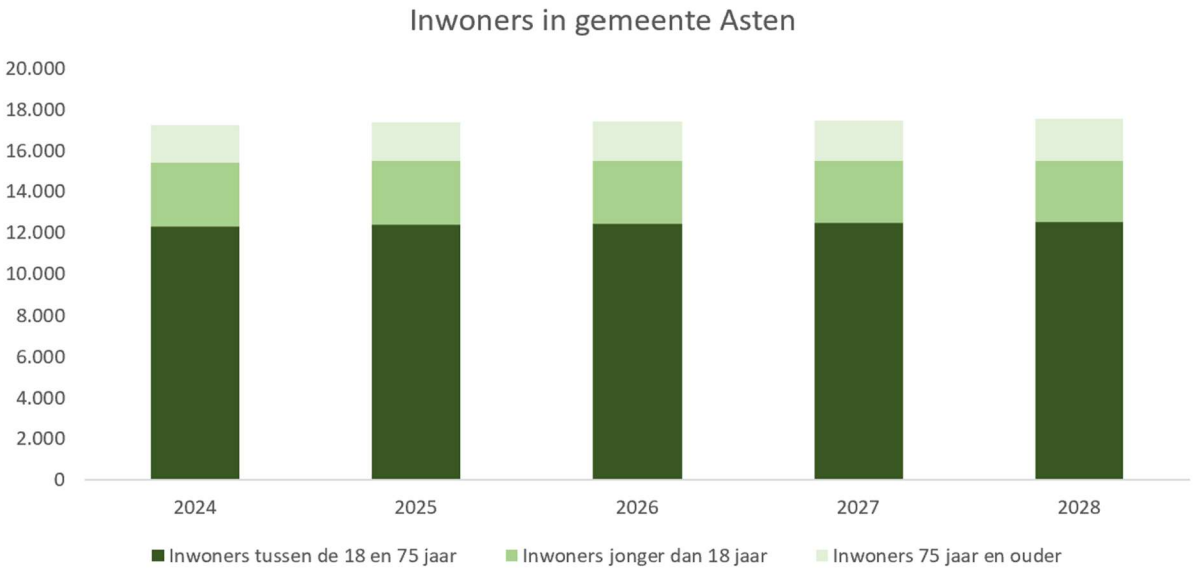
De stijging van de lokale lastendruk is 8,86%.
Dit betreft de indexering van 7,5% en de afgesproken verhoging van rioolheffing van 5,9%.
De afvalstoffenheffing is kostendekkend en stijgt met 2%.

Kengetallen

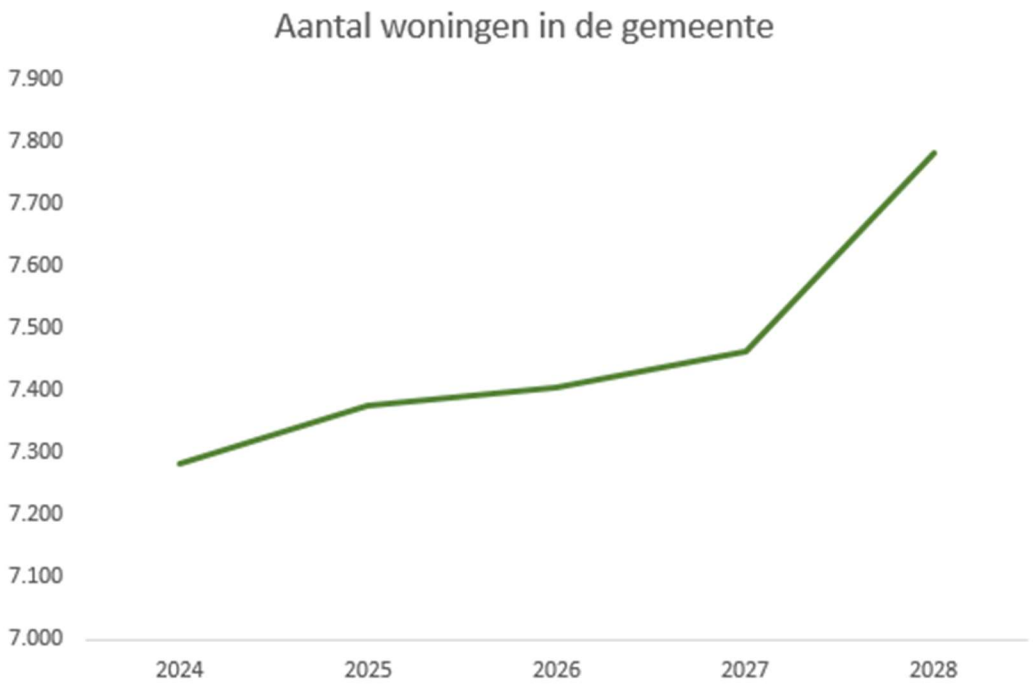
In onderstaande kengetallen zijn de prognoses tot en met 2028 van de volgende taken te zien:

- Aantal inwoners in de gemeente Asten met verdeling in jonger dan 18 jaar, tussen de 18 jaar en 75 jaar en ouder dan 75 jaar.
- Aantal verwachtte woningen die er zijn in de gemeente Asten.
- Aantal leerlingen in het basis- en voorgezet onderwijs.

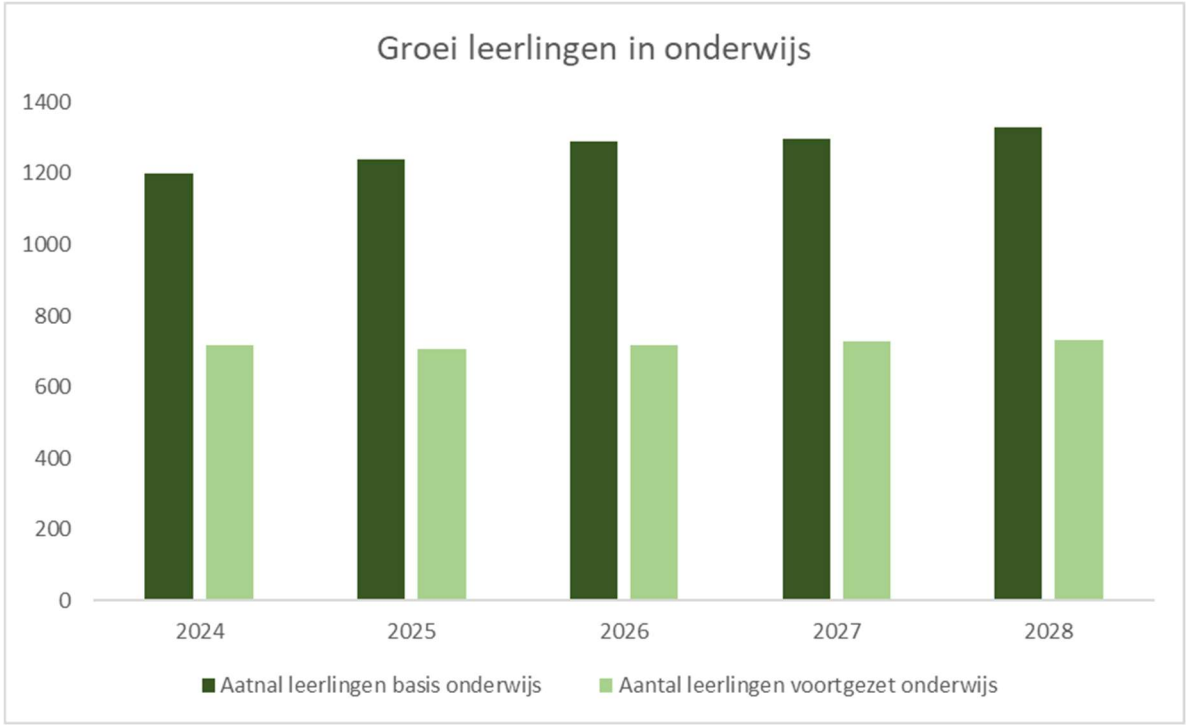
	Jaar	2024	2025	2026	2027	2028
Inwoners tussen de 18 en 75 jaar		12.325	12.392	12.399	12.406	12.413
Inwoners jonger dan 18 jaar		3.092	3.067	3.043	3.018	2.994
Inwoners 75 jaar en ouder		1.825	1.878	1.931	1.984	2.037

	2024	2025	2026	2027	2028
Woningen in de gemeente	7.284	7.377	7.404	7.464	7.784

	2024	2025	2026	2027	2028
Aantal leerlingen basis onderwijs	1.200	1.238	1.290	1.295	1.329
Aantal leerlingen voortgezet onderwijs	717	708	719	729	731

Beleidsbegroting

Programmaplan

Het coalitieakkoord 2022-2026 is de basis voor de begroting 2025.

De begroting 2025 is opgebouwd uit 4 programma's:
1. Bestuur en Veiligheid
2. Ruimtelijk Domein
3. Sociaal Domein
4. Financiën, Control en Economie

Bij ieder programma worden de visie, de verantwoordelijke portefeuillehouder en een taartdiagram met baten en lasten van het programma vermeld.

Onder de programma's worden de ambities uitgewerkt.
Het gaat hierbij om de volgende ambities:

- Goed bestuur op z'n Astens
- Bouwen en goed wonen
- Vitaal buitengebied
- Klimaat, energie en duurzaamheid
- Sterke lokale economie en mobiliteit
- Bruisende en aantrekkelijke kernen
- Sociaal en gezond
- Veilige buurt en thuis
- Financieel gezond

Per ambitie wordt het volgende opgenomen:

- Wat willen we bereiken?
  De tekst sluit aan bij het coalitieakkoord.
- Welke beleidsnota's zijn relevant?
  De beleidsnota's die vastgesteld zijn door de raad en waar rekening mee moet worden gehouden bij de uitvoering van het beleid.
- Activiteiten en planning.
  Welke activiteiten en planning hanteren we om onze doelstelling te kunnen realiseren.
- Een visualisatie om de ambitie te meten en de begroting leesbaarder te maken.
- Wat mag het kosten?
  Per programma worden hier de baten en lasten vermeld.

1 Bestuur en Veiligheid

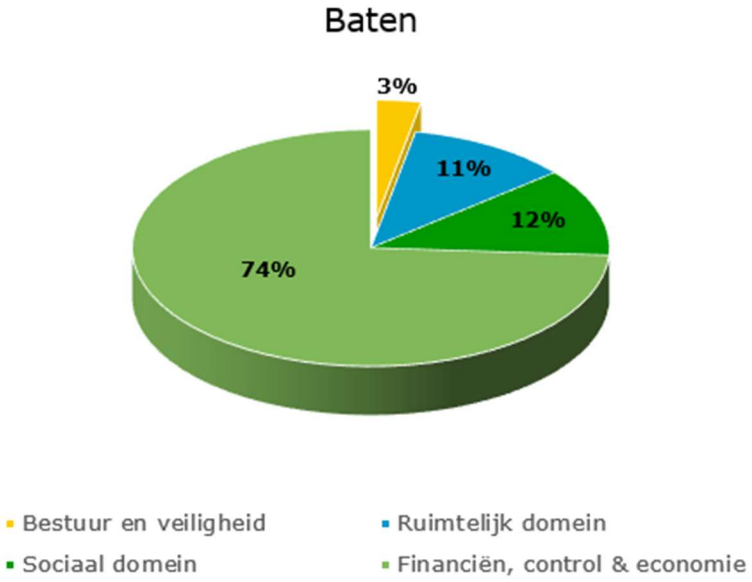
Visie

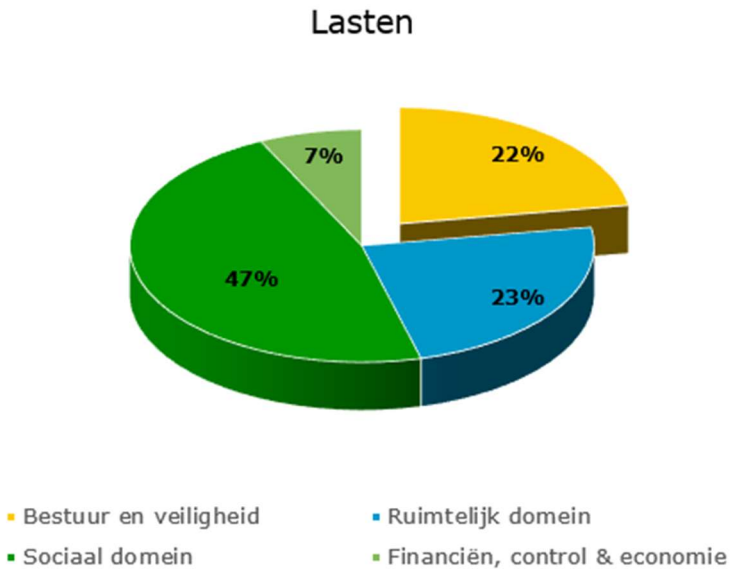
In alles wat we doen staan onze inwoners centraal. Het realiseren van dit ideaal stelt eisen aan de samenwerking binnen en tussen onze gemeenteraad, college van B&W, de ambtelijke organisatie en onze inwoners.
Gezamenlijk bouwen we aan een duurzaam vitaal en veilig Asten. Dit betekent onder meer dat we de grote maatschappelijke opgaven, die daaruit voortvloeien, samen realiseren.
Dit vereist een wijze van bestuur, gericht op de inzet en verantwoordelijkheid van de gemeenschap zelf, die we daartoe stimuleren en faciliteren.

Portefeuillehouder

Burgemeester A. van Extel-Van Katwijk
Wethouder L. van de Moosdijk (Dienstverlening)

Baten en lasten van het programma

Goed bestuur op z'n Astens

Wat willen we bereiken?

We leveren publieke dienstverlening aan de Astense samenleving. Gezamenlijk bouwen we aan een fijne woon-, werk- en leefomgeving vanuit eigen kracht dichtbij en samen met de inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen. Wij geven ruimte aan creativiteit en nemen obstakels weg om goede dingen te kunnen doen. We nemen een ondernemende houding aan, werken vanuit 'de bedoeling', handelen vanuit 'ja-tenzij' en hanteren alleen regels waar ze nodig zijn. We werken integraal, handelen pro-actief en zijn flexibel genoeg om te schakelen tussen verschillende (overheids)netwerken, partners en uitvoeringsvormen. We pakken de regie waar dat nodig is.

Het vertrouwen van inwoners in de politiek en in de overheid staat in algemene zin onder druk. Een gezonde bestuurscultuur, integriteit en onderlinge verhoudingen zijn zaken die wij als absolute basis van goed bestuur zien. Daarom besteden wij de komende periode veel aandacht aan deze thema's. Wij gaan regelmatig met elkaar en met de gemeenteraad in gesprek. Het actief betrekken van inwoners is daarbij heel belangrijk. Op die manier behouden en verstevigen wij het vertrouwen in de Astense politiek.

Goed bestuur betekent voor ons:

- Collegiaal: gelijkwaardigheid als uitgangspunt, zorgen voor een open en constructief debat tussen coalitie en oppositie, college en gemeenteraad én met inwoners en maatschappelijke partners waarbij we dilemma's op tafel leggen;
- Transparant en integer: betrouwbaar, betrokken, duidelijk en met respect naar eenieder, we spreken elkaar hierop aan;
- Midden in de gemeenschap: zichtbaar zijn voor inwoners en ondernemers, hen opzoeken, ook bijeenkomsten buiten het gemeentehuis;
- Met visie, lef en plezier: 'samen aanpakken en genieten';
- Lerend en zelfcorrigerend vermogen: kwetsbaar durven opstellen, regelmatig met elkaar en met inwoners/ondernemers evalueren;
- Open communicatie: we betrekken inwoners en doelgroepen in een vroeg stadium en communiceren op verschillende, creatieve manieren.

De wijze waarop we dit gezamenlijk aanpakken is inmiddels neergelegd in het zogenaamde Astens Manifest, van de Gemeenteraad, het college van B&W en de ambtelijke organisatie. Dit manifest is en wordt voortdurend geconcretiseerd in acties en besluiten.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Het Astens Manifest
- Toekomstagenda Asten 2030;
- Programma-opdrachten voor de onderliggende programma's uit de Toekomstagenda Asten 2030: Transformatie buitengebied, Vitale kernen, Centrumontwikkeling, Klimaatbestendig en energieneutraal Asten, Omgevingswet en Vitale democratie;
- Nota integrale sturing programma's en organisatie;
- Bedrijfsplan Asten, terug naar de bedoeling (A4);
- Optimalisatie grote burgerinitiatieven (mei 2021);
- Nota verbonden partijen;
- Gedragscode integriteit en procedure integriteitsbeleid;
- Algemeen privacybeleid (AVG) gemeente Asten;
- Plan van aanpak Veilige publieke taak.

Activiteiten

1.1.1. Goed bestuur op z'n Astens

Vaker opzoeken van ondernemers en inwoners. Creatiever omgaan met de dialoog, meer naar buiten.

Blijven toetsen van het bestuur aan de beginselen van de gedragscode integriteit en de overige geactualiseerde normen en protocollen.

1.1.2. Dienstverlening op z'n Astens: gewoon goed helpen!

We bieden een vraaggerichte, goede en snelle dienstverlening. Het is onze ambitie om verder te groeien in die dienstverlenende rol, zowel aan inwoners en ondernemers die producten en diensten van de gemeente Asten vragen als aan inwoners en ondernemers die partner zijn. We spelen in op de regionale vraag naar en landelijke eisen van digitale (online) dienstverlening. Tegelijkertijd is er aandacht voor de inwoners die deze ontwikkelingen minder goed kunnen volgen. Met ons nieuwe logo en huisstijl willen we bijdragen aan een herkenbare, betrouwbare en toegankelijke overheid en nemen we afscheid van een diversiteit aan logo's en huisstijlen. Verbetering van onze dienstverlening willen we bereiken met acties die uitgevoerd kunnen worden binnen de bestaande capaciteit en middelen.

1.1.3. Vitale democratie en burgerinitiatieven

Vanuit de Toekomstagenda Asten 2030, Vitale Democratie en het Astens Manifest leggen we de focus op:

- Verder stimuleren en faciliteren van burgerinitiatieven;
- Evalueren van de werkgroep Vitale Raad in 2025;
- Aandacht voor de wet versterking decentrale participatie en het uitdaagrecht in 2025;
- Blijven doorontwikkelen van het anders besturen en werken.

1.1.4. Veilige publieke taak

Uitvoeren actieplan Veilige publieke taak en voldoen aan de Brabantse norm voor de weerbare overheid van mei 2022.

1.1.5. Samenwerking en verbonden partijen

- Asten is een sterke, zelfstandige gemeente die actief en intensief samenwerkt met andere gemeenten in de regio en met verbonden partijen. We zien noodzaak en kansen in het versterken van de samenwerking binnen de Peel als gevolg van de grotere maatschappelijke opgaven zoals klimaat en energie, wonen, (vrijetijds)economie, mobiliteit en de transitie van het landelijk gebied en gaan hier mee aan de slag.

- Wij zijn daarnaast aangesloten bij de K80, de pas gestarte samenwerking tussen gemeenten tot ongeveer 25.000 inwoners, die in direct contact staat met de Rijksoverheid en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). Op deze manier kunnen wij de belangen van de gemeente Asten en haar inwoners zo goed mogelijk behartigen.

1.1.6. Arbeidsmarktregio de Peel en Programmamanagement Peelagenda

Samenwerken in de Peel, op zowel de arbeidsmarkt als rondom de Peelagenda versterkt onze uitvoeringskracht in de Peel. Hiermee bouwen we aan de benodigde Kwaliteit en verminderen we de kwetsbaarheid van ons als kleine gemeente.

Asten kent de uitdaging van lastig invulbare functies en uitdagingen om onze taken uit te voeren. Dit is niet alleen een uitdaging voor de gemeente Asten maar een probleem voor alle gemeenten in de regio. Door samen te werken positioneren we ons als Peelgemeenten sterker op de arbeidsmarkt wat uiteindelijk de aantrekkingskracht als regio vergroot. Samenwerken op verschillende domeinen draagt bij aan de kwaliteit van ons werk en vermindert de kwetsbaarheid van ons als gemeente.

In januari 2023 zijn we met de vijf Peelgemeenten gestart om de samenwerking op het gebied van de regionale arbeidsmarktstrategie te verkennen en hier vorm aan te geven. De aanleiding hiervoor komt voort uit de behoefte om ons als Peelgemeenten sterker op de arbeidsmarkt te positioneren en hiermee de individuele aantrekkingskracht van de afzonderlijke organisaties te versterken met de regio als aantrekkingskracht.

Ook de komst van de programmamanager Peelgemeenten die de regionale verbinding op de inhoudelijke opgave in de regio gaat vormgeven, versterkt deze ingezette richting vanuit de basisgedachte: 'We kunnen onze eigen identiteit en autonomie als organisatie behouden als we op deze grotere vraagstukken de samenwerking opzoeken in de regio'.

Samenwerken aan de regionale opgaven helpt om positie te bepalen en vanuit kracht als Peel je stem te laten horen (MRE, Brainport). Hiermee kunnen we als collectief een gezamenlijke koers uitdragen. De intentie is om deze projecten ook na 2026 verder vorm te geven.

1.1.7. Onafhankelijke rekenkamer

Een onafhankelijke rekenkamer is verplicht. De rekenkamer ondersteunt de raad in zijn controlerende rol met onderzoek naar doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het gevoerde beleid. De raad besluit najaar 2024 over de invulling van de rekenkamer.

1.1.8. Renovatie en verduurzamen bestuursvleugel

Renovatie en verduurzaming van de oudbouw staat op de agenda. Gelet op de beschikbare tijd en capaciteit is dit nog niet gestart. De eerste stap zal zijn om vraag en opdracht aan de voorkant goed integraal helder te maken. Vervolgens een projectplan. Ontwerp en realisatie volgt daarna.

1.1.9. Regionale organisatie VNG congres 2025

In 2025 wordt het VNG congres georganiseerd door de Brainportregio. Gemeente Asten is een van de gemeenten in de Brainportregio en draagt bij aan de organisatie.

Activiteit	**Planning (jaartal)**
1. Goed bestuur op z'n Astens	
• uitvoering geven aan het Astens Manifest;	Continu
• midden in de gemeenschap staan;	Continu
• integriteit.	Continu

2. Dienstverlening op z'n Astens: gewoon goed helpen! • vraaggerichte, goede en snelle dienstverlening bieden.	 Continu
3. Vitale democratie & burgerinitiatieven • verder stimuleren en faciliteren van burgerinitiatieven; • meer doen met opbrengst uit TIP Asten; • anders besturen en werken gericht op inzet en verantwoordelijkheid gemeenschap zelf.	 Continu 2023-2026 Continu
4. Veilige publieke taak • uitvoeren actieplan Veilige publieke taak.	 2023-2026
5. Samenwerking & verbonden partijen • samenwerking binnen de Peel; • actief samenwerken binnen de K80 (samenwerking gemeenten tot 25.000 inwoners).	 Continu Continu
6. Arbeidsmarktregio de Peel en Programmamanagement Peelagenda uitvoeren.	Continu
7. Onafhankelijke rekenkamer voorbereiden en installeren.	2024-2025
8. Renovatie en verduurzamen bestuursvleugel: plan van aanpak, ontwerp en daarna realisatie	2025-2026
9. Mede organiseren regionale VNG congres 2025	2025

Veilige buurt en thuis

Veilige woon-,werk- en leefomgeving

Wat willen we bereiken?

Het is belangrijk dat we ons veilig voelen in onze eigen buurt en thuis. Zonder veiligheid geen vrijheid. Wij willen dat iedereen in Asten veilig kan wonen, verblijven, werken en ondernemen. Een betrouwbare overheid zorgt voor een veilige woon-, werk- en leefomgeving vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners en ondernemers. Wij vinden het dan ook essentieel om veiligheid te garanderen in ons dorp en blijven een beroep doen op ieders eigen verantwoordelijkheid als het gaat om preventie. Wij stimuleren bijvoorbeeld het gebruik van de buurtapps en de politie (wijkagent) en de Buitengewoon Opsporingsambtenaar (BOA) zijn zichtbaar op straat.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid gemeente Asten 2023-2026;
- Visie VRBZO 2025;
- Beleidsregels Bereikbaarheid en Bluswatervoorziening Brabant;
- Beleidsplan risicocommunicatie Zuidoost-Brabant 2022-2025;
- Regionaal Risicoprofiel 2019;
- Beleidsregel handhavingsprotocol Opiumwet 13b Asten 2021;
- Beleidsregels wet BIBOB;
- Algemene Plaatselijke Verordening (APV);
- VTH beleidskader.

Activiteiten

1.2.1. Stevig doorzetten van strijd tegen ondermijnende criminaliteit

De strijd tegen ondermijnende criminaliteit zetten wij stevig door, samen met politie, het Peelland Interventie Team (PIT), het regionaal/landelijk Platform Fraudebestrijding en andere overheidsinstanties. Ondermijnende criminaliteit werkt ontwrichtend voor de samenleving, het brengt mensen in gevaar en gaat ook ten koste van (financieel) kwetsbare inwoners.

1.2.2. Investeren in veilige werkomgeving en weerbaarheid voor politici, bestuurders en medewerkers

Wij zetten samen in op veiligheid voor onze politici, bestuurders en medewerkers bij de uitvoering van hun werk voor de gemeenschap. We pakken elke vorm van agressiviteit tegenover hen aan en investeren verder in een veilige werkomgeving en weerbaarheid. We noemen dit Veilige Publieke Taak (VPT).

1.2.3. Uitvoering geven aan integraal veiligheidsbeleid 2023-2026

Uitvoering geven aan het integraal veiligheidsbeleid voor de periode 2023-2026. De Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid gemeente Asten 2023-2026 geeft richting aan de strategische thema's en prioriteiten voor deze beleidsperiode; waarbij flexibiliteit een uitgangspunt is.

1.2.4. Aanpak illegale bewoning recreatievoorzieningen op recreatieterreinen en huisvestingslocaties arbeidsmigranten

We blijven inzetten op het tegengaan van bewoning van recreatievoorzieningen op recreatieterreinen en op huisvestingslocaties voor arbeidsmigranten.

1.2.5. Risico-inventarisatie natuurgebieden

Het opstellen van en vervolgens uitvoering geven aan een risico-inventarisatie natuurgebieden. De burgemeester coördineert al de Gebiedscommissie Natuurbrandbeheersing voor natuurgebied Groote Peel. Aanvullend is gevraagd om ook regie te gaan voeren over de Gebiedscommissie Oostappense Heide.

Activiteit	**Planning (jaartal)**
1. Stevig doorzetten van strijd tegen ondermijnende criminaliteit.	2023-2026
2. Investeren in veilige werkomgeving en weerbaarheid voor de politici, bestuurders en medewerkers van de gemeente Asten.	2023-2026
3. Uitvoering geven aan integraal veiligheidsbeleid 2023-2026.	2023-2026
4. Aanpak bewoning recreatievoorzieningen op recreatieterreinen en huisvestingslocaties arbeidsmigranten.	2023-2026
5. Uitvoering geven aan risico-inventarisatie natuurgebieden, waarbij al regie wordt gevoerd over gebiedscommissies natuurgebied Groote Peel en Oostappense Heide.	2025-2026

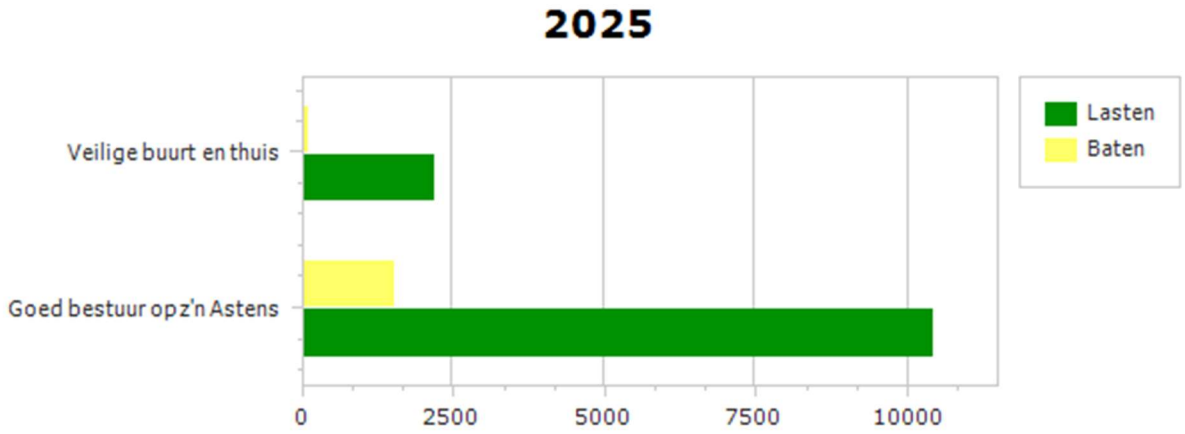
Wat mag het kosten?

Onderstaande tabel geeft inzicht in de totale baten en lasten van dit programma.

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten	**-11.227**	**-13.305**	**-12.633**	**-12.698**	**-12.572**	**-12.547**
Goed bestuur op z'n Astens	**-8.806**	**-10.754**	**-10.449**	**-10.609**	**-10.486**	**-10.469**
Bestuur	-1.608	-1.750	-1.797	-1.748	-1.741	-1.741
Intergemeentelijke samenwerking	-245	-249	-280	-280	-280	-280
Inwoners	-413	-444	-433	-471	-471	-471
Organisatie	-6.541	-8.311	-7.938	-8.110	-7.993	-7.977
Veilige buurt en thuis	**-2.421**	**-2.551**	**-2.184**	**-2.089**	**-2.086**	**-2.078**
Integraal toezicht en handhaving	-775	-879	-431	-341	-341	-341
Integrale Veiligheid	-1.646	-1.672	-1.754	-1.749	-1.745	-1.737
Baten	**1.720**	**1.606**	**1.663**	**1.663**	**1.663**	**1.663**
Goed bestuur op z'n Astens	**1.594**	**1.478**	**1.537**	**1.537**	**1.537**	**1.537**
Bestuur	71					
Inwoners	321	280	304	304	304	304
Organisatie	1.202	1.198	1.233	1.233	1.233	1.233
Veilige buurt en thuis	**126**	**129**	**127**	**127**	**127**	**127**
Integraal toezicht en handhaving	58	58	56	56	56	56
Integrale Veiligheid	68	70	70	70	70	70
Saldo van baten en lasten	**-9.507**	**-11.698**	**-10.970**	**-11.035**	**-10.908**	**-10.884**
Resultaat	**-9.507**	**-11.698**	**-10.970**	**-11.035**	**-10.908**	**-10.884**

Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling van de Begroting 2024 naar de nieuwe stand in de Begroting 2025 weer.

	Begroting	Meerjarenbegroting		
bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028
Meerjarenbegroting 2024-2028	-10.417	-10.460	-10.452	-10.428
Kadernota	-177	-177	-46	-46
Saldo na Kadernota	**-10.606**	**-10.649**	**-10.510**	**-10.486**
Begrotingswijzigingen na Kadernota				
Meerjarenbegroting 2025-2028	-364	-386	-398	-398
Meerjarenbegroting 2025-2028	**-10.970**	**-11.035**	**-10.908**	**-10.884**

Investeringen programma

bedragen x € 1.000	Begroting				
Kredieten	**t/m 2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
1.1 Goed bestuur op z'n Astens					
8. Renovatie en verduurzamen bestuursvleugel	635	0			
9. Regionale organisatie VNG congres 2025		18			
Totaal	**635**	**18**	**0**	**0**	**0**

bedragen x € 1.000	Begroting				
Kredieten	**t/m 2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
1.2 Veilige buurt en thuis					
4. Aanpak illegale bewoning	540	90			
Totaal	**540**	**90**	**0**	**0**	**0**

2 Ruimtelijk Domein

Visie

Bouwen en goed wonen
De gemeente Asten is een aantrekkelijke gemeente om te wonen. In alle kerkdorpen is er voor alle doelgroepen voldoende aanbod, zodat eenieder betaalbaar én naar behoefte kan wonen. Dit geldt voor onze starters, mensen die willen doorgroeien, jongeren die na hun studie willen terugkeren en onze senioren, maar ook faciliteren we passende huisvesting voor bijzondere doelgroepen.

Vitaal buitengebied
We staan voor de opgave de agrarische sector te verduurzamen, toekomstperspectief te bieden en gelijktijdig in balans te brengen met natuur en landschap en de gezondheid van onze inwoners. Dit doen wij samen met zowel de stoppende agrariërs als met de agrariërs die door willen gaan. Daarnaast zetten wij in op andere economische dragers om de leefbaarheid en vitaliteit te behouden. Op die manier proberen wij de transitie van ons buitengebied, die in een stroomversnelling zit, op een verantwoorde manier te begeleiden.

Klimaat, energie en circulariteit
We wonen en werken in een omgeving waarvan het klimaat verandert. We nemen onze verantwoordelijkheid voor het tegengaan van klimaatverandering door het verkleinen van onze CO2-uitstoot en het stimuleren van duurzame energieopwekking. Ook gaan we zorgvuldig om met grondstoffen en stimuleren we hergebruik van grondstoffen om de afvalberg te verkleinen. We willen de gevolgen van klimaatverandering zoveel als mogelijk kunnen opvangen o.a. door minder verstening, meer groen, betere wateropvang, minder hittestress en een grotere biodiversiteit in flora en fauna.
Wij stimuleren en faciliteren inwoners om ook hun bijdrage te leveren.

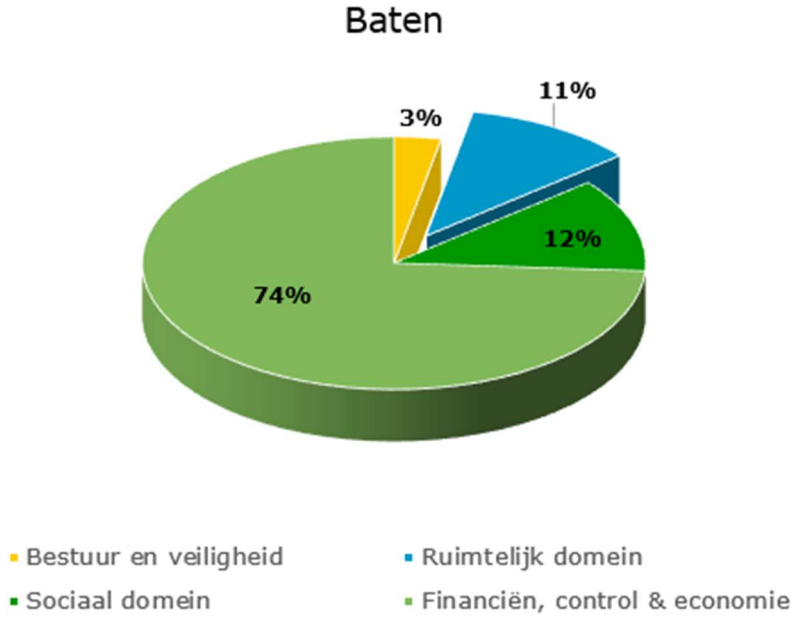
Bruisende en aantrekkelijke kernen
Asten, Heusden en Ommel zijn bruisende en aantrekkelijke kernen, waar het prettig wonen, werken en recreëren is voor onze huidige en toekomstige inwoners. We zetten in op het aantrekken van (jonge) gezinnen om zich hier te vestigen. Op die manier zijn bijvoorbeeld het verenigingsleven, de lokale middenstand en de scholen het beste geholpen en gloort er een mooiere toekomst voor iedereen. We investeren daarom in onder andere onze centra, recreatievoorzieningen, sport- en gemeenschapsvoorzieningen, scholen en verkeersveiligheid.

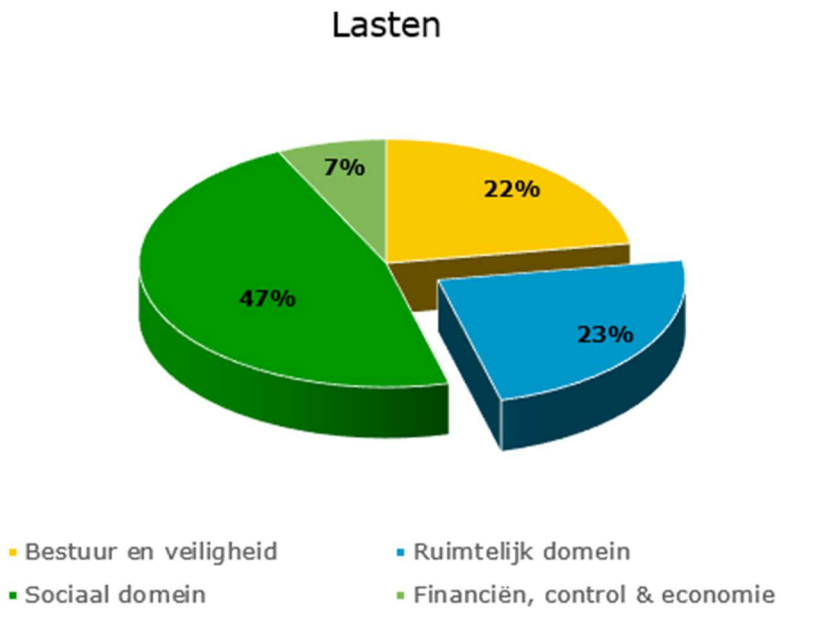
Proces Omgevingswet
We nemen een faciliterende rol aan in het ruimtelijk domein. We denken en werken mee aan het verwezenlijken van (ruimtelijke) plannen van onze inwoners die kwaliteit aan onze gemeente toevoegen en bijdragen aan het behalen van de opgaven zoals opgenomen in onze Toekomstagenda Asten 2030. Daarbij werken we al in de geest van de Omgevingswet die per 1 januari 2024 in is gegaan, een wet die het de inwoners makkelijker moet maken om hun plannen te realiseren.

Portefeuillehouder

Wethouder J. Bankers
Wethouder J. Spoor (huisvesting specifieke groepen en woonwagenlocaties)
Wethouder L. van de Moosdijk (grondbeleid en grondaankopen)

Baten en lasten van het programma

Bouwen en goed wonen

Wat willen we bereiken?

Het moet voor iedereen mogelijk gemaakt worden om in Asten betaalbaar en/of naar behoefte te kunnen wonen. Iedereen verdient een kans op de woningmarkt. Wij gaan daarom nog meer en sneller bouwen in alle drie de kernen. In het actuele programma Wonen, vastgesteld eind 2023, hebben wij vastgelegd hoe wij in de komende jaren gaan inzetten op aspecten als de betaalbaarheid, beschikbaarheid en verduurzaming van woningen evenals het bieden van een prettige woonomgeving, welke doelgroepen we willen bedienen en welke woonvormen we mogelijk willen maken. Het programma Wonen vormt ook de basis voor de meerjarige prestatieafspraken met de woningbouwcorporaties die eind 2023 zijn ondertekend.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Toekomstagenda Asten 2030;
- Omgevingsvisie Asten;
- Versnellingsagenda woningbouw gemeente Asten;
- Programma Wonen 2024-2030 gemeente Asten;
- Nota grondbeleid 2023 (Grondnota);
- Welstandsnota;
- Programma beeldkwaliteit Centrum Asten.

Activiteiten

2.1.1. Bouw maximaal 50 woningen Loverbosch - voormalige schoollocatie (fase 2) en beoogde schoollocatie (fase 3)

In 2023 is gestart met een bestemmingsplanprocedure om maximaal 25 woningen mogelijk te maken op de voormalige locatie in fase 2 en een schoolgebouw en maximaal 25 woningen in fase 3. Dit bestemmingsplan heeft inmiddels een onherroepelijke status.

Inmiddels is gestart met de voorbereiding van de aanbestedingsprocedure voor de woningen in fase 2. Voor de invulling van de schoollocatie in fase 3 wordt overlegd met de betrokken schoolorganisatie. De woningen boven de schoollocatie worden later middels een aanbestedingsprocedure in de markt gezet. Tevens worden op deze locatie de mogelijkheid voor de vestiging van woonwagenstandplaatsen onderzocht.

2.1.2. Bouw 205 woningen Loverbosch fase 3

Het bestemmingsplan is inmiddels onherroepelijk. Tevens is het gebied inmiddels ook bouwrijp opgeleverd. Parallel zijn we bezig met de gronduitgifte. Van Wanrooij is bezig met de gefaseerde verkoop van de 66 door hen te realiseren woningen in het plan. Met Bergopwaarts zijn we volop in overleg over de invulling van de gronden waarop de 67 door hen te realiseren woningen zijn beoogd. Verder heeft in november 2023 de loting voor de 31 kavels voor zelfbouw plaatsgevonden, zowel voor een vrijstaande als een twee-onder-één-kapwoning. Al deze gronden zijn onder optie. Daarnaast hebben we een aanbestedingstraject doorlopen voor een appartementencomplex van maximaal 25 appartementen. Tot slot zijn er twee bouwvelden beschikbaar gesteld voor CPO-trajecten. Een bouwveld voor starters en één voor senioren.

2.1.3. Bouw ca. 220 woningen Biesvelden 1

In 2023 zijn de gronden in het plangebied Biesvelden fase 1 aangekocht. Aansluitend daaraan is gestart met het opstellen van een stedenbouwkundige verkenning voor het totaalgebied Asten-Oost. Na de stedenbouwkundige verkenning wordt ingezoomd op het planologisch mogelijk maken van de ontwikkeling Biesvelden fase 1, waar ca. 220 woningen beoogd worden. De voorbereidingen op deze ruimtelijke procedure zijn inmiddels in gang gezet.

2.1.4. Bouw ca. 20 woningen vrijkomende schoollocatie 't Lover
Het programma op deze locatie bestaat in ieder geval uit ca. 20 sociale huurwoningen voor starters. Daarna wordt onderzocht of er nog ruimte is voor aanvulling op dit programma in de vorm van CPO woningen voor senioren.

2.1.5. Bouw ca. 18 woningen vrijkomende schoollocatie Lambertusschool
In 2023 is gestart met de voorbereidende werkzaamheden voor de sloop en herontwikkeling van de huidige Lambertusschool. Door de aanwezigheid van een kolonie vleermuizen moet een ontheffing op basis van de Wet natuurbescherming worden verkregen alvorens gestart kan worden met sloop/herontwikkeling. Het aanvullend onderzoek is inmiddels afgerond, waardoor op basis van het opgestelde compensatie- en mitigatieplan een ontheffing kan worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Naar verwachting kan de ontheffing omstreeks Q4 2024 verkregen worden en kan aansluitend gestart worden met de sloopwerkzaamheden.

2.1.6. Bouw woningen vrijkomende schoollocatie Bonifatiusschool
Op dit moment zijn er nog geen concrete herontwikkelingsplannen voor deze locatie. De locatie is aan Prodas en Platoo beschikbaar gesteld als tijdelijke onderwijslocatie.

2.1.7. Bouw woningen Ommel
In 2023 is gestart met het opstellen van een zogenaamde 'globale stedenbouwkundige verkenning' voor Ommel. Deze verkenning is inmiddels in concept gereed. Daaruit blijkt dat in het gebied Ommel-Oost, waarbinnen op een aantal percelen de WVG is gevestigd, vooralsnog niet kan worden gebouwd vanwege hinder- en geurcirkels. Daarentegen biedt het gebied Ommel-Noord wel mogelijkheden om op korte termijn woningen te realiseren. Recent zijn in dit gebied gronden aangekocht en vinden verdere onderhandelingen plaats. Eind 2024 wordt aan de gemeenteraad voorgesteld om een grondexploitatie voor Ommel-Noord, inmiddels plan Hogeweg Ommel genoemd, vast te stellen. De planvorming om te komen tot de bouw van ca. 100 - 150 woningen in het toekomstige woongebied Hogeweg Ommel wordt in 2025 verder ter hand genomen.

2.1.8. Aansluiten op initiatieven van particulieren: woningen De Prins (voormalig Blokker)
Het bestemmingsplan voorziet in de sloop van de bestaande bebouwing en het oprichten van een nieuw appartementencomplex met commerciële plint. De initiatiefnemer realiseert in totaal 21 appartementen, waarvan 15 koop- en 6 sociale huurwoningen. Er is beroep ingesteld tegen het bestemmingsplan, waardoor de planning op dit moment nog onbekend is.

2.1.9. Aansluiten op initiatieven van particulieren: ca. 42 woningen Aldi
Op de huidige Aldi locatie wordt een herontwikkeling beoogd naar maximaal 42 woningen voor de doelgroep starters en senioren. De woningen worden gesitueerd in drie bouwmassa’s, waarbij het binnenterrein kwalitatief wordt ingericht met voldoende parkeermogelijkheden en veel groen. Het bestemmingsplan is vastgesteld door de gemeenteraad. Ook tegen dit plan is beroep ingesteld.

2.1.10. Uitvoering grondnota voor ontwikkeling van nieuwe plannen
Om ook in de toekomst Asten, Heusden en Ommel voor te bereiden op de woonwensen van de inwoners ontwikkelen wij nieuwe plannen. Hiervoor is actieve grondpolitiek nodig vanuit de gemeente. Wij onderzoeken zowel inbreiding als uitbreiding.
Voor de kern Heusden wordt begin 2025 bekeken op welke locatie(s) in de toekomst mogelijk woningbouw kan plaatsvinden. Op basis daarvan wordt de aankoopstrategie gekozen.

2.1.11. Kwalitatief goede huisvesting onderzoeken voor specifieke groepen
Als het gaat over wonen dan is er ook aandacht nodig voor specifieke groepen: onder andere arbeidsmigranten, statushouders en asielzoekers. Kwalitatief goede huisvesting is een vereiste. Dit doen wij samen met betrokken partijen waaronder woningbouwcorporaties, onder regie van de gemeente.

Het beleidskader om te zorgen voor (kwalitatief en kwantitatief voldoende) huisvesting van arbeidsmigranten in Asten is inmiddels vastgelegd in het programma Wonen 2024-2030.

2.1.12. Woonwagenlocaties
Over de huisvesting van woonwagenbewoners zijn we in gesprek met Bergopwaarts. Het college heeft besloten om de komende jaren een inhaalslag te maken in het realiseren van standplaatsen ten behoeve van het plaatsen van woonwagens. Dat doen we door kleine locaties (maximaal 5-7 standplaatsen) te ontwikkelen in toekomstige uitbreidingsgebieden. Ook zijn we in overleg over het mogelijk inrichten van tijdelijke standplaatsen op locatie De Bovist.

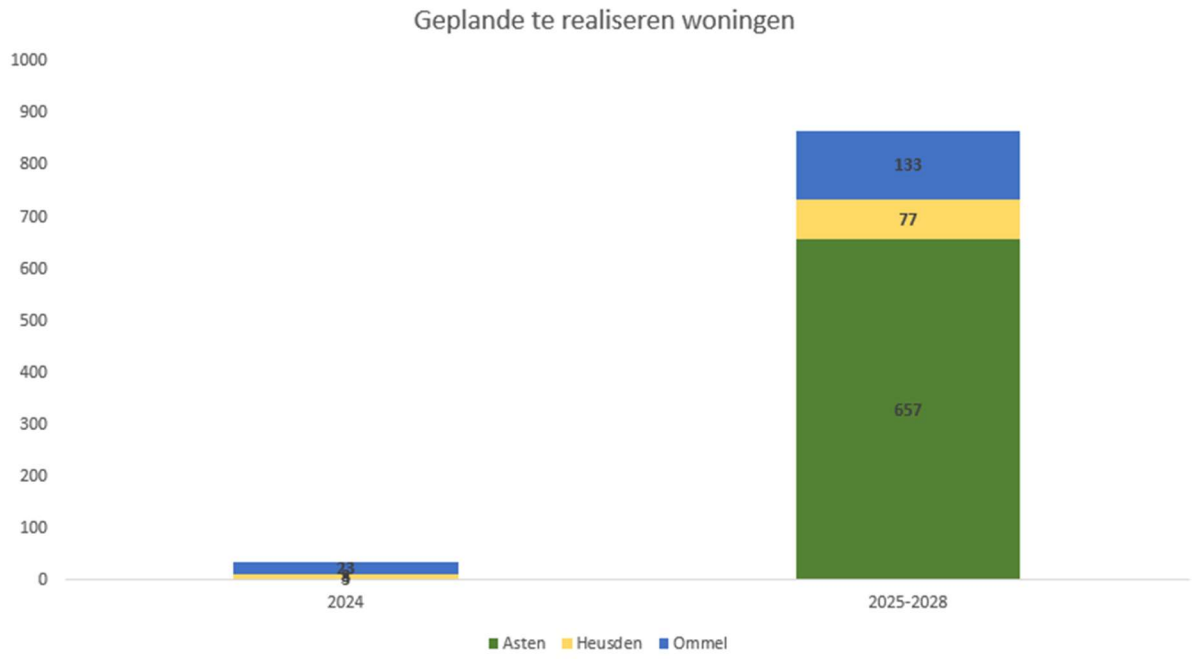
2.1.13. Kijken naar meerwaarde welstand
Wij gaan de welstandsnota herzien en gaan hierbij kijken naar de meerwaarde van welstand in relatie tot de diverse gewenste (beeld)kwaliteiten binnen Asten versus de mogelijkheden om procedures te versnellen.

2.1.14. Transitie Omgevingswet
De daadwerkelijke inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 is goed verlopen. De implementatiefase is afgerond, de overgangs- of transitiefase is gestart. Vanaf 2024 worden de nieuwe werkprocessen, instrumenten en software beproefd en zal meer en meer aan de lijn worden overgedragen (in plaats van borging van activiteiten en verantwoordelijkheden in het programmateam Omgevingswet). In 2025 worden diverse zaken geëvalueerd (zoals het raadsadviesrecht of het handboek wijzigen omgevingsplan). Ook wordt in 2025 onverminderd verder gebouwd aan het omgevingsplan nieuwe stijl. Ten behoeve van het opstellen van een gebiedsdekkend omgevingsplan zijn in het tabblad 'Detailplanning' deelactiviteiten uitgewerkt. Ook wordt bekeken op welke wijze het Omgevingswetinstrumentarium zo efficiënt mogelijk kan worden ingezet (omgevingsvisie, programma's, goed inzetten van de beleidscyclus door regelmatig beleid te evalueren en bij te stellen). In de komende jaren moet blijken wat er gedurende de transitiefase nog moet worden doorontwikkeld t.b.v. het goed werken met de Omgevingswet. Om die reden wordt de einddatum van de transitie Omgevingswet nog over de volle lengte van de overgangsperiode aangehouden.

2.1.15. Programma beeldkwaliteit centrum Asten
Het vaststellen van een beeldkwaliteitsplan voor het centrum van Asten.

Activiteit	**Planning (jaartal)**
1. Bouw max. 50 woningen Loverbosch - voormalige schoollocatie (fase 2) en beoogde schoollocatie (fase 3).	2024-2025
2. Bouw 205 woningen Loverbosch fase 3.	2024-2026
3. Bouw ca. 220 woningen Biesvelden 1.	start bouw ca. 2026
4. Bouw ca. 20 woningen vrijkomende schoollocatie t Lover.	2025-2026
5. Bouw ca. 18 woningen vrijkomende schoollocatie Lambertusschool.	2025
6. Bouw woningen vrijkomende schoollocatie Bonifatiusschool.	nog niet bekend
7. Bouw woningen Ommel.	nog niet bekend

8. Aansluiten op initiatieven van particulieren: 21 woningen De Prins (voormalig Blokker).	2024-2026
9. Aansluiten op initiatieven van particulieren: ca. 37 woningen Aldi.	2024-2025
10. Uitvoering Grondnota voor ontwikkelingen van nieuwe plannen.	2023-2026
11. Kwalitatief goede huisvesting garanderen voor specifieke groepen, zoals arbeidsmigranten en vluchtelingen. O.a. toekomstbeeld huisvesting arbeidsmigranten en daaruit voortvloeiend nieuw beleid (ruimtelijk toetsingskader, verhuurverordening).	2023-2026
12. Woonwagenlocaties: • Realiseren van tijdelijke standplaatsen op locatie de Bovist. • Realiseren van extra standplaatsen voor het plaatsen van woonwagens in nieuwe uitbreidingswijken	 2024-2025 2025-2030
13. Kijken naar meerwaarde van welstand en naar mogelijkheden om procedures te versnellen.	2024-2025
14. Transitie Omgevingswet: • Opstellen gebiedsdekkend omgevingsplan; • Uitvoeren onderzoeken t.b.v. omgevingsplan (bijv. MER); • Doorontwikkeling digitale systemen en DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet); • Verdere opleidingen.	 2023-2032 2023-2032 2023-2027 2023-2025
15. Programma beeldkwaliteit centrum Asten vaststellen.	2025

Woningen - Asten, aantal

	Woningen
2020	6.899
2021	7.069
2022	7.146
2023	7.225
2024	7.335

Vitaal buitengebied

Wat willen we bereiken?

De agrarische sector is en blijft belangrijk voor Asten. De komende jaren komt de transitie in het landelijke gebied in een stroomversnelling als gevolg van toegenomen landelijke en provinciale wet- en regelgeving. Wij willen dat de gemeente Asten stoppende bedrijven en bedrijven die doorgaan zo goed mogelijk begeleidt. Daarnaast staan wij samen met onze boeren voor de opgave om de sector te verduurzamen, meer in balans te brengen met natuur & landschap en de gezondheid van inwoners. Door daarnaast te investeren in natuur en nieuwe economische pijlers wordt het buitengebied aantrekkelijker.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Regionaal streefbeeld van ons landelijk gebied (MRE);
- Ruimtelijke Agenda de Peel (RAP);
- Ruimtelijk afwegingskader De Peel;
- Geurverordening.

Activiteiten

2.2.1. Ruimte geven aan boeren om grond voor meerdere doeleinden te gebruiken

Wij bieden ruimte aan gezonde agrarische familiebedrijven, maar willen geen ontwikkelingen van te grote stallen die niet op draagvlak kunnen rekenen.
Wij geven boeren de ruimte om hun grond voor meerdere doeleinden te gebruiken, zoals toerisme, agrarisch natuurbeheer, recreatie of andere bedrijvigheid.

2.2.2. Meedenken met/stimuleren van initiatieven voor meer natuurinclusieve en extensieve vormen van landbouw

Wij denken constructief mee met initiatieven voor meer natuurinclusieve en extensieve vormen van landbouw. Om de transitie kans van slagen te geven onderzoeken wij de mogelijkheden om te komen tot vrijwillige kavelruil en staan wij open voor andere innovatieve ideeën.

2.2.3. Gebiedsgerichte aanpak

Wij gaan gebiedsgericht aan de slag, als de vraag vanuit inwoners zelf komt of als de situatie daar vanwege de leefbaarheid om vraagt. Voorbeeld hiervan is momenteel het gebied rondom Nationaal Park de Groote Peel (2023-2026).

2.2.4. Nieuwe toekomstvisies op de agrarische sector en nieuwe glastuinbouwvisie

Gelet op de ontwikkelingen in de land- en tuinbouw willen wij komen tot nieuwe toekomstvisies op de agrarische sector en tot een nieuwe glastuinbouwvisie. Als eerste is de glastuinbouwvisie gepland, te behandelen in 2025.

2.2.5. Actualiseren visie bebouwingsconcentraties

De huidige visie bebouwingsconcentraties is van 2010. In deze visie zijn locaties aangewezen waar we het voorstelbaar vinden woningen in het buitengebied toe te voegen (RvR woningen). Wenselijk is deze visie te actualiseren onder andere om te bekijken of er meer locaties kunnen worden aangewezen waar woningen kunnen worden toegevoegd.
Vanwege de interne capaciteit is het wenselijk deze opdracht extern te laten uitvoeren. Kosten incidenteel € 30.000,= voor 2025.

2.2.6. Structuurvisie Kwaliteitsverbetering

De huidige structuurvisie Kwaliteitsverbetering is van 2015. Herziening van dit beleid is wenselijk. De visie sluit niet aan op de beleidsregel maatwerk omgevingskwaliteit van de provincie. Daarnaast is er vanuit groen, natuur en landschap de wens om makkelijker inpassingen op te leggen bij ontwikkelingen zodat er meer gelijkheid is bij nieuwbouw in het buitengebied. Daarom is herziening noodzakelijk. Gezien de ambtelijke capaciteit is het wenselijk het opstellen van het beleid uit te besteden. Dit kost incidenteel € 30.000,= voor 2025.

Activiteit	**Planning (jaartal)**
1. Ruimte geven aan boeren om grond voor meerdere doeleinden te gebruiken.	Continu
2. Meedenken met / stimuleren van initiatieven voor meer natuurinclusieve en extensieve vormen van landbouw.	Continu
3. Gebiedsgerichte aanpak: • Gebied rondom Nationaal Park de Groote Peel.	2023-2026
4. Nieuwe toekomstvisies op de agrarische sector en nieuwe glastuinbouwvisie maken.	2025
5. Actualiseren visie bebouwingsconcentraties.	2025
6. Structuurvisie Kwaliteitsverbetering maken.	2025

Klimaat, energie en duurzaamheid

Wat willen we bereiken?

Ook in Asten leveren we gezamenlijk met onze inwoners en ondernemers een bijdrage aan de aanpassingen in energie- en materialengebruik en willen we klimaatbestendig worden. Daarbij hebben we oog voor de betrouwbaarheid, betaalbaarheid en haalbaarheid van plannen, maar tonen ook gezonde ambitie. Klimaat, energie en circulariteit zijn grote opgaven, waarbij wij de samenwerking opzoeken op de schaal van de MRE en de Peelgemeenten.

Klimaat

We investeren in de boven- en ondergrondse infrastructuur om waterproblemen te verminderen, zowel in geval van wateroverlast als in periodes van droogte. Hierbij hanteren wij de voorkeursvolgorde (vasthouden, bergen, afvoeren) voor het verwerken van hemelwater. Ook investeren we in meer groen om hittestress te verminderen en investeren we in onze natuur om deze meer biodivers en klimaatbestendig te maken.

Energie

Stap 1 in het verduurzamen van ons energiegebruik is besparen. We geven daarbij zelf het goede voorbeeld door bijvoorbeeld de openbare verlichting te verledden, onze openbare ruimte CO2-arm in te richten en onze gebouwen beter te isoleren. We ondersteunen onze inwoners bij het isoleren van hun woning.
Stap 2 is het gebruiken van duurzame energie in plaats van fossiele energie, veelal elektriciteit. Voor het verduurzamen van de mobiliteit versterken we daarom het netwerk aan laadpalen. Vanwege de overbelasting van het stroomnetwerk is het vergroten van de grootschalige opwekking van duurzame energie in de gemeente de komende jaren moeilijk. We zoeken naar mogelijkheden om energie op te wekken zonder het stroomnetwerk extra te belasten.

Circulariteit

Ons doel is om in 2030 voor 50% en in 2050 volledig circulair te zijn. Dat houdt in dat spullen die nu nog als afval worden gezien zo volledig mogelijk worden hergebruikt als grondstoffen. Op die manier hebben we minder of geen nieuwe grondstoffen uit de aarde nodig. We stimuleren de circulaire gedachte bij onze inwoners en ondernemers en geven als gemeente zelf het goede voorbeeld. Dit doen we onder andere door circulariteit toe te passen in ons inkoopbeleid, het afvalstoffenbeleidsplan, in ons eigen gemeentehuis en bij de uitvoering van projecten in het openbaar gebied.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Gemeentelijk Rioleringsplan Asten 2021-2025
- Regionale Energiestrategie (RES-MRE);
- Programma Warmtetransitie;
- Uitvoeringsprogramma Warmtetransitie;
- Strategisch plan circulair Asten;
- Nota grondstoffenbeleid;
- Convenant Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB).

Activiteiten

2.3.1. Bossen revitaliseringsimpuls geven

De gemeente Asten streeft ernaar om haar bossen middels een revitaliseringsimpuls verder om te vormen naar bossen die natuurlijker, weerbaarder, soortenrijker en aantrekkelijker zijn. De gemeente Asten gaat hiervoor in een periode van 10 jaar actie ondernemen en kansen aangrijpen om gebiedsgericht al haar bossen van een dergelijke impuls te voorzien. Gestart is met de Dennendijkse bossen in 2024 en 2025.

2.3.2. Planten duizenden extra bomen

We willen een gemeente zijn met minder verstening en meer groen, een betere wateropvang, minder hittestress en een grotere biodiversiteit in flora en fauna. Daarom gaan we investeren in de aanplant van duizenden nieuwe bomen. In de komende jaren gaan we actief zoeken naar locaties in en rond de kernen Asten, Ommel en Heusden waar we extra bomen kunnen zetten in een kwalitatief goede groeiplaats. Eind 2024/2025 worden er al bomen en bosplantsoen in het buitengebied aangeplant. Het plan hiervoor is gereed en de aanbesteding is doorlopen.

2.3.3. Uitvoeringsprogramma energiebesparing gebouwde omgeving

Wij stimuleren inwoners en ondernemers om te investeren in energiebesparing. Hiervoor breiden wij waar mogelijk de subsidieregelingen uit en maken ze breder inzetbaar, bijvoorbeeld door een duurzaamheidslening. We ondersteunen waar nodig onze inwoners bij het aanvragen van landelijke subsidies en leningen.

Met het uitvoeringsprogramma warmtetransitie zetten we sterk in op het stimuleren en ondersteunen van onze inwoners bij het besparen op het energieverbruik. Onderdelen van het uitvoeringsprogramma zijn onder andere:

- uitbouwen en professionaliseren energiehuis slim wonen;
- collectieve inkoopacties isolatie;
- prestatieafspraken met woningbouwcorporaties;
- handhaving op energiebesparingsplicht bedrijven;
- jaarlijkse week van de duurzaamheid;
- ondersteuningsacties energiebesparing in het kader van energiearmoede;
- ontzorgingsacties isolatie en financiering.

Het isoleren van woningen staat op gespannen voet met het beschermen van diersoorten die deze woningen nodig hebben om te overleven. In het bijzonder betreft het vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen. Om deze soorten te beschermen werken we op korte termijn (2025) volgens de landelijke aanpak natuurvriendelijk isoleren. Voor de langere termijn beginnen we in 2025 met het opstellen we een soortenmanagementplan (SMP). Met dit SMP kunnen we een algemene vergunning krijgen voor het natuurvriendelijk isoleren van zo veel mogelijk woningen zonder hoge onderzoekskosten per woning.

2.3.4. Uitvoering convenant SEB

In 2024 hebben we ons aangesloten bij het convenant Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB). Dit convenant helpt ons om planmatig het gebruik van fossiele brandstoffen tijdens werkzaamheden te verminderen. Hiermee verminderen we niet alleen onze CO2-uitstoot maar werken we ook aan verbetering van de luchtkwaliteit en het verlagen van de stikstofuitstoot in onze gemeente. Door het ondertekenen van het convenant hebben we toegang tot kennis en gratis ondersteuning en kunnen we subsidies krijgen voor de eventuele meerkosten die schoon en emissieloos bouwen met zich meebrengt. Onderdeel van het convenant is het opstellen van een uitvoeringsplan. Dit plan dient eind 2024 klaar te zijn waarna we vanaf 2025 kunnen gaan uitvoeren.

2.3.5. Verduurzaming gemeentelijk vastgoed en wagenpark

De gemeente moet het goede voorbeeld zijn en voorop lopen in verduurzaming. Wij willen dat de gemeente zelf ook investeert in verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed en het wagenpark.

- Routekaart gemeentelijk vastgoed.

We stellen een routekaart op voor het verduurzamen van het eigen vastgoed.
In de routekaart wordt het gemeentelijk vastgoed van de gemeente in beeld gebracht, een planning gegeven voor het realiseren van de ambities uit het Klimaatakkoord en een financiële onderbouwing gegeven van de (additionele) kosten.

- Plan verduurzamen gemeentelijke mobiliteit.

Hoewel we onze eigen mobiliteit al verduurzamen met verschillende maatregelen zoals met dienstfietsen, elektrische/hybride dienstwagens en ov-kaarten, blijkt uit de 0-meting die we in 2023 hebben laten uitvoeren dat we het beter kunnen doen. In 2025 stellen we daarom een uitvoeringsplan op voor het verder verduurzamen van onze eigen mobiliteit. Hiermee geven we uitvoering aan de afspraken in het klimaatakkoord over mobiliteit. Zo mogelijk sluiten we aan bij initiatieven in de regio om efficiënter en effectiever te verduurzamen.

2.3.6. Opstellen uitvoeringsagenda klimaatadaptatie

We gaan een regionaal uitvoeringsplan klimaatadaptatie opstellen. Dit plan omvat een regionale visie, strategie en uitvoeringsprogramma. Dit doen we samen met de andere gemeenten in de Peel. In het uitvoeringsprogramma komt ruimte voor zowel lokale als regionale projecten.

2.3.7. Waterberging Molenstraat

In de Molenstraat is bij hevige regenval sprake van wateroverlast. In de directe nabijheid wordt de locatie van de Lambertusschool herontwikkeld. Hierdoor is er een kans werk met werk te maken en het waterprobleem op de Molenstraat op te lossen, de speeltuin te integreren in de waterberging en de verkeersmaatregelen in de Molenstraat aan te passen.

2.3.8. Aanpak wateroverlast Plutostraat

In de Plutostraat is bij hevige regenval sprake van wateroverlast. Dit is het laagste deel van de Sterrenwijk. Volgens het GRP 2021-2025 worden grote knelpunten voor 2030 aangepakt om zo klimaatbestendig te worden conform de Toekomstagenda Asten 2030. Het aanpakken van dit knelpunt is opgenomen in het GRP vanaf het jaar 2025. Het hemelwater wordt voor een deel geborgen in het Kosmosplein en vervolgens vertraagd afgevoerd naar de Beekerloop.

2.3.9. Elektromechanische renovatie gemaal Plutostraat en bergbezinkbassin Dionysiusstraat, Floralaan, Bergdijk

Vervanging van elektromechanisch verouderde en versleten onderdelen van rioolgemaal Plutostraat en bergbezinkbassins Dionysiusstraat, Floralaan en Bergdijk.

2.3.10. Elektromechanische renovatie drukriolering

De in 2005 aangelegde drukriolering is elektromechanisch verouderd en versleten en wordt gerenoveerd.

2.3.11. Aanpak wateroverlast Elfenbank

In de Elfenbank is bij hevige regenval sprake van wateroverlast. Het aanpakken van dit knelpunt is opgenomen in het GRP vanaf het jaar 2029. Het hemelwater wordt via het aan te kopen maïs-perceel geborgen in park 't Loverveld en vervolgens vertraagd afgevoerd naar de Beekerloop. Door de aankoop van het maïs-perceel en de ontwikkeling van park 't Loverveld is er een kans werk met werk te maken en het waterprobleem op de genoemde locatie eerder op te lossen.

2.3.12. Opstellen Systeemoverzicht Stedelijk Water (SSW)

Het SSW (Systeemoverzicht Stedelijk Water) is de opvolger van het basisrioleringsplan (BRP). Het SSW beschrijft alle deelsystemen van het stedelijk watersysteem, het functioneren, de beoordeling van het functioneren en eventuele maatregelen. Deze maatregelen zijn vervolgens input voor het Water- en rioleringsprogramma (Wrp), dat de opvolger is van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). In een Wrp worden de belangrijkste aspecten van de gemeentelijke watertaken en de bekostiging ervan planmatig vastgelegd.

2.3.13. Aanpak wateroverlast zuidelijke parallelweg van de Heesakkerweg en Hazeldonk

Bij hevige regenval is sprake van wateroverlast in de zuidelijke parallelweg van de Heesakkerweg en Hazeldonk. Het aanpakken van dit knelpunt is opgenomen in het GRP. Het hemelwater wordt geborgen in de waterberging Heesakkerweg nabij rotonde Beatrixlaan.

2.3.14. Aanpak wateroverlast Julianastraat-Emmastraat-Hemel-Margrietstraat-Laurierstraat-Lienderweg-Dalkruid

In de Julianastraat, Margrietstraat, Hemel en Lienderweg is bij hevige regenval sprake van wateroverlast. Het aanpakken van deze knelpunten is opgenomen in het GRP vanaf het jaar 2026. Het hemelwater wordt vervolgens geborgen in 't Loverveld en vervolgens vertraagd afgevoerd naar de Beekerloop.

2.3.15. Opstellen water- en rioleringsprogramma (Wrp)

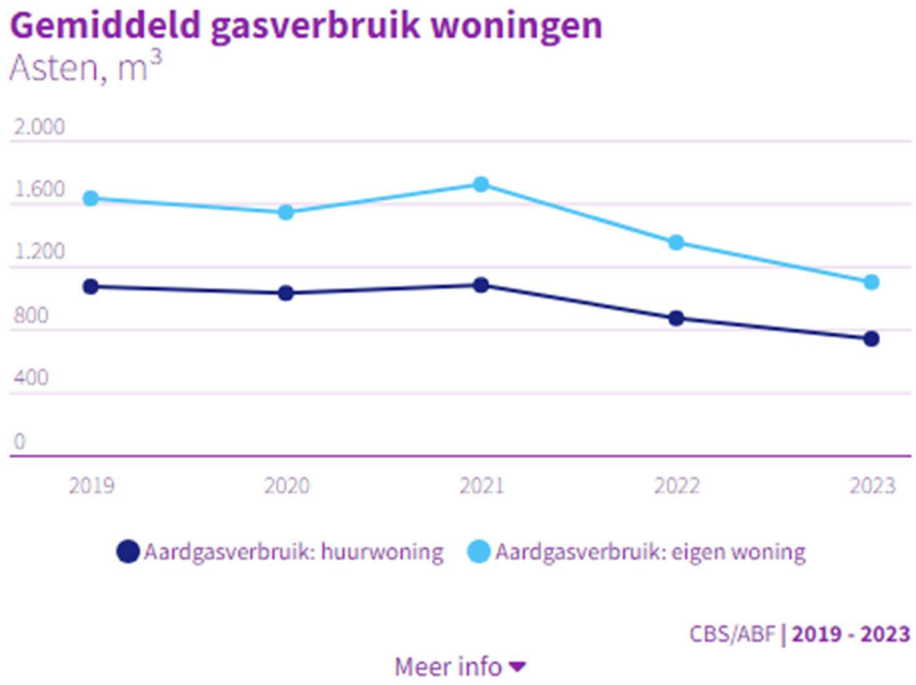
Het Gemeentelijk Rioleringsplan Asten 2021-2025 (GRP) loopt eind 2025 af. Het GRP was onder de Wet milieubeheer een verplicht plan voor gemeenten. Onder de Omgevingswet is het GRP niet langer verplicht. Gemeenten kunnen er zelf voor kiezen om een Water- en rioleringsprogramma (Wrp) vast te stellen om de (belangrijkste) aspecten van de gemeentelijke watertaken en de bekostiging ervan planmatig vast te leggen. De toevoeging "water" sluit aan bij de breedte van de gemeentelijke watertaken, waarbij oppervlaktewater en bovengrondse voorzieningen zoals goten en wadi's onderdeel uitmaken van het hemelwaterstelsel (berging en afvoer). Het woord "programma" is bewust gekozen om direct aan te sluiten bij wat de wetgever voor ogen heeft, namelijk een facultatief programma als onderdeel van de gemeentelijke (kern)instrumenten onder de Omgevingswet, zoals o.a. omgevingsvisie, programma en omgevingsplan.

2.3.16. Herinrichten Wilhelminastraat, Heesakkerweg Zuid en Heesakkerweg Noord

Om de waterproblematiek in de Wilhelminastraat en in delen van de Heesakkerweg en het centrum van Asten te verkleinen wordt het riool in de Wilhelminastraat en Heesakkerweg aangepast. Het regenwater wordt via een afzonderlijk stelsel afgevoerd. In de Wilhelminastraat komt een andere weginrichting terug die verkeersveiliger en groener is.

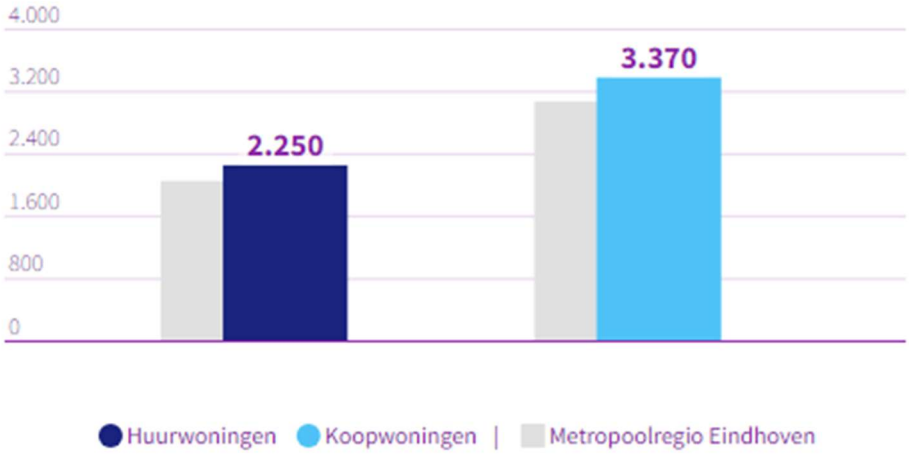
Activiteit	**Planning (jaartal)**
1. Bossen revitaliseringsimpuls geven.	2023-2033
2. Planten duizenden extra bomen.	2023-2026
3. Uitvoeringsprogramma energiebesparing gebouwde omgeving (UP 1).	2023-2026
4. Uitvoering convenant Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB).	2025
5. Verduurzaming gemeentelijk vastgoed en wagenpark: • Opstellen routekaart gemeentelijk vastgoed; • Opstellen plan verduurzamen gemeentelijke mobiliteit.	 2023-2026 2023-2026
6. Opstellen uitvoeringsagenda klimaatadaptatie.	2023-2026
7. Waterberging Molenstraat realiseren.	2024-2026
8. Aanpak wateroverlast Plutostraat.	2025-2028

9. Elektromechanische renovatie gemaal Plutostraat en bergbezinkbassin Dionysiusstraat, Floralaan, Bergdijk.	2024-2025
10. Elektromechanische renovatie drukriolering.	2024-2027
11. Aanpak wateroverlast Elfenbank.	2024-2026
12. Opstellen Systeemoverzicht Stedelijk Water (SSW).	2024-2025
13. Aanpak wateroverlast zuidelijke parallelweg van de Heesakkerweg en Hazeldonk.	2024-2027
14. Aanpak wateroverlast Julianastraat-Emmastraat-Hemel-Margrietstraat-Laurierstraat-Lienderweg-Dalkruid.	2026-2030
15. Opstellen water- en rioleringsprogramma (Wrp).	2025
16. Herinrichten Wilhelminastraat, Heesakkerweg Zuid en Heesakkerweg Noord	2025-2026

Gemiddeld elektriciteitsgebruik woningen

Asten, kwh

CBS/ABF | **2023**

Meer info

Woningen met zonnepanelen

36%
Asten

25%
Nederland

CBS | **2022**

Bruisende en aantrekkelijke kernen

Openbare ruimte

Wat willen we bereiken?

Van Asten, Heusden en Ommel willen wij nog aantrekkelijkere kernen maken voor (jonge) gezinnen om zich hier te vestigen. Op die manier zijn bijvoorbeeld het verenigingsleven, de lokale middenstand en de scholen het beste geholpen en gloort er een mooiere toekomst voor iedereen. Dat betekent investeringen doen in de centra, in de uitstraling en in belangrijke voorzieningen zoals scholen en de verkeersveiligheid. Bij deze investeringen gaan we stap voor stap minder CO2 uitstoten en meer circulair werken.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Kaders Aanpak Vitalisering Recreatieve Locaties;
- Perspectief Vrijetijdseconomie De Peel 2030;
- Rapport Marketing voor de Peel;
- Toekomstagenda Asten 2030;
- Economische agenda De Peel 2022-2026 "De Peel maakt het!";
- Uitvoeringsprogramma recreatie en toerisme 2007-2010;
- Centrumvisie 2024;
- Afsprakenkader Detailhandel in de Peel;
- Strategisch plan circulair Asten;
- Convenant Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB).

Activiteiten

2.4.1. Groene entree Heesakkerweg

In de komende jaren zijn in en rondom de entree Heesakkerweg diverse projecten/ontwikkelingen gepland. Parallel aan het project wateroverlast zuidelijke parallelweg Heesakkerweg / Hazeldonk wordt dit vergroeningsproject opgepakt in 2025-2026.

2.4.2. Herinrichten Burgemeester Ploegmakerspark
Binnen een bruisende en aantrekkelijke kern is een park als het Burgemeester Ploegmakerspark een onmisbare aanvulling op de bebouwing en verharde ruimte. Door zijn ligging is dit park uniek in het centrum van Asten. De huidige inrichting kent echter zijn problemen, elementen zijn verouderd en gebruiksmogelijkheden zijn beperkt. Daarom heeft deze ontwikkeling een plaats gekregen in zowel de uitvoeringsagenda van het Centrumprogramma als de uitwerking van het programma Groen.
Op dit moment is nog onduidelijk wat de kosten voor de uitvoering zijn. Ook een bandbreedte aangeven is moeilijk omdat dit geheel afhangt van de onderzoeken, wensen en ambities die uit de voorbereiding/ontwerpfase komen. Gedurende de voorbereiding zullen deze onderzoeken, wensen en ambities aan bod komen en aan de hand van de wensen en ambities, gekoppeld aan de kosten, moeten keuzes gemaakt worden.

2.4.3. Vergroening Koningsplein en Markt
Meer groen in het centrum van Asten vinden wij belangrijk. Groen heeft enerzijds een positief effect op de uitstraling en beleving van het centrum en anderzijds ook een belangrijke functie op het gebied van waterberging en hittestress. Samen met Centrum Management, de ondernemers en inwoners willen wij het Koningsplein en de Markt verder vergroenen. Daarom heeft deze ontwikkeling een plaats gekregen in zowel de uitvoeringsagenda van het Centrumprogramma als de uitwerking van het programma Groen.

2.4.4. Onderwijshuisvesting (SHP): schoolgebouw Loverbosch
In overleg met Platoo is gekozen voor een op termijn verplaatsing van basisschool de Horizon naar de wijk Loverbosch. Start voorbereidingen nieuwe school in 2025.

2.4.4. Twee extra leslokalen bij basisschool Het Talent
Als gevolg van actualisatie van leerlingenprognoses (SHP) zijn er twee leslokalen extra nodig bij basisschool Het Talent. Realisatie is voorzien in 2025 /2026.

2.4.5. Renovatie 3 bruggen en 4 duikers
Meerdere bruggen en duikers worden vervangen of opgeknapt door middel van groot onderhoud/renovatie.

2.4.6. Herinrichting 't Loverveld
In de gemeenteraadsvergadering van 7 november 2023 is besloten om de herinrichting van park ‘t Loverveld uit te voeren. Met de herinrichting wordt de potentie van het park beter benut, duurzaam behouden en het park toekomstbestendig gemaakt, maar ook het vestigingsklimaat voor Astenaren en zeker de omliggende wijken verbeterd. Het park wordt een plek voor alle inwoners van Asten, voor jong en oud. Men kan hier sporten, spelen, ontmoeten, verblijven en recreëren in een mooie groene omgeving die voor iedereen goed toegankelijk is. Daarnaast is het park een plek die ervoor zorgt dat Asten klimaatrobuuster wordt doordat er voldoende ruimte is gereserveerd voor waterberging (Asten 2030 Klimaatbestendig) maar ook door het behoud van het vele groen.
De kosten voor het park bedragen in totaal €3.270.000,-. Voor dit bedrag worden de waterbergingen, paden en groenstructuren aangelegd. Dit in combinatie met spelen voor 0-12 jaar, Urban Sports, hondenuitlaatterrein, tuinen en bossen. We onderzoeken of er nog subsidiemogelijkheden zijn.
De eerste werkzaamheden starten winter 2024-2025 met het kappen van groen dat benodigd is voor het aanleggen van de paden en waterbergingen. Bouw van paden is gepland vanaf kwartaal 2-2025.

2.4.7. Revitalisering locatie Venbergweg (zoutloods)
Betreft het revitaliseren van de gemeentelocatie aan de Venbergweg 6, inclusief het saneren en slopen van bestaande bebouwing en het realiseren van een nieuwe zoutloods. De huidige zoutloods is sterk verouderd en voldoet niet aan de gestelde eisen. De locatie wordt verduurzaamd, landschappelijk ingepast en opnieuw ingericht. Hiervoor is een investeringskrediet van € 465.000,= nodig.

2.4.8. Vorstermansplein Heusden
In samenspraak met het Dorpsoverleg Heusden, de horecaondernemers en inwoners, komen tot een definitief plan voor de verbetering van het Vorstermansplein. De inwoners (collectief) zijn hierbij zelf aan zet, gemeente ondersteunt in voorbereiding, planvorming en in de uitvoering van werk met werk maken.

2.4.9. Onze Lieve Vrouweplein Ommel
De dorpsraad Ommel heeft in het kader van Ommel 1000+ het initiatief opgepakt om het Onze Lieve Vrouweplein te verfraaien. De gemeente is hierover met hen in gesprek met als doel om te komen tot een definitief plan. De inwoners (collectief) zijn hierbij zelf aan zet, gemeente ondersteunt in voorbereiding, planvorming en in de uitvoering van werk met werk maken.

Activiteit	**Planning (jaartal)**
1. Groene entree Heesakkerweg realiseren.	2025-2026
2. Herinrichten Burgemeester Ploegmakerspark (volgt na Centrumvisie).	2025-2027
3. Meer groen aan Koningsplein en Markt (volgt na Centrumvisie).	Nog niet bekend
4. Onderwijshuisvesting (SHP): • realisatie nieuw schoolgebouw in wijk Loverbosch. • twee extra leslokalen bij basisschool het Talent.	 2026-2027 2025-2026
5. Renovatie 3 bruggen en 4 duikers.	2024-2025
6. Herinrichting 't Loverveld.	2024-2026
7. Revitalisering locatie Venbergweg (zoutloods).	2025
8. Realiseren verbetering Vorstermansplein Heusden	2025-2026
9. Realiseren verbetering Onze Lieve Vrouwenplein Ommel	2025-2026

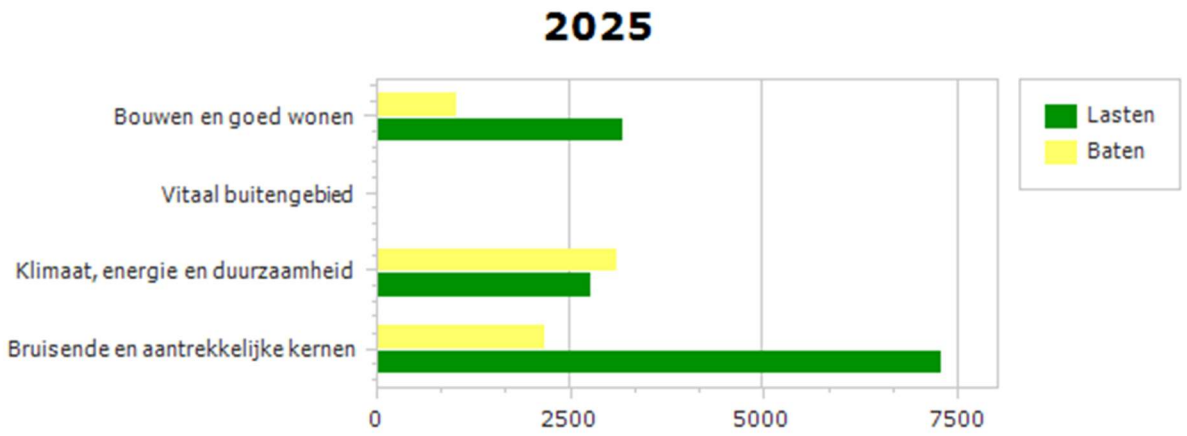
Wat mag het kosten?

Onderstaande tabel geeft inzicht in de totale baten en lasten van dit programma.

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten	**-12.718**	**-12.899**	**-13.295**	**-13.463**	**-13.487**	**-13.488**
Bouwen en goed wonen	**-2.990**	**-4.059**	**-3.186**	**-3.179**	**-3.154**	**-3.152**
Huisvesting en bouwen	-2.791	-3.464	-3.186	-3.179	-3.154	-3.152
Implementatie Omgevingswet	-199	-595				
Bruisende en aantrekkelijke kernen	**-6.692**	**-6.249**	**-7.284**	**-7.519**	**-7.568**	**-7.571**
Groen, natuur en milieu	-2.944	-2.842	-3.156	-3.214	-3.214	-3.214
Onderwijshuisvesting	-635	-602	-991	-1.236	-1.230	-1.228
Openbare werken	-3.113	-2.805	-3.137	-3.069	-3.125	-3.130
Klimaat, energie en duurzaamheid	**-2.366**	**-2.440**	**-2.765**	**-2.765**	**-2.765**	**-2.765**
Klimaat, energie en duurzaamheid	-2.366	-2.440	-2.765	-2.765	-2.765	-2.765
Vitaal buitengebied	**-670**	**-151**	**-60**			
Transitie buitengebied	-670	-151	-60			
Baten	**7.418**	**6.337**	**6.311**	**6.301**	**6.281**	**6.261**
Bouwen en goed wonen	**898**	**1.526**	**1.042**	**1.042**	**1.042**	**1.042**
Huisvesting en bouwen	898	1.526	1.042	1.042	1.042	1.042
Bruisende en aantrekkelijke kernen	**3.226**	**2.016**	**2.164**	**2.155**	**2.135**	**2.115**
Groen, natuur en milieu	1.971	1.552	1.630	1.638	1.638	1.638
Onderwijshuisvesting	104	115	115	155	155	155
Openbare werken	1.151	350	420	362	342	322
Klimaat, energie en duurzaamheid	**2.643**	**2.794**	**3.105**	**3.105**	**3.105**	**3.105**
Klimaat, energie en duurzaamheid	2.643	2.794	3.105	3.105	3.105	3.105
Vitaal buitengebied	**651**					
Transitie buitengebied	651					
Saldo van baten en lasten	**-5.300**	**-6.562**	**-6.984**	**-7.162**	**-7.206**	**-7.227**
Resultaat	**-5.300**	**-6.562**	**-6.984**	**-7.162**	**-7.206**	**-7.227**

Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling van de Begroting 2024 naar de nieuwe stand in de Begroting 2025 weer.

	Begroting	Meerjarenbegroting		
bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028
Meerjarenbegroting 2024-2028	-6.165	-6.288	-6.332	-6.354
Kadernota	-352	-291	-295	-295
Saldo na Kadernota	**-6.517**	**-6.579**	**-6.626**	**-6.648**
Begrotingswijzigingen na Kadernota				
Meerjarenbegroting 2025-2028	-468	-583	-581	-579
Meerjarenbegroting 2025-2028	**-6.984**	**-7.162**	**-7.206**	**-7.227**

Investeringen programma

bedragen x € 1.000	Begroting				
Kredieten	**t/m 2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
2.1. Bouwen en goed wonen					
13. Herziening Welstandsnota	50				
14. Transitie omgevingswet	2.247				
15. Beeldkwaliteitsplan centrum Asten	45				
Totaal	**2.342**	**0**	**0**	**0**	**0**

bedragen x € 1.000	Begroting				
Kredieten	**t/m 2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
2.2. Vitaal buitengebied					
5. Actualiseren visie bebouwingsconcentraties		30			
6. Structuurvisie Kwaliteitsverbetering		30			
Totaal	**0**	**60**	**0**	**0**	**0**

bedragen x € 1.000	Begroting				
Kredieten	**t/m 2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
2.3. Klimaat, energie en duurzaamheid					
2. Planten duizenden extra bomen	1.200				
7. Waterberging Molenstraat	115				
8. Aanpak wateroverlast Plutostraat		915			
9. Electromechanische renovatie rioolgemaal Plutostraat en bergbezinkbassin Dionysiusstraat, Floralaan, Bergdijk.	280				
10. Renovatie drukriolering	1.473	482			
11. Aanpak wateroverlast Elfenbank	85				
13. Aanpak wateroverlast zuidelijke parallelweg Heesakkerweg en Hazeldonk		879			
14. Aanpak wateroverlast Julianastraat-Emmastraat-Hemel-Margrietstraat e.d.			6.300		
15. Opstellen water- en rioleringsprogramma (Wrp)		38			
16. Herinrichten Wilhelminastraat, Heesakkerweg Zuid en Heesakkerweg Noord	3.717				
Totaal	**6.870**	**2.314**	**6.300**	**0**	**0**

bedragen x € 1.000	Begroting				
Kredieten	**t/m 2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
2.4. Bruisende en aantrekkelijke kernen					
1. Groene entree Heesakkerweg		60			
2. Herinrichten Burgemeester Ploegmakerspark (voorbereiding)	50	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
3. Vergroening Koningsplein en Markt		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
4. Schoolgebouw Loverbosch	9.020				
4. Uitbreiding basisschool Het Talent	840				
4. Schoolomgeving Voordeldonk	895				
5.Renovatie 3 bruggen en 4 duikers	1.215	0			
6. Herinrichting 't Loverveld (nieuwe wens) - Dekking via reserve groenfonds	2.495 -100	167			
7. Revitalisering locatie Venbergweg (zoutloods)		465			
Totaal	**14.415**	**692**	**0**	**0**	**0**

3 Sociaal Domein

Visie

Elke inwoner in Asten, jong en oud, kan en mag meedoen. Samen, voor en met elkaar.

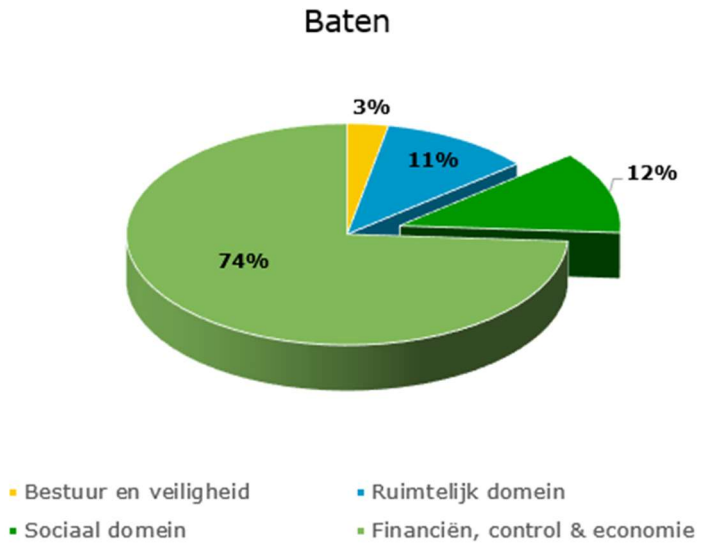
Als gemeente Asten dragen wij bij aan optimale ontwikkelingskansen in een aantrekkelijke omgeving, waarbij we oog hebben voor jong en oud. We zetten in op preventie en organiseren zorg en ondersteuning dicht bij huis, met professionals waar je terecht kan met al je ondersteuningsvragen. Alle inwoners met een zorg- of ondersteuningsvraag wordt een passende oplossing richting de toekomst geboden. Zodat ze uiteindelijk op eigen kracht, eventueel met hulp van hun netwerk, verder kunnen.

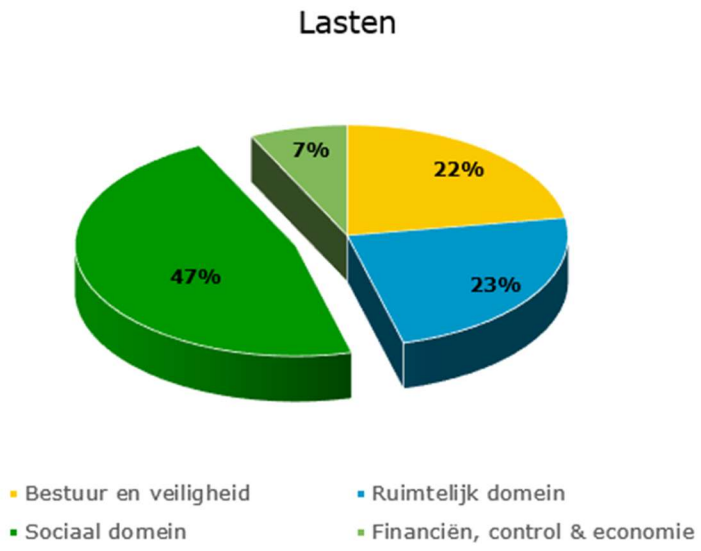
We geven bijzondere aandacht aan voorliggende voorzieningen en stimuleren maatschappelijke initiatieven. Zo geven we vorm aan een vitaal Asten, aantrekkelijk voor iedere inwoner.

Portefeuillehouder

Wethouder J. Spoor
Wethouder J. Bankers (Ommel 1000+)

Baten en lasten van het programma

Sociaal en gezond

Wat willen we bereiken?

Binnen het sociaal domein staat voor ons een aantal pijlers centraal:

- Kansen voor iedereen;
- Sterke, sociale omgeving;
- Gezondheid en vitaliteit;
- Financieel gezond;
- Samen met elkaar;
- Ondersteuning & voorzieningen.

Deze pijlers zijn gericht op alle leeftijdsfasen en voor alle vormen van ondersteuning: vanaf preventie en zelfredzaamheid tot professionele ondersteuning. Ze zijn uitgewerkt in het beleidsplan sociaal domein en dit plan is voor ons een goede basis voor de doorontwikkeling de komende jaren. In uitvoeringsplannen wordt per jaar aangegeven waar in dat jaar de focus op ligt.

Werk is van groot belang voor mensen en houdt de samenleving draaiende. Werk zorgt voor contact met andere mensen en leidt tot zelfstandigheid en eigenwaarde. Wie werkt, investeert in zichzelf en draagt zijn steentje bij aan de toekomst van onze samenleving. Soms lukt werken niet of hebben mensen moeite met rondkomen met het geld dat zij verdienen; in dat geval kan men op onze ondersteuning rekenen en dragen we de mogelijkheden van gemeentelijke regelingen uit.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Beleidsplan Sociaal Domein gemeente Asten 2022-2027;
- Koersagenda GR Peelgemeenten 2022-2024;
- Meerjarenplan dienstverlening Senzer 2025-2028;
- Beleidsplan integrale schuldhulpverlening Peelgemeenten 2024-2027;
- Nota inkomensondersteuning 2024;
- Meerjarig Beleidsplan GGD Brabant-Zuidoost 2022-2026;
- Lokale Educatieve Agenda gemeente Asten 2024-2027;
- Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) januari 2023;
- Integraal Zorg Akkoord (IZA) september 2022;
- Hervormingsagenda Jeugd (20 juni 2023);
- Lokale Inclusie Agenda Asten 'Iedereen doet mee' 2024-2026

Activiteiten

3.1.1. Grip houden op kwaliteit van zorg

We vinden een goede kwaliteit van zorg en ondersteuning naar onze inwoners belangrijk. Wanneer zorg nodig is dan moet deze snel beschikbaar zijn en van goede kwaliteit zijn. Om dit te realiseren houden we onze zorgvoorzieningen op peil en versterken we onze samenwerking met onze verbonden partijen en het voorliggend veld. In lokaal en regionaal verband (GR Peelgemeenten) zetten we in op een stevige positionering van het sociaal team Asten.

3.1.2. Grip houden op zorgkosten

Landelijk, regionaal en lokaal staat de zorg onder druk. Om de zorg en ondersteuning houdbaar en beschikbaar te houden voor onze inwoners vinden we het belangrijk om inzicht te hebben in onze zorgkosten. Hiervoor zetten we in op het versterken van onze informatiepositie door middel van het gebruik maken van data. Dit doen we zowel lokaal als regionaal binnen de GR Peelgemeenten. Dit kan leiden tot meer grip en betere sturing.

3.1.3. Onderzoeken welke ondersteuning we als gemeente bieden (normaliseren)

Om zorg en ondersteuning houdbaar en beschikbaar te houden (in navolging van landelijk en regionaal beleid) onderzoeken wij welke ondersteuning wij als gemeente kunnen en moeten bieden en hoe we eigen regie en ondersteuning (vanuit het netwerk) van inwoners kunnen versterken. Omdat een sterke verbinding met het voorliggend veld essentieel is versterken we onze samenwerking en zoeken we naar mogelijkheden om meer gebruik te maken van het voorliggend veld.

3.1.4. Actief ondersteunen en faciliteren vrijwilligers en mantelzorgers

Het aantal vrijwilligers neemt vermoedelijk, gelet op de vergrijzing, af en hetzelfde geldt voor de mantelzorgers. Wij ondersteunen en faciliteren deze groepen actief en zetten in op programma’s die dat mogelijk maken. We betrekken het voorliggend veld hierbij en dragen het gedachtegoed van 'normaliseren' actief uit naar onze inwoners.

3.1.5. Preventieve projecten voor ouderen

Gelet op de vergrijzing werken wij actief aan meer preventieve projecten voor ouderen zoals: voeding, beweging, valpreventie, versterking netwerk en voorkomen eenzaamheid. Hiervoor bekijken wij de mogelijkheden om projecten te initiëren waarin jong en oud met elkaar worden verbonden.

3.1.6. Sociale en/of psychische problemen bij jongeren
Een toenemend aantal jongeren kampt met sociale en/of psychische problemen. In deze raadsperiode gaan wij een samenhangend programma van (preventieve) projecten uitvoeren waaronder de uitvoering van het alcohol- en drugsbeleid en de voortzetting van het project STORM (een wetenschappelijk onderbouwde, preventieve aanpak die tot doel heeft een depressie of suïcide bij jongeren vóór te zijn).

3.1.7. Werken met ervaringsdeskundigen
Wij willen leren uit de praktijk en om die reden bekijken wij de mogelijkheden om meer te gaan werken met ervaringsdeskundigen die ons kunnen adviseren. We richten ons hierbij zowel op de uitvoering als op de vorming van beleid. Op die manier kunnen wij de kwaliteit van de verleende zorg verbeteren en onze inwoners beter betrekken. Ook kunnen ervaringsdeskundigen ons helpen om een inclusievere lokale samenleving te creëren. Dit wil zeggen dat zo veel mogelijk mensen in Asten meedoen en zo min mogelijk mensen in de problemen komen.

3.1.8. Meer aandacht geven aan gezond sportbeleid, verenigingsleven en cultuur.
We werken op dit moment met een gemeente brede aanpak aan deze thema's en willen dit met de uitrol van JOGG Asten blijven continueren. We hebben bij verschillende projecten en initiatieven vaak met dezelfde partners te maken. Door te kiezen voor een gemeente brede aanpak kunnen we de bestaande samenwerkingsverbanden versterken en benutten. We werken met de JOGG aanpak aan de doelen van het Sportakkoord en het Preventieakkoord. We willen dubbelwerk en versnippering van middelen vermijden. Er is daarom gekozen om de werkgroep preventie en de denktank van sport, bewegen en gezondheid op te laten gaan in het JOGG-werknet.

3.1.9. Opvolgen aanbevelingen uit Lokaal Sportakkoord en Sportmanifest
Het Lokaal Sportakkoord is in september 2020 opgesteld en opgevolgd met een Sportmanifest. In deze raadsperiode werken wij via de JOGG aanpak aan de aanbevelingen.

3.1.10. Meer aandacht geven aan armoedebeleid
Wij gaan meer aandacht geven aan armoedebeleid. Naast de regelingen die al ingezet zijn, onderzoeken we hoe deze beter in samenhang ingezet kunnen worden. De bestaande regelingen vanuit bijzondere bijstand maken we beter bekend bij de minima.

3.1.11. Het bevorderen van taalontwikkeling en het terugdringen van laaggeletterdheid
Wij maken samen met onze partners een plan om de ontwikkeling van basisvaardigheden te bevorderen en laaggeletterdheid onder jong en oud terug te dringen. Dit doen we omdat er ongeveer 2.000 mensen in onze gemeente zijn die moeite hebben met lezen, schrijven, rekenen en/of digitale vaardigheden. In 2025 gaan we ons met name richten op het informeren en activeren van organisaties en personen die laaggeletterden regelmatig tegenkomen. Zij kunnen laaggeletterden doorverwijzen naar het ontwikkelingsaanbod dat we in Asten hebben, waardoor de drempel voor laaggeletterden om hun basisvaardigheden te gaan versterken lager wordt.

3.1.12. Lokale educatieve agenda 2024-2027
In de gemeente Asten werken de schoolbesturen voor primair onderwijs en voortgezet onderwijs, de kinderopvangorganisaties en de gemeente samen. Samen staan we ervoor dat alle kinderen in de leeftijd van 0 tot en met 18 jaar in Asten mee moeten kunnen doen, ongeacht waar ze in Asten wonen en over welke talenten ze beschikken. Omdat we met elkaar ervoor kunnen zorgen dat alle kinderen in de leeftijd van 0 tot en met 18 jaar in Asten een goede basis krijgen aangeboden voor optimale ontwikkelingskansen, maar ook dat ze ondersteund worden als het even niet zo gemakkelijk gaat. Dit doen we door uitvoering te geven aan de Lokale educatieve agenda 2024-2027.

3.1.13. Lokale coalitie kansrijke start Asten

Ieder kind verdient de best mogelijke start van zijn of haar leven en een optimale kans op een goede toekomst. We willen zoveel mogelijk kinderen in Asten een kansrijke start geven. Daarom is de samenwerking tussen organisaties die een rol spelen bij de eerste 1.000 dagen van een kind van groot belang. Samen streven we naar de best mogelijke start voor elke zwangere, elk kind en elk gezin door middel van een sluitende ketenaanpak rondom de eerste 1.000 dagen, van preconceptie tot 2 jaar.
In 2025 richten we ons op:
· Doorontwikkeling lokale coalitie kansrijke start Asten-Someren;
· Verder versterken van de samenwerking tussen de partners van de lokale coalitie Asten-Someren d.m.v. het organiseren van 2 netwerkbijeenkomsten;
· Implementeren interventies gericht op preventief maatwerk (opvoed)ondersteuning aan kwetsbare ouders.

3.1.14. Harmonisatie minimaregelingen deel 2

Vorig jaar zijn we gestart met de harmonisatie minimaregelingen. Toen hebben we de inkomensnorm verhoogd van 110% naar 120% en een aantal wijzigingen doorgevoerd in de 'Meedoen regeling' en de individuele inkomenstoeslag. Nu volgen nog twee wijzigingen in de individuele inkomenstoeslag: het toevoegen van een gezinsbijdrage en een toeslag per kind. Met deze wijziging is de individuele inkomenstoeslag vanaf 2025 in de hele Peelregio hetzelfde.

Gezinsbijdrage (€ 12.000,=)
In de Minima Effectenrapportage (MER) is geconstateerd dat tweeoudergezinnen met kinderen die rond moeten komen van een laag inkomen financieel kwetsbaar zijn.

Toeslag per kind (€ 9.000,=)
Uit de MER blijkt dat gezinnen met kinderen in de leeftijd van 12-18 jaar kosten maken voor die kinderen die nergens gecompenseerd worden. Het gaat dus om leeftijdgebonden kosten die niet door Leergeld, uit de 'regeling Meedoen' of de IIT kunnen worden betaald. De koopkracht van gezinnen met een minimumuitkering staat daarom onder druk. Het advies van het NIBUD is om hiervoor een toeslag per kind in het leven te roepen.

3.1.15. Revitalisatie Sportpark Heusden

Samen met de gebruikers van het sportpark Heusden hebben we onderzocht hoe we het sportpark kunnen moderniseren en klaar maken voor de toekomst.
TV de Meijvink is voornemens om een tweetal padelbanen te realiseren.
Bij het vaststellen van de begroting 2024 zijn hiervoor middelen door de raad beschikbaar gesteld. In overleg met alle betrokken verenigingen is er een definitief ontwerp gemaakt, momenteel wordt er gewerkt aan het bestek, aansluitend kan de aanbesteding starten.

3.1.16. Uitvoeringskosten GR Peelgemeenten Koersagenda, inburgering en flexpool Jeugd

Betreft:
1. Een ophoging van de lokale capaciteit die de vijf gemeenten inbrengen in de koers;
2. Het overhevelen van het werkgeverschap van de trajectenregisseur inburgering naar de GR Peelgemeenten en het uitbreiden van uren voor de beleidscoördinatie inburgering;
3. Uitbreiding van de flexpool jeugd met 1 FTE;
4. Uitbreiding uren gedragswetenschapper Sociaal Team Asten;
5. Inzet data-analist GR Peelgemeenten ten behoeve van datagestuurd werken.

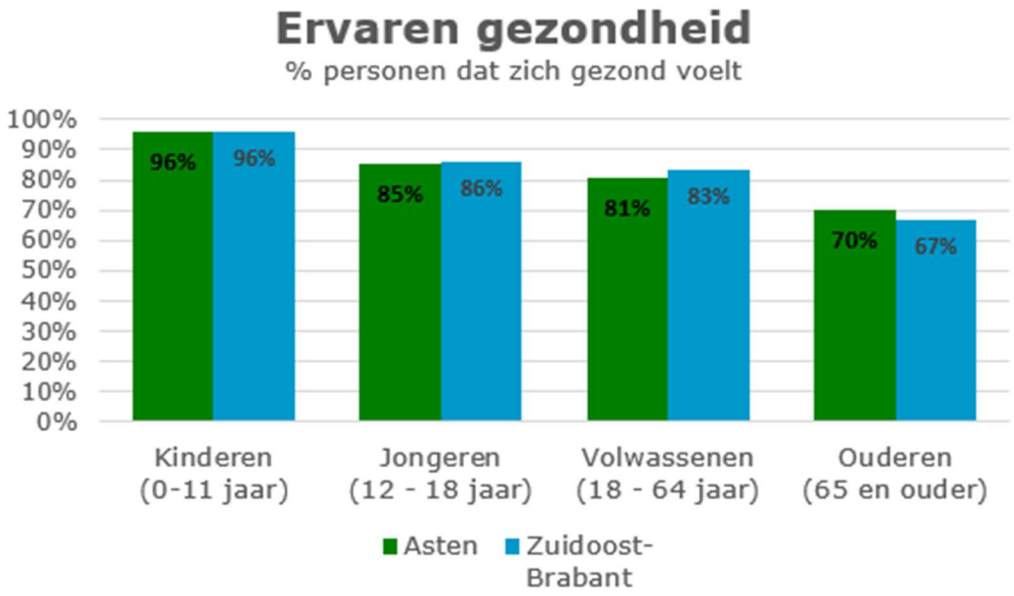
3.1.17. Implementeren initiatief Taalschatten

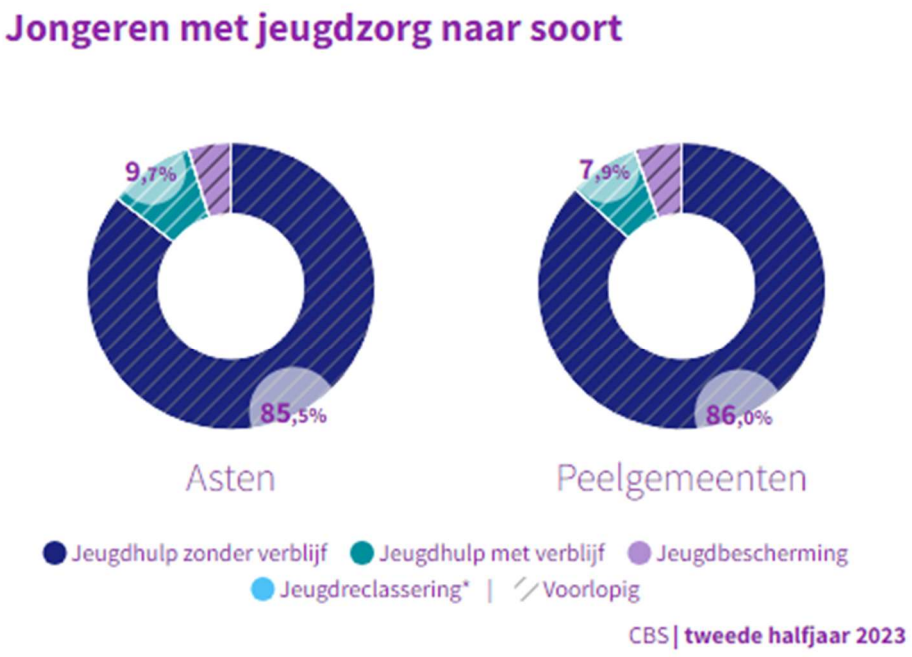
Te veel ouders zijn zich er nog niet of onvoldoende van bewust dat zij cruciaal zijn voor de verwerving en ontwikkeling van taal van hun kind.
In de eerste levensjaren van kinderen bereiken we ouders over het algemeen goed. Elke jonge (aanstaande) ouder komt in aanraking met diverse spelers rond het kind. Van verloskundige tot consultatie-consulent, van huisarts tot toekomstige schooldirecteur, van oppas tot muziekleraar. Hiermee ligt de missie van Taalschatten binnen handbereik. Met een structurele aanpak, het zogenaamde groeiplan, zorgen we er met ketenpartners voor dat alle kinderen in Asten, op het juiste taalniveau aan de basisschool beginnen. De structurele aanpak start bij de eerste 1.000 dagen van een kind en loopt door naar de basisschool.

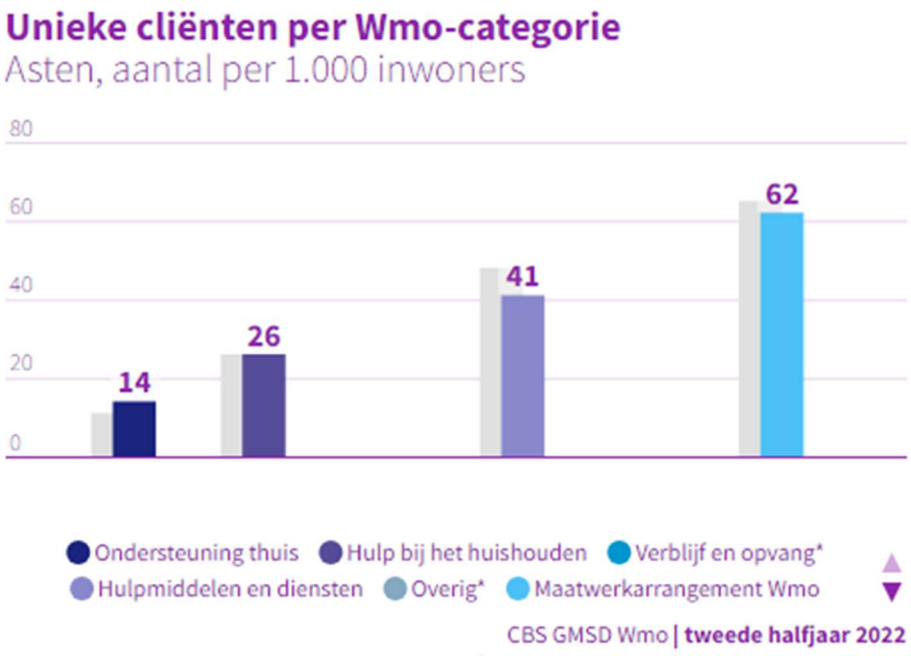
3.1.18. Implementeren afspraken zorgcomplexiteit jonge kind in de voorschoolse periode

Er zijn signalen vanuit de voorscholen, gezins- en jongerencoaches en jeugdgezondheidszorg dat in de afgelopen jaren de zorgbehoefte van het aantal kinderen in de voorschool toeneemt. De gemeente heeft het initiatief genomen om samen met de ketenpartners afspraken te maken hoe we deze kinderen het beste kunnen ondersteunen zodat ze een goede start kunnen maken op de basisschool. Deze afspraken zullen in 2025 worden geïmplementeerd.

Activiteit	**Planning (jaartal)**
1. Grip houden op kwaliteit van zorg.	Continu
2. Grip houden op zorgkosten	Continu
3. Onderzoeken welke ondersteuning we als gemeente bieden (normaliseren).	2023-2026
4. Actief ondersteunen en faciliteren vrijwilligers en mantelzorgers.	Continu
5. Preventieve projecten voor ouderen, project dementievriendelijke gemeenten en projecten waarin jong en oud met elkaar worden verbonden.	2023-2026
6. Sociale en/of psychische problemen bij jongeren: • Samenhangend programma van (preventieve) projecten uitvoeren waaronder de uitvoering van alcohol- en drugsbeleid; • Project STORM.	 2023-2026 2022-2025
7. Werken met ervaringsdeskundigen.	Continu
8. Meer aandacht geven aan gezond sport(beleid), verenigingsleven en cultuur.	2025
9. Opvolgen aanbevelingen uit Lokaal Sportakkoord en Sportmanifest.	2023-2026
10. Meer aandacht geven aan armoedebeleid.	2023-2026
11. Het bevorderen van taalontwikkeling en het terugdringen van laaggeletterdheid.	2023-2026
12. Uitvoering geven aan de 'Lokale educatieve agenda 2024-2027'.	2024-2027
13. Lokale coalitie kansrijke start • Doorontwikkeling lokale coalitie kansrijke start Asten-Someren; • Verder versterken van de samenwerking tussen de partners van de lokale coalitie Asten-Someren d.m.v. het organiseren van 2 netwerkbijeenkomsten; • Implementeren interventies gericht op preventief maatwerk (opvoed)ondersteuning aan kwetsbare ouders.	2024-2026
14. Harmonisatie minimaregelingen deel 2.	2025
15. Revitalisatie sportpark Heusden.	2025
16. Uitvoeringskosten GR Peelgemeenten Koersagenda, inburgering en flexpool Jeugd.	2025
17. Implementeren initiatief Taalschatten.	2025
18. Implementeren afspraken zorgcomplexiteit jonge kind in de voorschoolse periode.	2025

Ervaren gezondheid
% personen dat zich gezond voelt
100%
90%
80%
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
96%
96%
85%
86%
81%
83%
70%
67%
Kinderen (0-11 jaar)
Jongeren (12 - 18 jaar)
Volwassenen (18 - 64 jaar)
Ouderen (65 en ouder)
Asten
Zuidoost-Brabant

Jongeren met jeugdzorg naar soort
9,7%
85,5%
7,9%
86,0%
Asten
Peelgemeenten
Jeugdhulp zonder verblijf
Jeugdhulp met verblijf
Jeugdbescherming
Jeugdreclassering*
Voorlopig
CBS | tweede halfjaar 2023

Bruisende en aantrekkelijke kernen

Vitale kernen

Wat willen we bereiken?

Van Asten, Heusden en Ommel willen wij nog aantrekkelijkere kernen maken voor (jonge) gezinnen om zich hier te vestigen. Op die manier zijn bijvoorbeeld het verenigingsleven, de lokale middenstand en de scholen het beste geholpen en gloort er een mooiere toekomst voor iedereen. Dat betekent investeringen doen in de centra, in de uitstraling en in belangrijke voorzieningen zoals scholen en de verkeersveiligheid.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Beleidsplan Sociaal Domein gemeente Asten 2022-2027;
- Bestuursopdracht binnensport Asten.

Activiteiten

3.2.1. Visie Ommel 1000+ uitvoeren

De integrale visie Ommel 1000+ is in uitvoering en hier gaan wij dan ook volop mee verder. Ommel 1000+ moet de komende jaren voortdurend leiden tot concrete besluiten over extra woningbouw en bijbehorende investeringen gericht op de vitaliteit van het dorp. Zie hiervoor ook programma 2 m.b.t. de activiteiten rondom bouwen in Ommel en het verfraaien van het Onze Lieve Vrouwenplein.

3.2.2. Binnensport Asten

Sport- en zwembadcomplex de Schop, de gymzaal aan de Schoolstraat en die van het Varendonck College zijn verouderd. We realiseren een passende binnensportaccommodatie inclusief overdekt zwembad in de kern Asten die weer minimaal 40 jaar meegaat. Begin 2024 is de bestuursopdracht vastgesteld door de raad. Vervolgens voeren we in 3 fasen deze opdracht uit. Inmiddels is fase 1, het vooronderzoek, afgerond en is fase 2, de locatie- en scenariokeuze, gestart.

3.2.3. Ontwikkelingen MFA de Kluis

Toekomstplannen MFA de Kluis:
We gaan in gesprek met het bestuur van MFA de Kluis om te bespreken of en op welke wijze de bezettingsgraad en exploitatie verbeterd kan worden zodanig dat de Kluis kan blijven bestaan.
De gemeente is geen eigenaar van de Kluis, we verlenen wel subsidie, maar vanwege de belangrijke maatschappelijke functie blijven we wel in gesprek met de Stichting.

Activiteit	**Planning (jaartal)**
1. Visie Ommel 1000+ uitvoeren.	2023-2033
2. Binnensport Asten: Fase 1: Vooronderzoek; Fase 2: Locatie- en scenariokeuze; Fase 3: Realisatie.	 2024 2024-2025 Nog niet bekend
3. Ontwikkelingen MFA de Kluis	2025

Veilige buurt en thuis

Veilig thuis

Wat willen we bereiken?

Het is belangrijk dat we ons veilig voelen in onze eigen buurt en thuis. Zonder veiligheid geen vrijheid. Wij willen dat iedereen in Asten veilig kan wonen, verblijven, werken en ondernemen. Een betrouwbare overheid zorgt voor een veilige woon-, werk- en leefomgeving vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners en ondernemers. Wij vinden het dan ook essentieel om veiligheid te garanderen in ons dorp en blijven een beroep doen op ieders eigen verantwoordelijkheid als het gaat om preventie. Wij stimuleren bijvoorbeeld het gebruik van de buurtapps en de politie (wijkagent) en de Buitengewoon Opsporingsambtenaar (BOA) zijn zichtbaar op straat.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

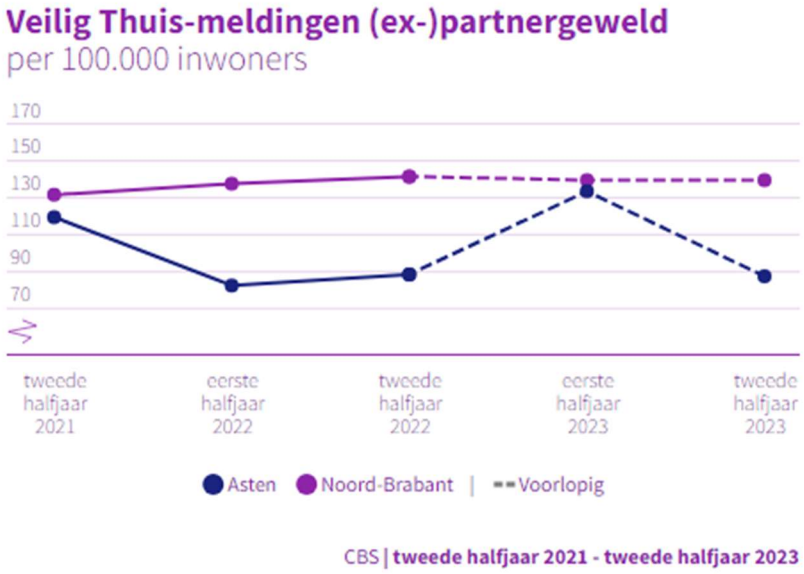
- Beleidsplan Sociaal Domein gemeente Asten 2022-2027.

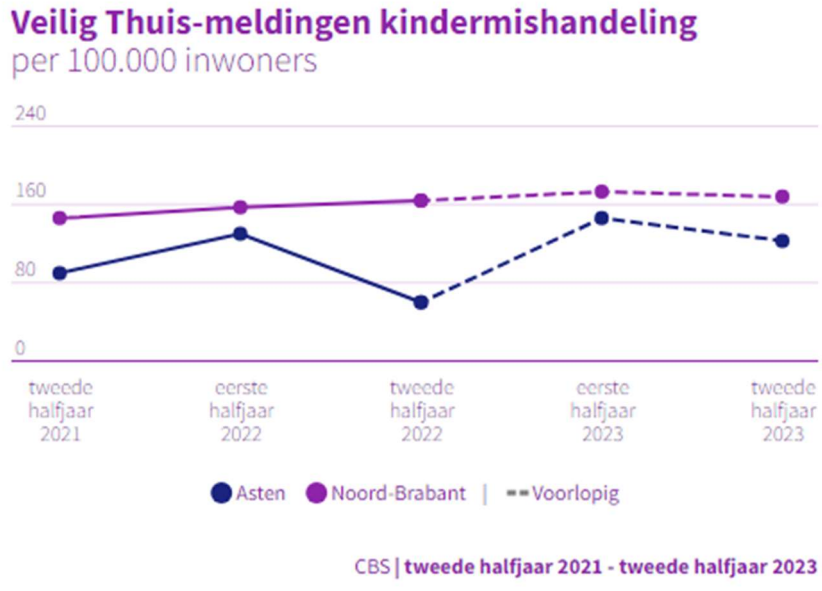
Activiteiten

3.3.1. Voorkomen van huiselijk geweld en (kinder-)mishandeling.

Wij hebben aandacht voor veiligheid 'achter de voordeur'. Samen met de betrokken instanties en organisaties willen wij huiselijk geweld en (kinder-)mishandeling zoveel mogelijk voorkomen. We geven uitvoering aan het in 2022 opgestelde borgings- en implementatieplan. Zo zijn er binnen het sociaal team Asten (STA) inmiddels twee personen benoemd en opgeleid als aandachtsfunctionarissen 'huiselijk geweld en (kinder)mishandeling'. In 2025 wordt er aandacht gegeven aan de verdere doorontwikkeling van deze rol binnen het STA en in verbinding met onze samenwerkingspartners.

Activiteit	Planning (jaartal)
1. Voorkomen van huiselijk geweld en (kinder-)mishandeling	Continu

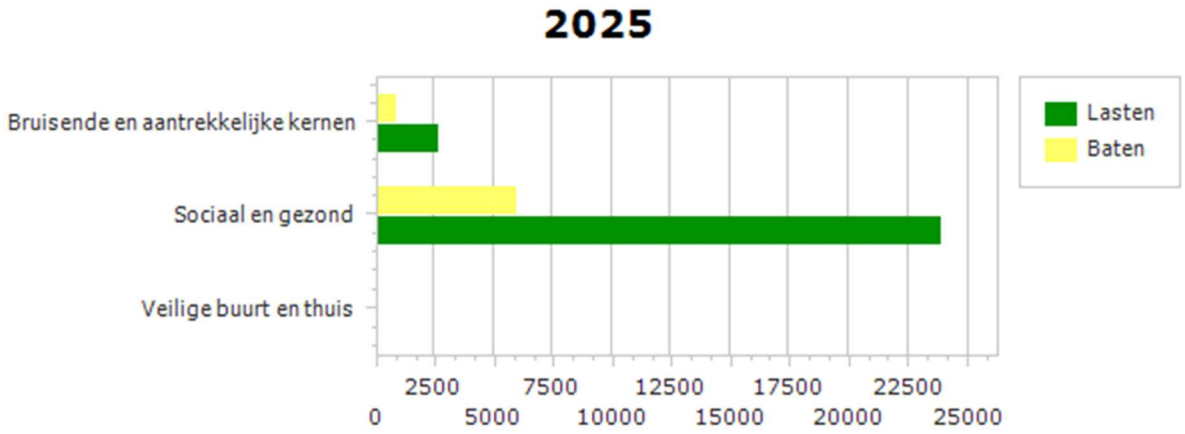
Wat mag het kosten?

Onderstaande tabel geeft inzicht in de totale baten en lasten van dit programma.

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten	**-26.955**	**-26.556**	**-26.707**	**-26.603**	**-26.678**	**-26.854**
Bruisende en aantrekkelijke kernen	**-3.251**	**-2.560**	**-2.694**	**-2.682**	**-2.582**	**-2.582**
Vitale kernen	-3.251	-2.560	-2.694	-2.682	-2.582	-2.582
Sociaal en gezond	**-23.600**	**-23.891**	**-23.908**	**-23.816**	**-23.991**	**-24.167**
Gezondheid, Sport en Cultuur	-3.439	-3.512	-3.396	-3.411	-3.402	-3.402
Participatie	-7.720	-7.728	-7.347	-7.183	-7.177	-7.132
Welzijn, Vrijwilligerswerk en Mantelzorg	-1.042	-1.252	-1.235	-1.235	-1.233	-1.233
WMO en Jeugd	-11.399	-11.399	-11.931	-11.987	-12.179	-12.400
Veilige buurt en thuis	**-104**	**-105**	**-105**	**-105**	**-105**	**-105**
Veilig thuis	-104	-105	-105	-105	-105	-105
Baten	**9.306**	**7.443**	**6.804**	**6.650**	**6.604**	**6.502**
Bruisende en aantrekkelijke kernen	**726**	**1.037**	**877**	**877**	**877**	**877**
Vitale kernen	726	1.037	877	877	877	877
Sociaal en gezond	**8.580**	**6.406**	**5.927**	**5.773**	**5.728**	**5.626**
Gezondheid, Sport en Cultuur	1.052	1.030	739	739	739	739
Participatie	6.177	4.884	4.899	4.746	4.700	4.598
Welzijn, Vrijwilligerswerk en Mantelzorg		1	1	1	1	1
WMO en Jeugd	1.352	491	287	287	287	287
Saldo van baten en lasten	**-17.648**	**-19.114**	**-19.903**	**-19.953**	**-20.074**	**-20.352**
Resultaat	**-17.648**	**-19.114**	**-19.903**	**-19.953**	**-20.074**	**-20.352**

Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling van de Begroting 2024 naar de nieuwe stand in de Begroting 2025 weer.

	Begroting	Meerjarenbegroting		
bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028
Meerjarenbegroting 2024-2028	-18.089	-18.096	-18.305	-18.553
Kadernota	-760	-339	-272	-276
Saldo na Kadernota	**-18.845**	**-18.431**	**-18.570**	**-18.823**
Begrotingswijzigingen na Kadernota				
Meerjarenbegroting 2025-2028	-1.059	-1.522	-1.504	-1.529
Meerjarenbegroting 2025-2028	**-19.903**	**-19.953**	**-20.074**	**-20.352**

Investeringen programma

bedragen x € 1.000	Begroting				
Kredieten	**t/m 2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
3.1 Sociaal en gezond					
3.1.9. Lokaal Sportakkoord (buurtsportcoach)		9			
3.1.15. Revitalisatie sportpark Heusden	451				
3.1.17. Groeiplan taalontwikkeling		10			
Totaal	**451**	**19**		**0**	**0**
bedragen x € 1.000	**Begroting**				
Kredieten	**t/m 2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
3.2 Bruisende en aantrekkelijke kernen					
3.2.2. Visie binnensport Asten (vooronderzoek)	150	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal	**150**	**0**	**0**	**0**	**0**

4 Financiën, Control en Economie

Visie

We zijn een aantrekkelijke woon-, werk- en verblijfsgemeente. We stimuleren en faciliteren economische initiatieven en bieden naar vermogen vestigingsmogelijkheden voor onze bestaande en nieuwe bedrijven. We zorgen voor een goed ondernemersklimaat en een levendig en economisch vitaal centrum van Asten.
We geven ondernemers de ruimte die kwaliteit aan onze gemeente toevoegen en bijdragen aan het behalen van de opgaven zoals opgenomen in onze Toekomstagenda Asten 2030.
We voeren een actief recreatiebeleid waarbij we flexibel meedenken met onze inwoners en ondernemers en ons richten op de (lokale) recreatiebehoefte. Het moet bijdragen aan meer overnachtingen en meer bestedingen door toeristen en dagrecreanten.

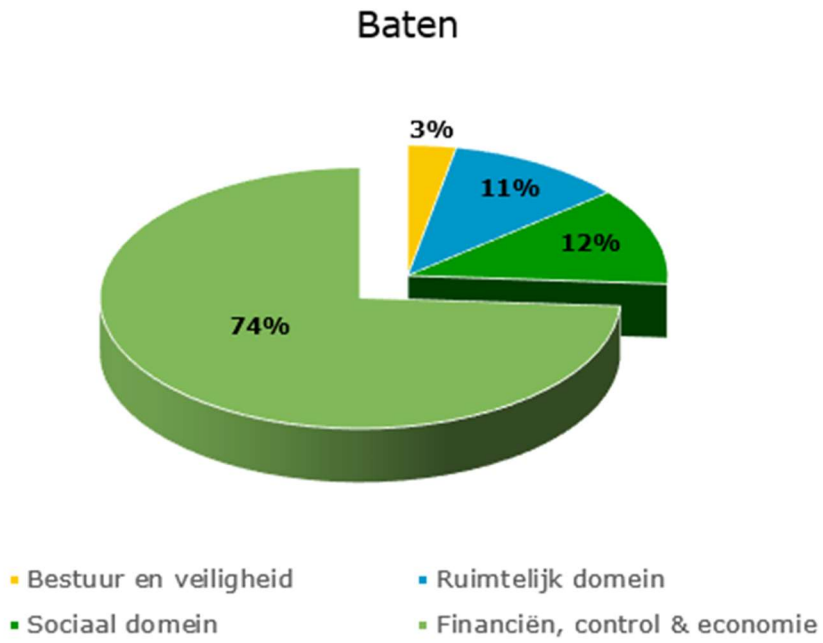
We willen financieel gezond blijven. Dit betekent een reële en structureel sluitende meerjarenbegroting. We blijven primair kritisch op de uitgaven en op de inkomsten, om onnodige lastenverzwaringen te voorkomen. We monitoren daarbij ook uitdrukkelijk de landelijke en Rijksontwikkelingen op financieel gebied.

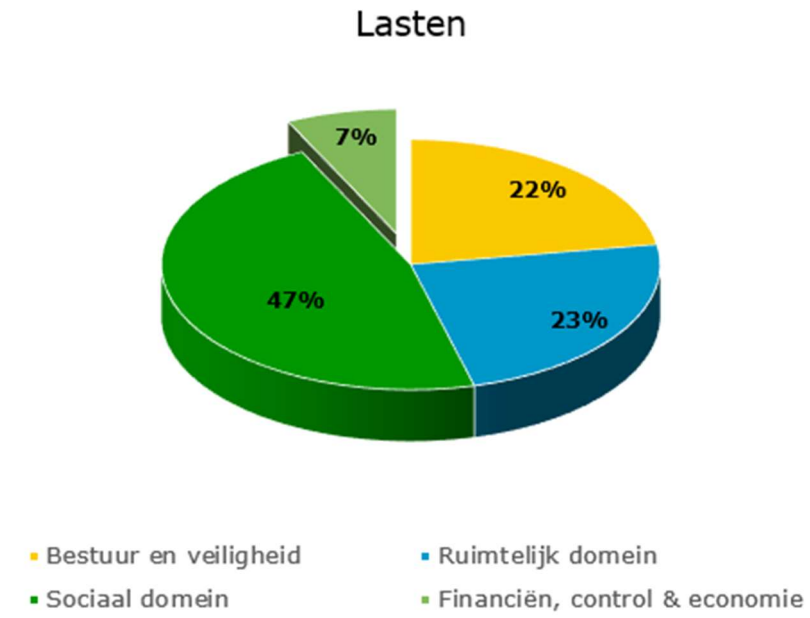
Samen met onderwijs en bedrijfsleven sturen we vanuit het Regionaal arbeidsmarktplan Helmond-De Peel 2023-2027 op een duurzame en gebalanceerde arbeidsmarkt als randvoorwaarde voor brede welvaartsgroei in de regio. Onze gezamenlijke ambities voor de middellange termijn zijn: een inclusieve arbeidsmarkt, een leven lang ontwikkelen, aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, het aantrekken van talent, het versterken van human capital van werkgevers en meer integrale en ontschotte dienstverlening.

Portefeuillehouder

Wethouder L. van de Moosdijk
Wethouder J. Spoor (Arbeidsmarktregio, Museum)

Baten en lasten van het programma

Sterke lokale economie en mobiliteit

Wat willen we bereiken?

De lokale economie willen wij verder versterken. Wij hebben vertrouwen in de kracht van onze ondernemers en we realiseren ons dat ze na een pittige Coronatijd ons als gemeente extra nodig hebben door hen te faciliteren met een ondernemingsvriendelijk klimaat. Wij geven ondernemers dan ook de ruimte, hanteren alleen regels waar het nodig is en investeren meer in de relatie met bedrijven. We denken mee met het midden- en kleinbedrijf als banenmotor van de gemeente. Waar dat kan kopen wij tevens zoveel mogelijk lokaal.

Samen met ondernemers en onderwijs zetten wij ons voortdurend in om de aansluiting tussen onderwijs en banenmarkt te verbeteren. Dat doen we zowel op lokaal niveau, als in de Peel en binnen onze Brainportregio.

Onze inwoners, bezoekers en het bedrijfsleven hebben daarnaast baat bij een bereikbaar en veilig verkeersnetwerk voor alle vervoerswijzen in en rondom onze gemeente. Nu de regio groeit vanwege de sterke economie moeten er passende investeringen worden gedaan op het gebied van het bewustzijn, verkeersgedrag en veilige verkeersdeelname, het openbaar vervoer, provinciale- en rijkswegen. Ook lokaal moeten wij blijven investeren in verkeerseducatie en het verbeteren van de infrastructuur.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan Asten 2016-2025 (GVVP Asten);
- Uitvoeringsbeleid laadinfrastructuur elektrische voertuigen Gemeente Asten 2023;
- Tussentijdse evaluatie GVVP 2016 (2021);
- Omgevingsvisie Asten;
- Toekomstagenda Asten 2030;
- Nationale agenda Laadinfrastructuur;
- Strategisch plan verkeersveiligheid 2030;
- Centrumontwikkeling - Toekomstbeeld 2040;
- Economische Agenda De Peel 2022-2027 "De Peel maakt het!";
- Visie Bedrijventerreinen 2009-2023.

Activiteiten

4.1.1. Nieuw lokaal bedrijventerrein

We zorgen voor voldoende en passende huisvestingsmogelijkheden voor onze bedrijven op nieuwe en bestaande bedrijventerreinen.

4.1.2. Nieuw regionaal bedrijventerrein
We zetten ons in voor de realisatie van een nieuw regionaal bedrijventerrein buiten onze gemeentegrenzen, maar zo dicht mogelijk in de buurt van Asten. Het eerste convenant voor de samenwerking binnen de Peel is gesloten. We gaan met de betrokken partners een samenwerkingsovereenkomst aan voor de realisatie van een regionaal bedrijventerrein in Someren / Helmond.

4.1.3. Opstellen nieuw gemeentelijk verkeers- en vervoersplan
In het coalitieakkoord 2022-2026 'Gedreven door passie en ambitie' is de ambitie opgenomen om het huidige Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan (GVVP) van 13 december 2016 te actualiseren. Het Astense bedrijfsleven en de inwoners hebben er baat bij dat de gemeente Asten veilig en goed bereikbaar blijft. Zeker nu de regio groeit vanwege de sterke economische ontwikkelingen moeten er passende investeringen worden gedaan op het gebied van mobiliteit. In 2024 is gestart met het evalueren van het lopende GVVP. In 2025 wordt dit vertaald naar het opstellen van een nieuw GVVP.

4.1.4. Aansluiting Burgemeester Wijnenstraat-Langstraat en Koningsplein-Wilhelminastraat
Bij de herinrichting van de Burgemeester Wijnenstraat zijn de kruispunten met de Langstraat en de Wilhelminastraat aangepast. De aansluitingen worden soms als onduidelijk en onoverzichtelijk ervaren. Met de belijning hebben we de situatie verbeterd. We wachten de resultaten hiervan af. Mocht blijken dat er meer aanpassingen nodig zijn dan wordt gekeken hoe we dit kunnen verbeteren.

4.1.5. Realiseren goede en veilige fietsverbinding tussen Asten en Bedrijventerrein Zuidoost Brabant in Helmond
In 2016 is de Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant vastgesteld. In deze agenda zijn projecten opgenomen die een bijdrage leveren aan het bereikbaar houden van de regio. Voor de uitvoering van deze projecten is regionale subsidie beschikbaar onder de voorwaarde dat de projecten vóór 2030 gerealiseerd zijn. Voor de gemeente Asten en de gemeente Helmond staat het project Fietsverbinding Asten-Helmond in de agenda. Het project zet in op het realiseren van een veilige fietsverbinding tussen Asten, het Bedrijventerrein Zuidoost-Brabant en het centraal station Helmond. Gemeente Helmond is aangewezen als projecttrekker. In 2025 werken we met gemeente Helmond aan een ontwerp voor het tracé.

4.1.6. Bijdrage mobiliteitsmaatregelen Schaalsprong Brainport
Een goed vestigingsklimaat betekent ook een goede bereikbaarheid van woningen, bedrijven en voorzieningen. Het kabinet en de Brainportregio hebben daarom besloten tot forse investeringen in infrastructuur in de Brainportregio. Zo wordt er aanvullend geïnvesteerd in station Eindhoven (Multimodale Knoop Eindhoven Centraal), waar straks meer ruimte is voor (internationale) treinen, bussen, fietsen en woningbouw. Ook worden er maatregelen genomen zodat er meer snelbussen in de regio kunnen gaan rijden, bijvoorbeeld van Eindhoven Centraal naar Veldhoven en over de A2/N2. Zo worden de verschillende campussen in de regio snel en gemakkelijk met elkaar en met Eindhoven Centraal verbonden. Voor de wegen (A2/N2) rondom Eindhoven is extra geld gereserveerd en wordt verkend hoe de bereikbaarheid kan worden verbeterd. Bovendien wordt geïnvesteerd in een breed pakket maatregelen voor de korte termijn, waaronder hubs, fietsverbindingen en afspraken met werkgevers in de regio.
De gemeente Asten is inmiddels voor twee projecten aangeslagen, te weten: Korte termijnmaatregelen A2 randweg (€ 142.649,=) en Multimodale Knoop/station Eindhoven Centraal (€ 710.203,=). Naast deze projecten heeft de MRE een Regionale Mobiliteitsvisie opgesteld. De Regionale Mobiliteitsvisie wordt uitgewerkt in een Meerjarig Multimodaal Mobiliteitspakket (MMMP) voor de hele regio. Op basis van het MMMP maakt de MRE investeringsafspraken met het Rijk en provincie tijdens het BO-MIRT van november 2024.

4.1.7. Oplossing verkeersknooppunt A67-N279, verbreding A67 en N279 Asten-Veghel

Wij maken ons hard voor een structurele oplossing voor het verkeersknooppunt A67-N279, verbreding van de A67 en aanpassing van de N279 tussen Asten en Veghel. Dit doen wij door actief deel te nemen aan de regionale projectgroep en stuurgroep N279 en aan regionale mobiliteitsoverleggen binnen MRE verband.

Activiteit	Planning (jaartal)
1. Nieuw lokaal bedrijventerrein realiseren.	2024-2026
2. Nieuw regionaal bedrijventerrein realiseren.	2024-2028
3. Opstellen nieuw Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan.	2024-2025
4. Aansluiting Burgemeester Wijnenstraat-Langstraat en Koningsplein-Wilhelminastraat.	2025-2026
5. Realiseren goede en veilige fietsverbinding tussen Asten en Bedrijventerrein Zuidoost Brabant in Helmond.	2025-2026
6. Bijdrage mobiliteitsmaatregelen Schaalsprong Brainport.	2023-2032
7. Oplossing verkeersknooppunt A67-N279.	2025-2028

Bruisende en aantrekkelijke kernen

Centrumontwikkeling en recreatie

Wat willen we bereiken?

Een aantrekkelijke gemeente is er op de eerste plaats voor onze inwoners, maar ook de recreatieve en toeristische sector heeft daar baat bij. Asten als toeristische parel in de Peel: er liggen nog volop kansen. Denk je aan De Peel, dan denk je aan natuur, weidse landschappen, gezellige cafés, gastvrijheid, karakteristieke dorpen, een uitnodigend en sterk centrum en goede voorzieningen. De Peel en de gemeente Asten verdienen het om gezien te worden en dat geldt zeker niet alleen voor het verleden ervan. Wij willen het recreatieve en toeristische potentieel van Asten, Heusden en Ommel de komende jaren zo optimaal mogelijk benutten. Tevens bestrijden we leegstand zoveel mogelijk en stimuleren we ontwikkelingen die het winkelaanbod op peil houden.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Kaders Aanpak Vitalisering Recreatieve Locaties;
- Perspectief Vrijetijdseconomie De Peel 2030;
- Rapport Marketing voor de Peel;
- Toekomstagenda Asten 2030;
- Economische agenda De Peel 2022-2026 "De Peel maakt het!";
- Uitvoeringsprogramma recreatie en toerisme 2007-2010;
- Centrumvisie 2007;
- Afsprakenkader Detailhandel in de Peel.

Activiteiten

4.2.1. Vaststellen Programma Centrumontwikkeling en deze concretiseren in een Uitvoeringsagenda

Samen met ondernemers, inwoners en overige belangstellenden, werken we aan een nieuw Programma Centrumontwikkeling. Het programma is uitgewerkt in een Uitvoeringsagenda waarin duidelijk naar voren komt wat er op de korte, middellange en lange termijn moet gebeuren om het centrum van Asten leefbaar, aantrekkelijk en (economisch) vitaal te houden. In 2025 worden de eerste acties uit de Uitvoeringsagenda uitgevoerd.

4.2.2. Samen met Peelmarketeers Land van de Peel als zelfstandige stichting positioneren

Met de start van Land van de Peel in 2021 is een goede basis neergezet voor het positioneren van het toeristisch en recreatief aanbod van de Peel. Vanuit deze stevige basis kan Land van de Peel uitgroeien tot een volwaardige marketingorganisatie. Om deze groei mogelijk te maken hebben de 6 Peelgemeenten de wens uitgesproken om Land van de Peel te laten opereren als zelfstandige stichting. De Peelgemeenten stellen hiertoe een samenwerkingsovereenkomst op. De samenwerkingsovereenkomst wordt begin 2025 ter ondertekening voorgelegd. De eerdere planning om dit in 2024 af te ronden is niet gehaald.

4.2.3. Uitvoering geven aan Programma Toerisme en Recreatie 2024-2030

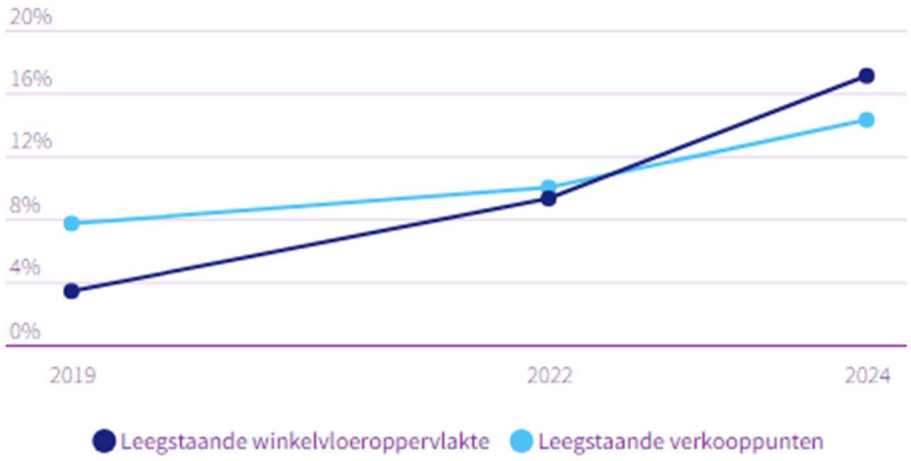
We werken samen met de recreatieve sector, de toeristische sector, de cultuursector en centrumondernemers om het toerisme in Asten te stimuleren. Samen met deze partijen geven wij uitvoering aan het nieuwe Programma Toerisme en Recreatie 2024-2030. We stimuleren ontwikkelingen bij Museum Klok & Peel en het Kasteel en we sluiten aan bij de ontwikkeling van een Peellandse Heksenroute. We brengen de recreatieve basisvoorzieningen op orde, onder andere door het realiseren van een ruiterroutenetwerk, het optimaliseren van de toeristische bewegwijzering, door investeringen te doen in het recreatieve wandel- en fietsnetwerk, het aanbrengen van parkeervoorzieningen op recreatieve routes, plaatsen van bankjes, prullenbakken, elektrische laadpunten en dergelijke. Voor de investeringen op het gebied van toerisme en recreatie wordt in 2025 een reserve of voorziening gevormd.

4.2.4. Doorontwikkeling Museum Klok & Peel

In 2024 heeft het museumbestuur haar toekomstplan gepresenteerd. Doelstelling is een duurzaam en toekomstbestendig financieel gezond museum met een groei naar 70.000 bezoekers op jaarbasis. Het plan betreft een complete metamorfose van het museum, de museumtuin en de overzijde met het depot, de huisvesting van de Heemkunde, IVN en de Jan Paagman Sterrenwacht. Uitgangspunt is een museum waar doen en beleving vormgegeven wordt, naast het traditionele kijken en luisteren. De gebouwen zijn in de eindfase duurzaam vernieuwd en grotendeels onderhoudsvrij. De zalen zijn zo ingericht dat de presentatie van de collecties interactief zal zijn met de modernste media-uitingen. Ook het depot met tienduizenden boeken en het archief is dan voor iedereen toegankelijk en voor iedereen te raadplegen. De tuin en de inrichting van het groen rondom het museum is met meer samenhang ingericht. Het horecagedeelte is verplaatst en toegankelijk gemaakt voor recreanten. Het gaat om een toekomstplan dat voldragen genoeg is voor een 'bidbook' dat kan worden voorgelegd aan potentiële investeerders. Die worden voornamelijk gezocht bij de grote cultuurfondsen, terwijl ook nadrukkelijk gelobbyd zal worden naar Brainportfondsen en Europese gelden. Het ambitieuze vernieuwingsplan wordt geraamd op 11,6 miljoen voor de gebouwen en bijna 2,3 miljoen voor de museale inrichting.

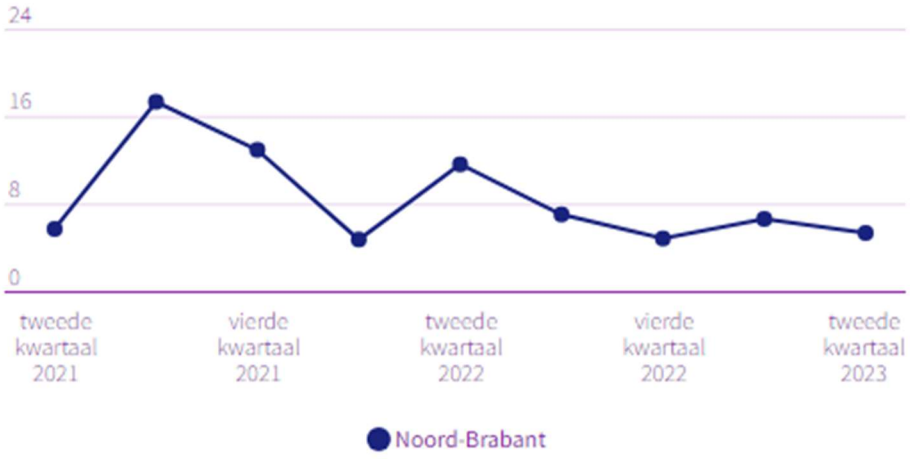
Activiteit	**Planning (jaartal)**
1. Opstellen en vaststellen nieuw Programma Centrumontwikkeling en deze concretiseren in een uitvoeringsagenda.	2024-2025
2. Regionaal toewerken naar een zelfstandige stichting Land van de Peel.	2024-2025
3. Uitvoering geven aan het Programma Toerisme & Recreatie 2024-2030	2025-2030
4. Doorontwikkeling Museum Klok & Peel	2025

Leegstand
Asten

Locatus | **2019 - 2024**

Ondernemersvertrouwen
index

CBS | **2e kwartaal 2021 - 2e kwartaal 2023**

Veilige buurt en thuis

Aanpak cybercriminaliteit

Wat willen we bereiken?

Het is belangrijk dat we ons veilig voelen in onze eigen buurt en thuis. Zonder veiligheid geen vrijheid. Wij willen dat iedereen in Asten veilig kan wonen, verblijven, werken en ondernemen. Een betrouwbare overheid zorgt voor een veilige woon-, werk- en leefomgeving vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners en ondernemers.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Informatiebeveiligingsbeleid -en uitvoeringsplan;
- Informatiebeleid.
- Privacybeleid

Activiteiten

4.3.1. Verankering preventieve aanpak cybercriminaliteit

We opereren in een wereld waar dreigingen steeds meer toenemen en aan verandering onderhevig zijn. Om privé-gegevens van inwoners en onze vitale processen te beschermen tegen cybercriminaliteit gaan we preventief te werk. Dit betekent systemen zo inrichten dat we vroegtijdig risico's signaleren en voorbereid zijn op mogelijke scenario's. Dit doen we in samenwerking met ICT-NML en andere partners.

Activiteit	**Planning (jaartal)**
1. Verankering preventieve aanpak cybercriminaliteit.	Continu

Financieel gezond

Wat willen we bereiken?

Het nationaal en internationaal financieel en economisch klimaat verandert voortdurend. De nationale en internationale politieke ontwikkelingen hebben ook lokaal hun effect. We hebben de afgelopen jaren veel economische en financiële klappen op moeten vangen. Wij zien dat wij 2025 nog sluitend kunnen aanbieden, maar dat dit voor 2026 en verder niet realistisch is. Wij zijn voor deze jaren in grote mate afhankelijk van de duidelijkheid vanuit het Rijk over de aanvullende maatregelen die zij gaan nemen.
Wij willen immers een structurele gezonde en solide gemeentelijke financiële huishouding. Kortom, wij investeren gedurfd, doen dat op grond van een solide basis en met meerdere scenario's. Niet alleen voor deze bestuursperiode, maar met het oog op de toekomst.

Welke beleidsnota's zijn relevant?

- Financiële verordening 2024;
- Controleverordening 2024;
- Treasurystatuut 2014;
- Nota verbonden partijen.

Activiteiten

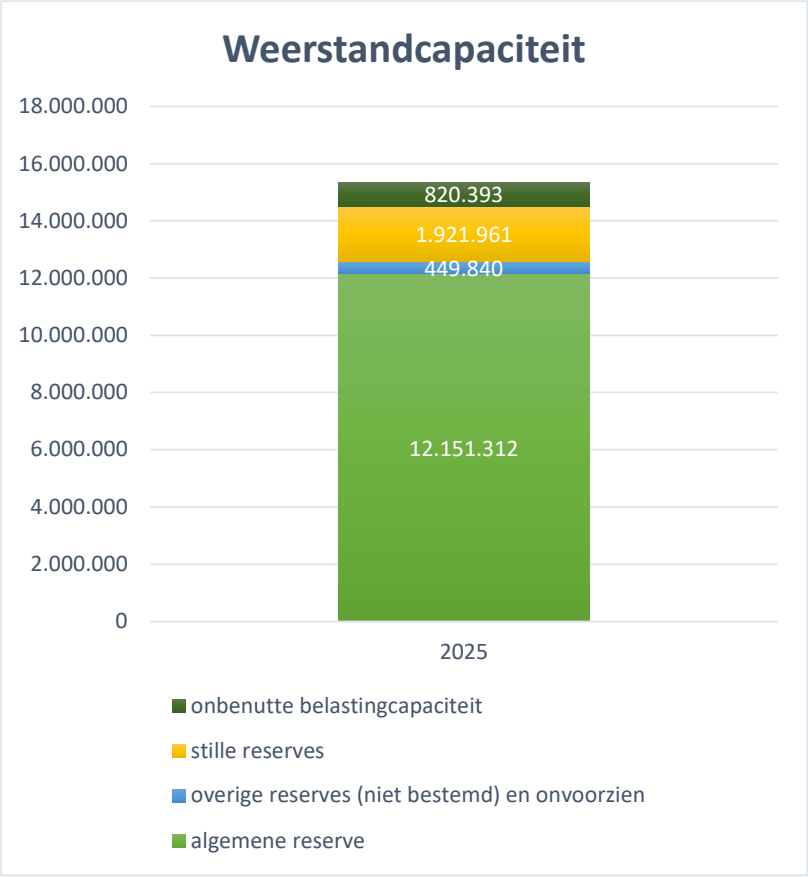
4.4.1. Transparante en goed leesbare begroting

Wij zorgen voor een begroting die transparant is en goed leesbaar.

4.4.2. Lokale lasten zo laag mogelijk

Ons beleidsprincipe is dat we de lokale lasten zo laag mogelijk houden en niet harder laten stijgen dan de inflatie. Waar mogelijk draaien we eerdere lastenverhoging terug.

Activiteit	**Planning (jaartal)**
1. Transparante en goed leesbare begroting.	2024-2025
2. Lokale lasten zo laag mogelijk.	2023-2026

Weerstandcapaciteit
18.000.000
16.000.000
14.000.000
12.000.000
10.000.000
8.000.000
6.000.000
4.000.000
2.000.000
0
820.393
1.921.961
449.840
12.151.312
2025
onbenutte belastingcapaciteit
stille reserves
overige reserves (niet bestemd) en onvoorzien
algemene reserve

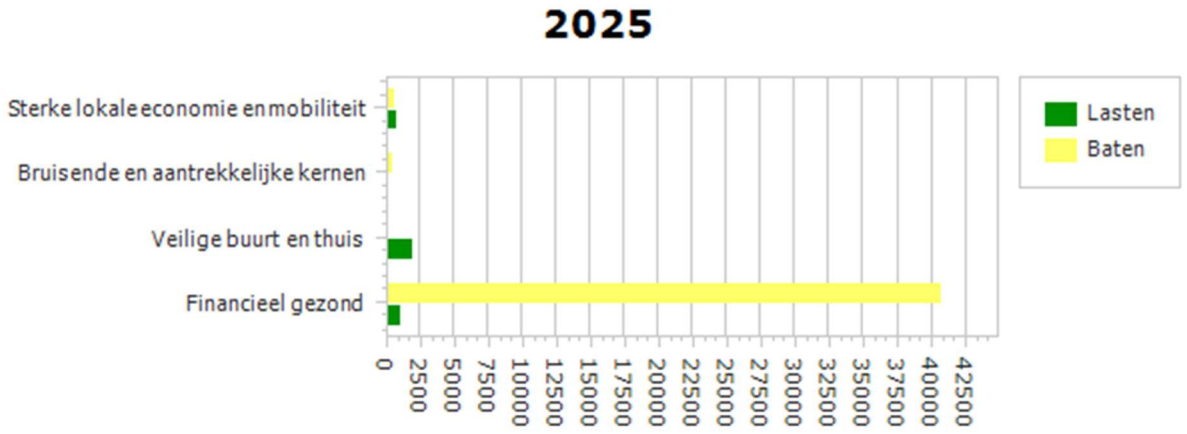
Wat mag het kosten?

Onderstaande tabel geeft inzicht in de totale baten en lasten van dit programma.

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Lasten	**-9.669**	**-4.976**	**-3.686**	**-3.680**	**-3.670**	**-3.712**
Bruisende en aantrekkelijke kernen	**-219**	**-101**	**-129**	**-129**	**-129**	**-129**
Centrumontwikkeling en Recreatie	-219	-101	-129	-129	-129	-129
Financieel gezond	**-1.218**	**-1.403**	**-700**	**-892**	**-882**	**-924**
Financiën en Control	-1.218	-1.403	-700	-892	-882	-924
Sterke lokale economie en mobiliteit	**-6.724**	**-1.708**	**-834**	**-824**	**-824**	**-824**
Economische zaken	-6.549	-684	-713	-703	-703	-703
Mobiliteit	-175	-1.024	-121	-121	-121	-121
Veilige buurt en thuis	**-1.508**	**-1.763**	**-2.024**	**-1.836**	**-1.836**	**-1.836**
Informatie en Automatisering	-1.508	-1.763	-2.024	-1.836	-1.836	-1.836
Baten	**40.012**	**38.219**	**40.352**	**38.995**	**38.934**	**39.134**
Bruisende en aantrekkelijke kernen	**-1.023**	**555**	**553**	**553**	**553**	**553**
Centrumontwikkeling en Recreatie	-1.023	555	553	553	553	553
Financieel gezond	**34.764**	**36.884**	**39.101**	**37.547**	**37.743**	**38.193**
Financiën en Control	34.764	36.884	39.101	37.547	37.743	38.193
Sterke lokale economie en mobiliteit	**6.263**	**770**	**689**	**886**	**629**	**379**
Economische zaken	6.228	750	668	865	608	358
Mobiliteit	36	21	21	21	21	21
Veilige buurt en thuis	**8**	**9**	**9**	**9**	**9**	**9**
Informatie en Automatisering	8	9	9	9	9	9
Saldo van baten en lasten	**30.343**	**33.243**	**36.665**	**35.315**	**35.264**	**35.421**
Stortingen in reserves	**-6.319**	**-2.504**	**-391**	**-588**	**-279**	**-29**
Onttrekkingen aan reserves	**10.002**	**6.720**	**1.654**	**530**	**408**	**408**
Mutaties reserves	**3.684**	**4.216**	**1.263**	**-58**	**129**	**379**
Resultaat	**34.027**	**37.460**	**37.928**	**35.257**	**35.393**	**35.801**

Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling van de Begroting 2024 naar de nieuwe stand in de Begroting 2025 weer.

	Begroting	Meerjarenbegroting		
bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028
Meerjarenbegroting 2024-2028	34.749	31.867	32.151	32.482
Kadernota	1.381	1.136	1.045	977
Saldo na Kadernota	**36.065**	**32.937**	**33.128**	**33.391**
Begrotingswijzigingen na Kadernota				
Meerjarenbegroting 2025-2028	1.863	2.320	2.265	2.409
Meerjarenbegroting 2025-2028	**37.928**	**35.257**	**35.393**	**35.801**

Investeringen programma

bedragen x € 1.000	Begroting				
Kredieten	**t/m 2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
4.1 Sterke lokale economie en mobiliteit					
2. Nieuw regionaal bedrijventerrein De Peel	300				
3. Opstellen nieuw gemeentelijk verkeers- en vervoersplan	50				
4. Aansluiting Burg. Wijnenstraat-Langstraat en Koningsplein-Wilhelminastraat	117				
5. Fietsverbinding BZOB	50	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
6. Bijdrage mobiliteitsmaatregelen Schaalsprong Brainport	853				
Totaal	**1.370**	**0**	**0**	**0**	**0**

bedragen x € 1.000	Begroting				
Kredieten	**t/m 2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
4.2 Bruisende en aantrekkelijke kernen					
3. Toeristisch-recreatieve ontwikkelingen	150				
Totaal	**150**	**0**	**0**	**0**	**0**

Paragrafen

1. Lokale heffingen

De lokale heffingen en belastingen
De paragraaf lokale heffingen geeft inzicht in de door de gemeente Asten geheven heffingen (belastingen en retributies). De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de gemeentelijke inkomsten. Het (tarieven)beleid voor de lokale heffingen is vastgelegd in de diverse verordeningen die jaarlijkse geactualiseerd worden. Meer algemene informatie over alle lokale heffingen is terug te vinden via de site van de gemeente Gemeentelijke belastingen en WOZ - Gemeente Asten

De gemeentelijke heffingen zijn te onderscheiden in drie typen:

1. Algemene belastingen
De opbrengsten uit algemene belastingen komen ten gunste van de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente. Dit betekent dat de opbrengsten ingezet worden voor alle gemeentelijke taken en voorzieningen. De algemene belastingen in Asten zijn de onroerendezaakbelasting, toeristenbelasting en reclamebelasting.

2. Bestemmingsbelastingen
Bestemmingsbelastingen zijn belastingen waarvan de opbrengsten bestemd zijn voor specifieke taken of voorzieningen met een algemeen belang. Voor deze belastingen geldt dat de gemeente niet meer mag heffen dan de kosten die zij voor deze taak of voorziening maakt (maximaal kostendekkend). De bestemmingsbelastingen in Asten zijn de rioolheffing, afvalstoffenheffing en hondenbelasting.

Het uitgangspunt in Asten is dat de hondenbelasting slechts wordt ingezet voor kosten die samenhangen met het verminderen van overlast (budgettair neutraal). Deze belasting kan dus worden beschouwd als een bestemmingsbelasting.

3. Retributies (rechten en leges)
Retributies worden geheven van inwoners aan wie de gemeente een specifieke dienst verleent. De belangrijkste retributies zijn de leges; vergoedingen voor een bij de gemeente aangevraagde dienst zoals het aanvragen van een paspoort of vergunning. Ook deze retributies mogen net als bestemmingsbelastingen niet meer dan kostendekkend zijn.

De heffing van de algemene belastingen en bestemmingsbelastingen wordt uitgevoerd door de Belastingsamenwerking Oost-Brabant (BSOB). De gemeentelijke belastingen die door de BSOB worden opgelegd zijn de onroerendezaakbelasting, rioolheffing, afvalstoffenheffing, toeristenbelasting, hondenbelasting en de reclamebelasting.

Kwijtscheldingsbeleid
Ter bestrijding van armoede voert de gemeente Asten een actief kwijtscheldingsbeleid. Wanneer een inwoner op grond van een laag inkomen de gemeentelijke belastingen moeilijk kan betalen, kan een verzoek om kwijtschelding ingediend worden.

Voorbeelden van inwoners die voor kwijtschelding in aanmerking komen, zijn huishoudens die uitsluitend zijn aangewezen op een bijstandsuitkering of AOW-uitkering en zonder enig vermogen.

Kwijtschelding kan worden aangevraagd voor onroerendezaakbelasting, rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een maximaal aantal ledigingen.

Meer informatie over de procedure en regels rondom kwijtschelding is te vinden via de website van de gemeente Kwijtschelding gemeentelijke belastingen - Gemeente Asten

Overzicht lokale heffingen

Tarieven 2025

Tarieven**	Werkelijk 2024	Begroting 2025
Onroerendezaakbelasting - OZB (in procenten van de WOZ-waarde)		
- Eigenaar woning	0,1051%	0,1130%
- Eigenaar niet-woning	0,2810%	0,3021%
- Gebruiker woning	0,2395%	0,2575%
- Gemiddelde waarde woning	€ 397.758	€ 397.758
Rioolheffing (per aangesloten perceel)		
- Eigenaar	€ 324,35	€ 369,24
- Kwart tarief	€ 81,10	€ 92,31
- Gebruiker (per volle 500 m3 afgevoerd afvalwater >500 m3 en <15.000 m3)	€ 206,67	€ 222,17
- Gebruiker (per volle 500 m3 afgevoerd afvalwater >15.000 m3)	€ 103,86	€ 111,65
Afvalstoffenheffing (Diftar)		
- Vastrecht	€ 68,42	€ 65,17
- Lediging 140 liter container rest	€ 12,48	€ 13,42
- Lediging 140 liter container GFT	€ 4,16	€ 4,47
- Lediging 40 liter container rest	€ 6,76	€ 7,27
- Lediging 25 liter container GFT	€ 2,08	€ 2,24
Leges (diverse tarieven)		
- Paspoort vanaf 18 jaar	€ 83,85	€ 90,14
- Identiteitskaart vanaf 18 jaar	€ 75,80	€ 81,49
- Rijbewijs	€ 51,10	€ 54,93
- Omgevingsvergunning van € 250.000,= bouwkosten	€ 5.157,50	€ 5.544,31
Toeristenbelasting (per persoon, per overnachting)		
- Hotel	€ 2,34	€ 2,52
- Bed & Breakfast en daaraan gelijk gestelde accommodaties	€ 2,34	€ 2,52
- Overige accommodaties (camping 's)	€ 1,82	€ 1,75
- Truckparking	-	€ 1,00
Hondenbelasting		
- Voor de 1e hond	€ 70,92	€ 70,32
- Voor de 2e hond	€ 90,72	€ 90,48
- Voor de 3e en volgende hond	€ 120,00	€ 120,24
- "Kenneltarief"	€ 165,60	€ 165,48
Reclamebelasting		
- Vast bedrag per vestiging	€ 265,00	€ 284,88
- Bij WOZ-waarde > € 139.000,-, vermeerderd met het tarief per € 1.000 waarde tot een maximum van € 650,-	€ 1,25	€ 1,34

** De definitieve tarieven 2025 worden door de raad in december 2024 vastgesteld bij de besluitvorming over de verschillende verordeningen.

Wijziging tarieven t.o.v. werkelijk 2024

Alle tarieven van de lokale heffingen worden ten opzicht van 2024 geïndexeerd met 7,5% voor het gestegen loon- en prijsniveau (inflatiecorrectie).
Nadere toelichting en eventuele uitzonderingen worden hieronder per heffingssoort beschreven:

- Onroerendezaakbelasting

De onroerendezaakbelasting (OZB) wordt in 2025 verhoogd met de inflatiecorrectie.

- Rioolheffing

Het Gemeentelijk Rioleringsplan Asten 2021-2025 (GRP) is vastgesteld. De tarieven voor de rioolheffing worden conform het GRP voor de jaren 2021 tot en met 2025 verhoogd met 5,9%. De totale verhoging voor 2025 komt daarmee inclusief de inflatiecorrectie van 7,5% op 13,4%. De gebruikerstarieven voor grootverbruikers (bijv. agrarische bedrijven) worden verhoogd met de inflatiecorrectie.

- Afvalstoffenheffing

De tarieven voor de afvalstoffenheffing hebben als uitgangspunt 100% kostendekkendheid.
Voor de begroting 2025 zijn de variabele tarieven voor zowel de GFT-containers als voor de restcontainers verhoogd met de index. Het vastrecht wordt hierdoor lager.

- Leges

De tarieven voor paspoorten, rijbewijzen en andere uittreksels worden bij wettelijke regeling vastgesteld, maar zijn ten tijde van het opstellen van deze begroting nog niet bekend. In het bovenstaande tarief is uitgegaan van de tarieven van 2024 verhoogd met de inflatiecorrectie. De leges voor omgevingsvergunningen worden jaarlijks verhoogd met de inflatiecorrectie.

- Toeristenbelasting

De tarieven van de toeristenbelasting voor hotels en B&B's worden in 2025 geïndexeerd met 7,5%.

Voorgesteld wordt om vanaf 2025 de truck parking Truck Inn in de heffing toeristenbelasting te betrekken en hiervoor een tarief van € 1,00 per nacht te hanteren. De extra opbrengst wordt ingezet om het lage tarief toeristenbelasting voor campings te verlagen naar € 1,75 per overnachting.

- Hondenbelasting

De tarieven van de hondenbelasting zijn licht gedaald, doordat het aantal honden in de gemeente is gestegen. Door het tarief voor deze belasting te verlagen blijft deze volledig kostendekkend.

- Reclamebelasting

Het minimale tarief voor de reclamebelasting is € 284,88 en het variabele deel is € 1,34 op basis van de totaal op te brengen reclamebelasting.

Opbrengsten

Lokale heffingen en belastingen	Werkelijk 2023	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2025
Afvalstoffenheffing	1.134.990	1.099.488	1.138.551
Hondenbelasting	90.304	96.379	98.165
Leges burgerzaken	228.656	222.104	224.646
Leges omgevingsvergunningen	836.629	965.970	981.290
OZB	5.046.473	5.340.886	5.856.478
Reclamebelasting	30.647	34.983	31.000
Rioolheffing	2.448.624	2.693.500	3.091.307
Toeristenbelasting	-1.023.242	555.455	553.000
Totaal	**8.793.081**	**11.008.765**	**11.974.437**

Kostendekking

Voor de bestemmingsbelastingen (rioolheffing, afvalstoffenheffing en hondenbelasting) en de retributies (rechten en leges) geldt dat deze niet meer dan kostendekkend mogen zijn. Voor bepaalde leges stelt het Rijk een maximumtarief vast. Hieronder wordt van de diverse lokale heffingen de kostendekking van de tarieven inzichtelijk gemaakt.

Kostendekking bestemmingsbelastingen						
Lasten taakvelden	Baten taakvelden	Overhead	BTW	Totale netto lasten	Baten: heffing	Kosten-dekking
Rioolheffing						
2.599.452	0	247.046	244.809	3.091.307	3.091.307	100%
Afvalstoffenheffing						
1.030.215	130.000	81.014	157.406	1.138.634	1.138.634	100%
Hondenbelasting						
58.845	0	34.851	4.469	98.165	98.165	100%

Kostendekking retributies (leges)							
Hoofd-stuk	Lasten taakvelden	Baten taakvelden	Overhead	BTW	Totale netto lasten	Baten: Leges	Kosten-dekking
Hfdst 1 Algemene dienstverlening							
	193.396	0	119.859	2.554	315.809	239.204	75,7%
Hfdst 2 Dienstverlening en besluiten in het kader van de Omgevingswet							
	629.513	0	445.142	32.013	1.106.668	965.970	87,3%
Hfdst 3 Dienstverlening vallend onder de Dienstenrichtlijn en niet vallend onder hfdst 2							
	127.359	0	105.355	0	232.714	25.652	11,0%
Totaal	**950.268**	**0**	**670.356**	**34.567**	**1.655.191**	**1.230.826**	**74,4%**

Lokale lastendruk

In dit onderdeel wordt de lokale lastendruk per woonruimte berekend (OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing).

Lokale lastendruk	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroting 2025
Gebruiker			
Afvalstoffenheffing (variabel)	84,00	87,36	93,91
Afvalstoffenheffing (vast)	83,23	68,42	65,17
Totaal gebruiker	**167,23**	**155,78**	**159,08**
Eigenaar			
Gemiddelde waarde woning	*€ 381.802*	*€ 397.758*	*€ 397.758*
Onroerendezaakbelasting (OZB)	389,44	418,04	449,47
Rioolheffing	294,50	324,35	369,24
Totaal eigenaar	**683,94**	**742,39**	**818,71**
Totaal lastendruk	**851,17**	**898,17**	**977,79**

- *Bij de berekening van het variabele deel van de afvalstoffenheffing wordt uitgegaan van een gemiddeld aantal ledigingen van 5 containers restafval à 140 liter en 6 containers GFT-afval à 140 liter per huishouden.*
- *Het tarief onroerendezaakbelasting (OZB) is gebaseerd op de gemiddelde waarde van een woning. Voor 2024 is deze € 397.758,=. Vooralsnog is deze waarde aangehouden voor 2025.*

De lokale lastendruk in de begroting 2025 bedraagt € 977,79. De stijging van de lokale lastendruk ten opzichte van 2024 wordt veroorzaakt door het volgende:

- Het variabele tarief afvalstoffenheffing is verhoogd met de inflatiecorrectie. In verband met de kostendekkendheid daalt het vastrecht.
- De OZB wordt in 2025 verhoogd met de inflatiecorrectie.
- De rioolheffing is gestegen met 13,4% (5,9% + 7,5% inflatiecorrectie) conform het Gemeentelijk Rioleringsplan.

De definitieve tarieven 2025 voor de lokale heffingen worden door de gemeenteraad in december 2024 vastgesteld bij de besluitvorming over de verschillende belastingverordeningen.

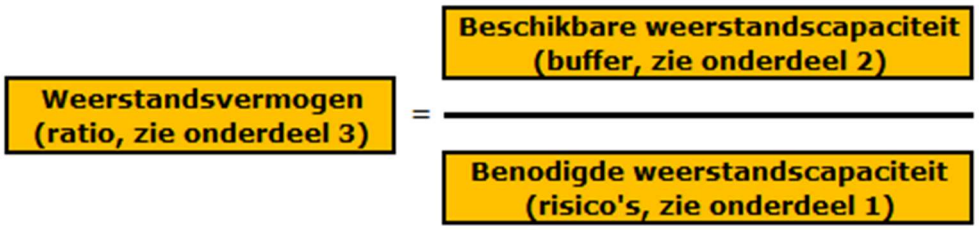
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding
Het is van belang om inzicht te hebben in de financiële positie (hoe financieel gezond is de gemeente) en de financiële weerbaarheid (welke mogelijkheden zijn er financieel). Met andere woorden hoe financieel robuust is de gemeente Asten?
Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre de gemeente Asten in staat is om risico's op te vangen.
De financiële positie van Asten wordt met een aantal financiële kengetallen weergegeven. De belangrijkste kengetallen en het verloop over de afgelopen jaren staan onderaan deze paragraaf opgenomen.

Risicomanagement
Risico's zijn onlosmakelijk verbonden met menselijk handelen. Elke organisatie zal risico's moeten nemen om zijn doelen te realiseren. Inzicht in het beheersen van risico's begint bij het risicobewustzijn van medewerkers in de primaire processen.
Met een structurele aanpak van risicomanagement krijg je als organisatie grip op het beheersen van risico's.

Beleidsnota
Nota risicomanagement Gemeente Asten.

Weerstandsvermogen
Om een uitspraak te kunnen doen over de mate waarin de gemeente Asten financiële tegenvallers kan opvangen is inzicht nodig in:
1. De risico's: een risico is de kans op een gebeurtenis met een negatief financieel gevolg voor de gemeente, waarvoor geen dekking aanwezig is.
2. De buffer: hoe groot is onze "spaarpot" om deze risico's op te kunnen vangen?

Ratio weerstandsvermogen : 3,67

Deze ratio hoort bij de normering uitstekend en betekent dat er ruim voldoende middelen zijn om de gekwantificeerde risico's af te dekken wanneer zij zich voordoen.

In het vervolg van deze paragraaf zijn deze 3 elementen berekend.

Onderdeel 1: berekening benodigde weerstandscapaciteit (risico's)

Voor de begroting 2025 zijn de op dit moment bekende risico's opnieuw geïnventariseerd en waar nodig geactualiseerd. Voor elk risico is een inschatting gemaakt van de kans van het optreden van het risico en de financiële impact indien het risico zich voor doet.
Elk risico is vertaald in geld, dus bijvoorbeeld ook een risico op imago schade.
Het indelen in kansklasse en financieel gevolg klasse leidt tot de risicoscore.
Risicoscore = inschaling kans x inschaling financieel gevolg.

Hoe hoger de risicoscore, hoe hoger de prioriteit voor beheersing van het risico.

We onderscheiden zoals in onderstaande risicomatrix zichtbaar, drie categorieën:
- Categorie rood: risicoscore is 10 punten of meer.
- Categorie oranje: risicoscore is 4 t/m 10 punten.
- Categorie groen: risicoscore is 1 t/m 3 punten.

We onderkennen risico's in relatie tot het realiseren van ambities. De risico's van de categorie rood en oranje noemen we financieel materieel en tellen mee in de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. De categorie rood risico's wordt extra gemonitord.

De risicomatrix ziet er als volgt uit:

		IMPACT				
KANS	**Klasse**	< € 50.000 *score 1*	Tussen € 50.001 en € 200.000 *score 2*	Tussen € 200.001 en € 400.000 *score 3*	Tussen € 400.001 en € 1.000.000 *score 4*	Meer dan € 1.000.000 *score 5*
	Zeer groot Vaker dan 1x/jaar *score 5* *90%*		**2,3,6**	**1**		
	Groot 1x per 1-2 jaar *score 4* *70%*		**10,11,13**		**5**	
	Gemiddeld 1x per 2-5 jaar *score 3* *50%*		**12**	**17**	**7**	**4**
	Klein 1x per 5-10 jaar *score 2* *30%*				**16**	
	Zeer klein Minder dan 1x per 10 jaar *score 1* *10%*				**9,15**	**14**

Wanneer het financieel gevolg van een risico structureel is, heeft het niet alleen financiële gevolgen voor 2025, maar ook voor verdere jaren. Wanneer een structureel risico zich voordoet zal in de toekomst structurele dekking binnen de begroting moeten worden gezocht.

In de volgende drie tabellen zijn eerst de risico's verwoord die een relatie hebben met het realiseren van ambities. De risico's van de categorieën rood en oranje zijn nader gespecificeerd. Het nummer uit de bovenstaande grafiek komt overeen met het nummer uit de onderstaande tabellen.

Risico's in relatie tot het realiseren van ambities

Regionale arbeidsmarktstrategie / Peelbanen
We constateren dat het steeds lastiger wordt en langer duurt om vacatures in te vullen (zowel bij onze eigen organisatie als bij onze maatschappelijke partners). Hierdoor komt de bedrijfsvoering en ambities onder druk te staan. Beheersmaatregel: Zowel intern binnen de gemeente als Peelbreed wordt maximaal ingezet om door middel van diverse maatregelen de vacatures kwantitatief en kwalitatief ingevuld te krijgen. Tot nog toe lukt dat best goed. Het kost wel veel inzet en tijd en hogere kosten voor werving.
Maatschappelijke ontwikkelingen
We zien een toename in de problematiek in onze maatschappij. Hierbij kan gedacht worden aan meer individualisme, radicalisering, vergrijzing, meer psychische problemen en de toename van eenzaamheid. Door diverse ontwikkelingen vragen deze doelgroepen meer aandacht en inzet van onze medewerkers. Zowel in het sociale domein als bij leefbaarheid en handhaving.
Veranderende wetgeving
De nieuwe Omgevingswet en de wet kwaliteitsborging gaan veel van onze gemeente vergen. Onduidelijk tot op dit moment is welke impact dit zal zijn, zowel binnen de teams Ruimte en Leefbaarheid, Handhaving en Veiligheid en op financieel gebied. Beheersmaatregel: Door middel van projectgroepen wordt gewerkt aan een zo goed mogelijk beeld van de impact en de financiële gevolgen en wordt er volop gewerkt aan de implementatie van de nieuwe Omgevingswet.
Transitie buitengebied
Als deze transitie niet het gewenst effect kan realiseren, kunnen er bijkomende neveneffecten ontstaan die niet gewenst zijn. Hierbij kan gedacht worden aan illegale of ondermijnende activiteiten. Beheersmaatregel: In gesprek blijven met eigenaren en ontwikkelingen monitoren.
Financieel bestendig
Er is onduidelijkheid vanuit het Rijk wat de toekomstige verdeling en beschikbaarheid van middelen zal zijn. Dit veroorzaakt onduidelijkheid op financieel gebied voor de komende jaren. Beheersmaatregel: We proberen zoveel mogelijk druk op het Rijk uit te oefenen door middel van de provincie, de K80 gemeenten en via de VNG om snel mogelijk duidelijkheid te krijgen.
Extreme inflatie en loonsverhogingen
In de afgelopen periode zijn we geconfronteerd met extreme inflatiecijfers en flinke loonsverhogingen. De vraag is hoe dit zich in de toekomst ontwikkelt.
Ambities op grote projecten
Door ambities is de wens om een aantal grote projecten in de gemeente uit te voeren. Naast personele capaciteit zijn ook de beschikbare financiële middelen een risico.
Woningbouwprojecten
Het realiseren van de diverse woningbouwprojecten vormt een risico door de verminderende winstgevendheid van projecten, de eisen rondom stikstof en de beschikbare personele capaciteit en beschikbare middelen.

Risicoscore Rood

Nr	Risicogebeurtenis	Kans	Impact	Geld
1	**Afhankelijkheid ICT systemen**	**90%**	**€ 300.000**	**€ 270.000**
Beschikbaarheid ICT middelen: storing of uitval van de infrastructuur, stroomstoring, cybercriminaliteit. Beschikbaarheid van essentiële programmatuur i.c.m. verplichtingen in ketens om juist en tijdig informatie te verstrekken. Uitval en/of storingen vormen een bedreiging voor de bedrijfsvoering en daarmee de dienstverlening.				
2	**Juridische procedures / schadeclaims**	**90%**	**€ 125.000**	**€ 112.500**
Tijdens procedures kan blijken dat we niet de juiste procedures hebben gevolgd of een onjuiste beslissing hebben genomen jegens inwoners van Asten of bedrijven. Hiermee staat de onrechtmatigheid in de meeste gevallen vast. Ook kan er vertragingsschade zijn of schade bij niet tijdig beslissen (ingebrekestelling).				
3	**Beheer openbare ruimte**	**90%**	**€ 125.000**	**€ 112.500**
Door klimaatsverandering zien we het risico op schade in de openbare ruimte door extreem weer zoals windhozen, droogte en hagelbuien toenemen. In de laatste jaren zien we de kosten om de openbare ruimte na extreem weer opnieuw veilig te krijgen/op niveau te krijgen oplopen.				
4	**Privaatrechtelijke heffingen en leges**	**50%**	**€ 1.250.000**	**€ 625.000**
Opgelegde kosten planologische procedures, leges (bijv. voor een aanvraag omgevingsvergunning) en privaatrechtelijke heffingen (bijv. rioolheffing, OZB, toeristenbelasting, afvalstoffenheffing) die leiden tot juridische procedures. Risico op verplichting geheel of gedeeltelijk terugbetalen leges en proceskostenvergoeding.				
5	**Zorgkosten**	**70%**	**€ 750.000**	**€ 525.000**
Door maatschappelijke ontwikkelingen (vergrijzing, toenemende problematiek) blijven de kosten in de toekomst stijgen. Het risico zit met name bij de inzet van dure voorzieningen. Deze is vooraf lastig in te schatten. We hebben als gemeente zorgplicht, dit is een open einde regeling waarbij we verplicht zijn om zorg in te zetten. Dit betekent een risico voor de begrote budgetten.				
6	**Omgevingswet**	**90%**	**€ 125.000**	**€ 112.500**
Gemeente Asten bereidt zich voor op de invoering van de Omgevingswet. Er zijn hiervoor incidentele middelen voorzien. De praktijk na implementatie gaat uitwijzen of er ook sprake zal zijn van hogere structurele bedrijfsvoeringskosten. En welke impact mogelijke ingebrekestellingen kunnen hebben.				
7	**Voorziening wethouderspensioenen**	**50%**	**€ 1.000.000**	**€ 500.000**
In de komende jaren wordt besloten of de wethouderspensioenen (APPA) worden overgedragen aan het ABP. Formele besluitvorming hierover moet nog plaatsvinden. In de huidige berekening van de voorziening wordt uitgegaan van de methodiek van BZK, wanneer de waardeoverdracht plaatsvindt volgens de uitgangspunten van het ABP kan het zijn dat extra storting nodig is.				
8	**Onzekerheid algemene uitkering rijksoverheid**	**50%**	**€ 2.000.000**	**€ 1.000.000**
De herijking van het gemeentefonds is afgerond. Dit pakt voordelig uit voor de gemeente Asten. Evaluatie vindt plaats gedurende 2025. De algemene uitkering neemt in 2026 fors af als gevolg van het zogenoemde "ravijnjaar". De VNG is hierover nog in onderhandeling met het Rijk.				
	Totaal			**€ 3.257.500**

Risicoscore Oranje

Nr	Risicogebeurtenis	Kans	Impact	Geld
9	**Beheer openbare ruimte - groen**	**10%**	**€ 700.000**	**€ 70.000**
Het risico op ziektes bij bomen en planten neemt toe. In het verleden is veel eentonig plantmateriaal gezet. Daarbij neemt de impact en verspreiding van ziektes en exoten door onder andere klimaatverandering en het uit balans raken van het ecosysteem (onder andere insectenafname) toe.				
10	**Opslag strooizout**	**70%**	**€ 125.000**	**€ 87.500**
Opslag strooizout locatie Venbergweg: De vloer onder de halfopen opslaglocatie voldoet mogelijk niet aan de gestelde eisen ten behoeve van de opslag van strooizout voor gladheidsbestrijding. Dit wordt onderzocht en kan leiden tot een investering om aanpassingen aan de opslag door te voeren.				
11	**Regionale arbeidsmarktstrategie**	**70%**	**€ 125.000**	**€ 87.500**
De arbeidsmarkt staat al een langere periode onder druk. In de volle breedte ervaren we dat het meer inspanning en geld kost om gekwalificeerd personeel aan te trekken of in te huren. Het gaat zowel om geschikte kwalificaties als de juiste persoonskenmerken. Naast de kosten voor het aantrekken van personeel is er een risico op onze taken en werkzaamheden.				
12	**Stikstof**	**50%**	**€ 125.000**	**€ 62.500**
De stikstofwetgeving zal druk op onze capaciteit leggen: de toekomst van het buitengebied zal nog meer aandacht gaan krijgen. Wat de kosten en/of vergoeding daarvan zijn is nog niet in te schatten. We pakken veel van deze zaken in de regio (in Peel- of MRE-verband) op.				
13	**Imagoschade**	**70%**	**€ 125.000**	**€ 62.500**
Gemeente verstrekt verkeerde informatie, misbruik gegevens naar aanleiding van cybercriminaliteit. Privacyregels worden geschonden en er wordt een bestuurlijke boete opgelegd door de Autoriteit Persoonsgegevens. Gemeente is verantwoordelijk voor actueel houden (basis)registraties zoals risicokaart, BRK-PB (beperkingenregister) etc. Gegevens kunnen kwijt raken of onbedoeld wijzigen. Middels audits van externe partijen en interne controles werken we continu aan de kwaliteit van gegevens				
14	**Gemeentelijke borgstellingen**	**1%**	**€ 53.259.000**	**€ 532.590**
De gemeente heeft een achtervangfunctie indien een corporatie in financiële problemen komt. Voor nu het percentage op 1% gezet (komt van 10%). 10% was niet reëel. Er is een Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Zij staat borg (garant) voor de rente- en aflossingsverplichtingen van woningcorporaties. In de nabije toekomst zal het percentage specifieker worden onderbouwd en geduid.				
15	**Verzekeringsrisico's en aansprakelijkheid**	**10%**	**€ 700.000**	**€ 70.000**
Risico op mogelijke schade aan inventaris, brandschade aan naburige panden of aansprakelijkheden die niet onder de dekking van een verzekering valt.				
16	**Realisatie (grote) projecten**	**30%**	**€ 1.000.000**	**€ 300.000**
(Grote) projecten zoals bijvoorbeeld herstructurering wegen, strategisch huisvestingsplan onderwijs, binnensportaccommodatie: investeringsbedrag gemeente is niet toereikend en / of betrokken partijen bereiken geen overeenstemming over uitwerking / onderlinge samenwerking planontwikkeling. Civieltechnisch: bodemverontreiniging, verleggen kabels en leidingen, nadeelcompensatieregeling (overlast tijdens de uitvoering), scheuren in bebouwing a.g.v. verzakking (bronbemaling) waarbij de kosten hoger zijn dan de geraamde post hiervoor in het project. Riolering: bij sommige projecten wordt een (groot) deel van de kosten ten laste van de reserve riolering gebracht. Wanneer bij inspectie blijkt dat de riolering nog voldoende is, maar de weg toch vervangen moeten worden, stijgen de structurele (afschrijving)lasten in de begroting omdat minder kosten ten laste van de reserve kunnen worden gebracht. Recent is aan het licht gekomen dat in een bepaalde periode asbesthoudende kit is				

gebruikt bij het verbinden van rioolbuizen. Er is nog onduidelijkheid hoe hiermee om te gaan. Bij rioolvervangingsprojecten kan dit kostenverhogend werken. Explosieven: we beschikken over een risicokaart waaruit blijkt dat grote delen van de gemeente verdacht zijn. We moeten hier nog beleid op ontwikkelen. Bij projecten en werken in de grond kan dit kostenverhogend werken. Daarnaast gaat de stikstofproblematiek een risico vormen. Op dit moment is nog niet bekend wat hier de impact van zal zijn. Grondexploitaties: stijgende kosten zijn een risico. In de reserve grondbedrijf is budget gereserveerd voor afdekking van deze risico's. Beheersmaatregel: brede inzet in projectgroepen en monitoring tijdens project.				
17	**Garantstelling regionaal bedrijventerrein**	**50%**	**€ 300.000**	**€ 150.000**
In het kader van de ontwikkeling van een nieuw regionaal bedrijventerrein staat gemeente Asten garant voor een bepaald bedrag. Aangezien de ontwikkeling complex is en mogelijk extra kosten met zich mee brengt, kan dit een risico vormen.				
	Totaal			**€ 1.422.590**

De risico's met betrekking tot de verbonden partijen zijn opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen.

Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit op basis van de reguliere risico's is als volgt:

Totaal bedrag reguliere risico's - rood	€ 3.257.500
Totaal bedrag reguliere risico's - oranje	€ 1.422.590
Totaal bedrag risico's	**€ 4.680.090**

De reguliere risico's worden vermenigvuldigd met een zekerheidspercentage van 90%, omdat niet alle risico's zich tegelijk voor doen. De totaal benodigde weerstandscapaciteit is uiteindelijk als volgt:

Benodigde weerstandscapaciteit = € 4.212.081

Onderdeel 2: berekening beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt, of kan beschikken, om niet begrote kosten te dekken. Deze bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Algemene reserve
2. Bestemmingsreserves (vrij aanwendbaar)
3. Post onvoorzien
4. Stille reserves
5. Onbenutte belastingcapaciteit.

Overzicht beschikbare weerstandscapaciteit
In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de geprognosticeerde beschikbare weerstandscapaciteit per 01-01-2025.

Beschikbare weerstandscapaciteit per 01-01-2025	Incidenteel	Structureel
1. Algemene reserve	12.151.312	
2. Bestemmingsreserves (vrij aanwendbaar)	449.840	
3. Stille reserves	1.921.961	
4. Onbenutte belastingcapaciteit		820.396
Totaal beschikbaar	**14.523.113**	**820.396**

De beschikbare weerstandscapaciteit op basis van de optelsom van de incidentele en structurele buffer is als volgt:

Totaal beschikbare weerstandscapaciteit = € 15.343.509

Ad 1. Algemene reserve
De algemene reserve is vrij aanwendbaar voor nieuw beleid of het opvangen van tegenvallers in het jaarrekeningresultaat.

Ad 2. Bestemmingsreserves (vrij aanwendbaar)
Indien er bestemmingsreserves zijn waarbij de raad nog vrij kan besluiten over de bestemming van het geld én de rente wordt niet als dekkingsmiddel voor de exploitatie ingezet. Deze vrij aanwendbare bestemmingsreserves omvatten de volgende (stand 1-1-2025):

Bestemmingsreserves (vrij aanwendbaar)	2025
Reserve I&A algemeen	€ 37.074
Reserve info- en computertechniek	€ 28.033
Reserve groenfonds	€ 384.733
Totaal	**€ 449.840**

Ad 3. Stille reserves
Als activa onder de waarde in het economische verkeer zijn gewaardeerd is sprake van een stille reserve. Indien deze stille reserve meegenomen wordt in de weerstandscapaciteit is het van belang dat de activa direct verkoopbaar zijn. Actualisatie van de stille reserves heeft plaats gevonden bij deze begroting 2025.

Ad 4. Onbenutte belastingcapaciteit
De gemeente kan haar lokale belastingen verhogen om financiële tegenvallers op te vangen. Er is sprake van onbenutte belastingcapaciteit indien het gemeentelijke OZB-tarief onder het maximumtarief (mei-circulaire 2024 0,1595%) valt zoals is opgenomen in de gemeentewet en/of wanneer de afvalstoffenheffing/rioolheffing niet kostendekkend zijn. Deze laatste twee heffingen zijn in Asten allebei wel kostendekkend.

Het verschil tussen de begrote opbrengsten OZB in 2025 en het maximumtarief is de onbenutte belastingcapaciteit, deze bedraagt € 820.396,=

Onderdeel 3: berekening ratio weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit (buffer) en de benodigde weerstandscapaciteit (gekwantificeerde risico's) en wordt uitgedrukt in een verhoudingsgetal (ratio).

Om de ratio weerstandsvermogen te beoordelen wordt gebruik gemaakt van de onderstaande normering van NARIS (Nederlandse Adviesbureau voor Risicomanagement):

Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
Meer dan 2,0	Uitstekend
Tussen 1,4 en 2,0	Ruim voldoende
Tussen 1,0 en 1,4	Voldoende
Tussen 0,8 en 1,0	Matig
Tussen 0,6 en 0,8	Onvoldoende
Minder dan 0,6	Ruim onvoldoende

Beschikbare weerstandscapaciteit (totaal) € 15.343.509

Benodigde weerstandscapaciteit: € 4.212.081

Ratio weerstandsvermogen (totaal): 3,64

Conform bovenstaand overzicht is de weerstandsratio uitstekend en dit betekent dat er ruim voldoende middelen zijn om de gekwantificeerde risico's af te dekken wanneer zij zich voordoen.

Kengetallen

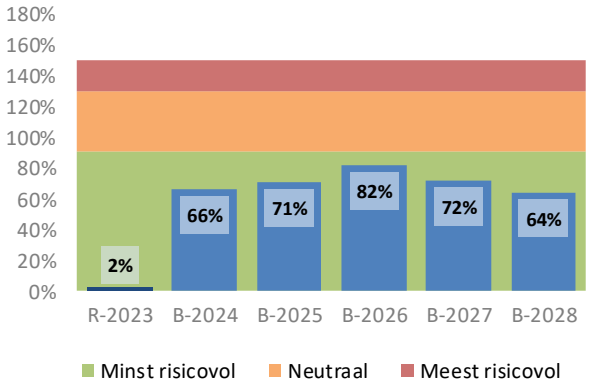
Op basis van het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) is het voor gemeente verplicht om een basisset financiële kengetallen op te nemen in de begroting en jaarrekening.
Door middel van deze kengetallen wordt de onderlinge vergelijkbaarheid van gemeenten bevorderd en krijgt de gemeenteraad een globaal inzicht in de verwachte financiële ontwikkelingen in de gemeente.
Het is niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden bezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven over de financiële positie.

Signaleringswaarden

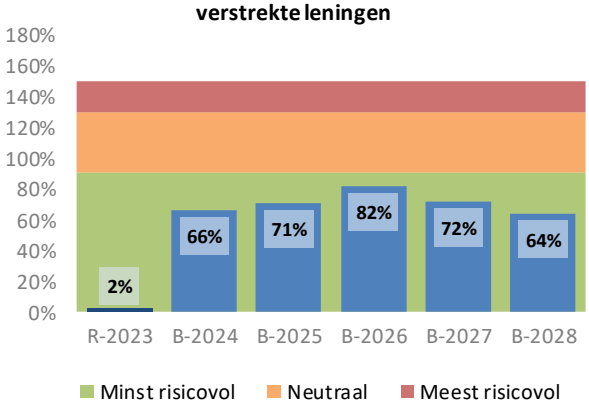
Aan de bovenstaande kengetallen zijn (nog) geen normen verbonden. De wetgever heeft de manier waarop gemeenten de kengetallen laten meewegen nadrukkelijk bij de gemeente gelaten. Wel is meegegeven dat het behulpzaam kan zijn om de kengetallen te relateren aan bijvoorbeeld signaleringswaarden. Dit zijn (normen)kaders waarbij zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de signaleringswaarden afkomstig uit de stresstest voor 100.000+ gemeenten. In de onderstaande tabel zijn de signaleringswaarden te zien en in welke categorie (A, B of C) deze vallen. Hierbij is categorie A het minst risicovol en categorie C het meest risicovol.

Signaleringswaarden kengetallen	Categorie A minst risicovol	Categorie B neutraal	Categorie C meest risicovol
1a. Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90 - 130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%

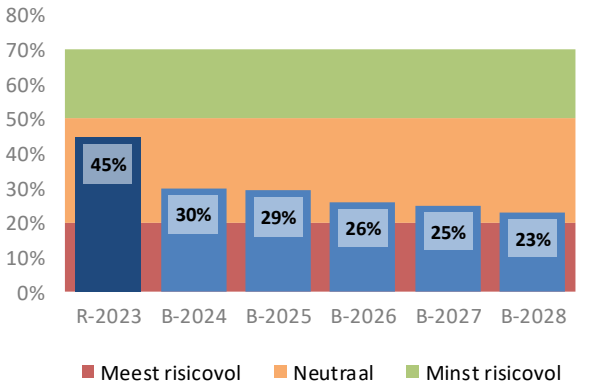
1a. Netto schuldquote

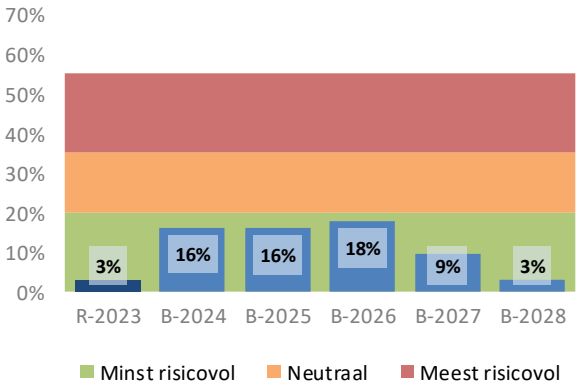
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

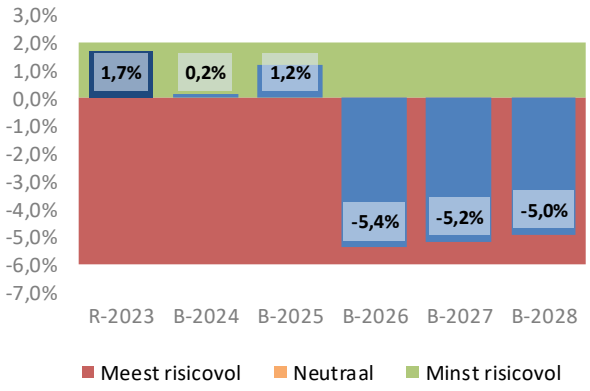
2. Solvabiliteitsratio

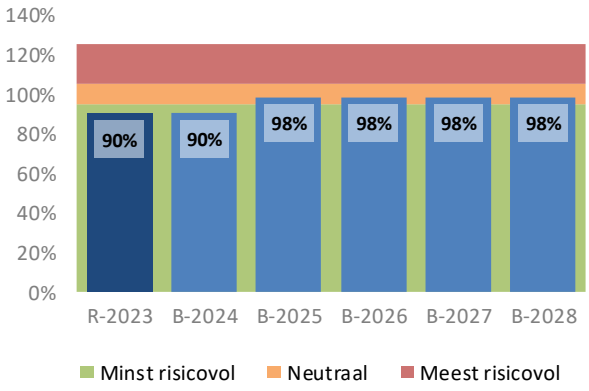
3. Grondexploitatie

4. Structurele exploitatieruimte

5. Gemeentelijke belastingcapaciteit

Conclusie gemeente Asten

Op basis van de bovenstaande kengetallen kan de conclusie getrokken worden dat de financiële positie van de gemeente gezond is, maar vanaf 2026 onder druk staat. De structurele exploitatieruimte zakt dan ver onder de 0% conform de meerjarenbegroting die vanaf 2026 een negatief saldo laat zien. De solvabiliteitsratio laat ook een dalende tendens zien, maar blijft voorlopig nog boven de kritische zone van 20%.

Definitie kengetallen:

1a. Netto schuldquote

Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen.

1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt dit kengetal zowel berekend inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Zo wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Hoe lager deze percentages, hoe beter.

2. Solvabiliteit

Dit cijfer drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer.

3. Grondexploitatie

Dit cijfer geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond moet worden terugverdiend bij de verkoop. Kenmerkend voor grondexploitaties is dat de looptijd meerdere jaren is. Naarmate de inkomsten verder in de toekomst liggen, brengt dit meer rentekosten en risico’s met zich mee.

4. Structurele exploitatieruimte

Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen.

5. Gemeentelijke belastingcapaciteit

Dit cijfer geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Als dit percentage laag ligt, betekent het dat de gemeente meer inkomsten uit belastingen zou kunnen verwerven. Of dit wel of niet gebeurt is een beleidskeuze.

3. Bedrijfsvoering

Wat willen we bereiken?

Het bedrijfsplan van nu

De maatschappij, de gemeente Asten en omgeving en het bestuur, zowel in bezetting als beoogde doelstellingen en ambities, zijn dynamisch. Om die reden bekijken we geregeld of er aanleiding is om ons bedrijfsplan, ook dynamisch, daarop bij te stellen.
In de huidige doelstellingen en ambities van de raad en het college (terug te vinden in de Toekomstagenda Asten 2030, onderliggende beleidsplannen, coalitieakkoord, Astens manifest en dergelijke) zien we een bevestiging dat het bestaande bedrijfsplan (de HOE) nog volledig aansluit bij de inhoud (de WAT). We blijven het bedrijfsplan daarom als instrument hanteren bij de gemeentelijke dienstverlening en uitvoering van (beleids) plannen en regelgeving.

Vanwege de spanning tussen benodigde capaciteit en beschikbare capaciteit, zowel in formatie als in geld, zullen we vaker keuzes moeten vragen en maken in het WAT (de bestuurlijke doelstellingen) en het HOE (de wijze waarop we zaken uitvoeren en formatie inzetten). Dit doet zich in het bijzonder voor op het brede werkterrein van Ruimte.

Natuurlijk blijven we alert op ontwikkelingen die de invulling van het bedrijfsplan kunnen beïnvloeden. Voorbeeld is de aanpak van ondermijnende criminaliteit. We vergroten de bewustwording en de vaardigheden van onze organisatie die nodig zijn om een succesvolle aanpak te (blijven) hebben. Dit werkt door in een leidend principe zoals Onze Klanthouding: Ja, tenzij... Dit principe is daardoor meer genuanceerd.

Missie en Visie van ons bedrijfsplan

We leveren publieke dienstverlening aan de Astense samenleving. Gezamenlijk bouwen we aan een prettige woon-, werk-, en leefomgeving, vanuit eigen kracht, dichtbij de burger (in diens verschillende rollen). We zijn klantgericht en (re)ageren flexibel op veranderingen in de maatschappij.

Leidende principes

1. Onze Klanthouding is: Ja, tenzij…..
2. De burgers blijven zelf verantwoordelijk (Faciliterende overheid).
3. We zijn klantgericht, flexibel en omgevingsbewust.
4. High trust-low tolerance: ruimte voor onze professionals (werken vanuit de ‘bedoeling’) met een beperkt aantal kaders/regels.
5. We maken plezier van ons werk.

Waarom en waartoe doen we dit?
Omdat het noodzakelijk is aansluiting te houden met de veranderende eisen en wensen in de gemeenschap met actieve burgers die zelf aangeven wat nodig is. We doen de dingen waaraan behoefte is en doen deze dingen goed. Deze aansluiting bepaalt ons bestaansrecht. Én we willen een aantrekkelijke gemeente zijn om voor te werken.

Wat doen we daarvoor?

Wat betekent dit voor onze burgers en voor ons?

We maken hierover goede afspraken met onze burger, met onze medewerkers en met onze partners in ons netwerk. En we komen (deze) afspraken na! Daarop focussen we ons. Daarvoor is het nodig om:

- De begrippen ‘klantgerichtheid’, ‘flexibiliteit’ en ‘omgevingsbewustzijn’ te concretiseren.
- De ‘andere’ relatie tussen gemeente en burger daadwerkelijk in te vullen.
- Te sturen op klanttevredenheid en professionalstevredenheid.
- Duidelijk en daadkrachtig te zijn, ook in lastige situaties, talent te benutten, elkaar te ondersteunen en niet te voorzichtig te zijn (lef tonen).

Hoe doen we dat?

- We voeren de Toekomstagenda uit, hier in het bijzonder het Programma Vitale Democratie en als onderliggend instrument o.m. de Omgevingswet.
- We geven ruimte aan onze medewerkers in hun werk en het vergroten van hun probleemoplossend en communicatief vermogen.
- We ontwikkelen ieders eigenaarschap en ambassadeurschap.
- We voeren dialoog (UIT-, BE-, AF-, AANspreken) in onze teams.
- We gebruiken (alleen) regels en systemen die we nodig hebben.
- We maken geen nieuwe nota's maar doen het (gewoon). We bespreken casuïstiek in de teams en in individuele personele gesprekken. Ieder ervaart zelf en leert ervan.
- We bieden collectieve en individuele trainingen.
- EN we brengen plezier (terug) in ons werk en in onze organisatie.

Actieplan Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI)
Standaard wordt bij inkooptrajecten onderzocht of een steeds grotere mate van duurzaamheid mogelijk is en wordt Social Return toegepast. In 2024 zal een nieuw inkoopbeleid worden vastgesteld. Hierin zal een link worden gelegd met de gemeentelijke ambities en doelstellingen die de komende jaren zullen gelden voor Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeverschap en Inkopen (MVOI). Dit zal gericht zijn op 6 thema's die betrekking hebben op de Sustainable Development Goals (SDG's): klimaat, circulair, milieu inclusief biodiversiteit, Social Return, Internationale Sociale Voorwaarden en diversiteit en inclusie. Zo zullen bijvoorbeeld bij de inkopen de bepalingen uit het Strategisch Plan Circulair Asten en het daaruit voortvloeiende uitvoeringsplan worden toegepast. Dit geldt ook voor de bepalingen uit het nieuwe beleid Social Return On Investment (SROI) per 1 januari 2024. Asten heeft niet het Landelijk Manifest MVOI ondertekend maar onderschrijft wel de doelen hiervan. We werken aan de onderliggende thema's op een organische wijze via de programma's uit onze Toekomstagenda Asten 2030 en ons inkoopbeleid. Werken volgens het Landelijke Manifest MVOI vereist een andere aanpak die de programma's in de Toekomstagenda Asten 2030 overstijgt. Met name de grotere gemeenten in Nederland hebben tot nu toe het Landelijke Manifest MVOI ondertekend.

Informatisering
Blijven investeren in de informatievoorziening van de gemeente is van belang om onze dienstverlening aan burgers en bedrijven te continueren en optimaliseren, in een wereld waarin technologische ontwikkelingen, nieuwe en aangepaste wetgeving en maatschappelijke vraagstukken zich in een rap tempo opvolgen.

We werken verder aan het op orde brengen van onze informatiehuishouding om te blijven voldoen aan (nieuwe) informatie- wet en regelgeving, zodat te bewaren informatie uit processen duurzaam toegankelijk is en blijft voor iedereen die daar recht op heeft.

Door te blijven investeren in digitale veiligheid en het daarmee kunnen nemen van technische en organisatorische maatregelen, kunnen we als gemeente digitale dreigingen het hoofd bieden. In 2025 (e.v.) zullen we daarom verder inzetten op het verhogen van het beveiligingsbewustzijn, het borgen van de monitoring op het gebied van informatieveiligheid en een goed werkende informatiebeveiligingscyclus. We zetten verder in op het voldoen aan het landelijke basisnormenkader Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), NIS2 en de verantwoording hierover. Informatiewetgeving en informatievoorzieningen vragen daarom om digitaal vaardige medewerkers.

De tijd dat automatisering leidt tot vermindering van kosten is allang voorbij. Nieuwe taken en processen automatiseren we daar waar het kan, maar dit leidt dan tot minder méérkosten bij de invoering van de nieuwe werkzaamheden. Voorts wijzen wij erop dat investeringen in de digitalisering en beveiliging nodig zijn om te voldoen aan de toenemende uitdagingen in de maatschappij. Daarbij groeit de afhankelijkheid van ICT om onze kerntaken als gemeente adequaat uit te kunnen voeren. Bedrijfscontinuïteit borgen vormt hierbij een belangrijke pijler voor ons.

Door de samenwerking met de deelnemende gemeenten in deze GR ICT NML met Venlo, Roermond, Nederweert, Weert, Someren en Asten (en vanaf 1 januari Leudal voor ECGEO) ontstaan nieuwe verbindingen waarin we nog volop kansen zien in kennisdeling op het brede I&A vlak en bijv. inkoopvolume van hard- en software die we de komende jaren volop zullen gaan benutten.

Privacy
De gemeente Asten vindt een betrouwbare dienstverlening, waarin inwoners open en respectvol worden behandeld, belangrijk. Goede bescherming van persoonsgegevens is daarbij cruciaal. Inwoners kunnen erop vertrouwen dat de gemeente zorgvuldig, veilig en vertrouwelijk omgaat met persoonsgegevens.
De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) versterkt de privacyrechten van inwoners, geeft organisaties die persoonsgegevens verwerken meer verantwoordelijkheden en verscherpt het toezicht.
Om hieraan te voldoen heeft de gemeente een Functionaris gegevensbescherming (FG) en privacy officer. Gemeente Asten geeft met het privacybeleid invulling aan de verplichtingen en bevoegdheden die voortvloeien uit de AVG. Hiermee wordt aangetoond dat zij privacy waarborgt, beschermt en handhaaft.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren			
Beleidsindicator	**W 2023**	**B 2024**	**B 2025**
1. Formatie (aantal fte per 1.000 inwoners)	7,35	8,05	8,46
2. Bezetting (aantal fte per 1.000 inwoners)	7,00	7,24	7,88
3. Apparaatskosten (kosten per inwoner)	€ 813,00	€ 935,00	€ 967,00
4. Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen)	13,65%	3,06%	2,41%
5. Overhead (overhead / totale lasten)	12,38%	17,81%	20,21%

Beleidsindicatoren

Toelichting beleidsindicatoren 2025:
1. Formatie (aantal Fte per 1.000 inwoners).

Berekening op basis van 146 begrote fte in 2025 en 17.302 inwoners (CBS, peildatum 31-1-2024).
2. Bezetting (aantal Fte per 1.000 inwoners).

Berekening op basis van 136 fte en 17.302 inwoners.
3. Apparaatskosten (Kosten per inwoner).

Berekening op basis van apparaatskosten € 16.735.559,= en 17.302 inwoners.
4. Externe inhuur (Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen).

Berekening op basis van raming externe inhuur 2025 (€ 301.000,=) / kosten totale loonsom + extern inhuur (€ 12.476.568,=).
5. Overhead.

Berekening op basis van kosten overhead (€ 11.464.031,=) / totale lasten (€ 56.712.367,=).

4. Grondbeleid

Het grondbeleid heeft veel invloed op de realisatie van programma's zoals op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, verkeer, cultuur, sport, recreatie en economische zaken. Het grondbeleid heeft daarnaast een grote financiële impact en brengt hierdoor risico's met zich mee.

Wat willen we bereiken?

De gemeente Asten staat, voor grote opgaven waarvoor in de fysieke leefomgeving oplossingen moeten worden gevonden (beleidsdoelen). Hierbij valt te denken aan betaalbaar wonen, voldoende woningen, de energietransitie, economie, klimaatadaptatie, maar ook, water vasthouden, behoud monumenten, het voorkomen en/lof terugdringen van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden en landschappelijke inpassing.
Grondbeleid is één van de middelen om de beleidsdoelen en opgaven van de gemeente te realiseren. Grondbeleid is nooit een doel op zich. Dit betekent ook dat grondbeleid kansen biedt om doelen en opgaven te realiseren.

Wat doen we daarvoor?

Doel grondbeleid

Het doel van het grondbeleid is om de gemeente op economisch verantwoorde wijze de gewenste ruimtelijke doelstellingen te laten realiseren zoals opgenomen in de ruimtelijke (structuur)visies van de gemeente. Regie op de ruimtelijke ontwikkelingen is daarbij van belang. Deze gemeentelijke regierol wordt in belangrijke mate bepaald door de gemeentelijke grondposities.

De gemeenteraad stelt het college met het grondbeleid in staat om binnen kaders

- ondernemend deel te nemen aan en de regie te voeren bij de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen binnen de gemeente (actief grondbeleid);
- bij gewenste ruimtelijke ontwikkelingen waarbij de gemeente niet ondernemend deelneemt, zo veel mogelijk regie te voeren door het sluiten van privaatrechtelijke overeenkomsten of door het opstellen van een exploitatieplan (faciliterend grondbeleid).

Om adequaat te kunnen handelen op het vlak van zogenaamde strategische en gelegenheidsaankopen maakt het college gebruik van een door de gemeenteraad beschikbaar gesteld (onafgedekt) krediet van € 2 miljoen.

Nota grondbeleid

Op 12 december 2023 is de nota grondbeleid vastgesteld. Een actuele en integrale Nota Grondbeleid zorgt voor een transparant en consequent beeld van het gemeentelijke grondbeleid. Het doel van de nota is om te komen tot een transparante en eenduidige werkwijze bij de uitvoering van het grondbeleid door de gemeente Asten. De strategische visie van het toekomstig grondbeleid van de gemeente Asten is hierin beschreven. Alle aspecten die een rol kunnen spelen bij het grondbeleid, zoals grondprijzenbeleid en gebruik van beschikbare instrumenten zijn toegelicht. De gemeenteraad heeft de kaders vastgesteld waarbinnen het college van burgemeester en wethouders de komende jaren het grondbeleid uitvoert.
Uitgangspunt is dat de nota eens in de 4 jaar wordt geactualiseerd, tenzij zich omstandigheden voordoen.

Grondbeleid

De gemeente Asten kiest voor situationeel grondbeleid, waarbij per situatie, afhankelijk van factoren als wenselijkheid van de ontwikkeling, grondeigendom en risico's, wordt afgewogen voor welke vorm van grondbeleid (actief, faciliterend of een samenwerkingsvorm) wordt gekozen.

Grondprijsbeleid
De marktwaarde van bouwrijpe grond is niet eenvoudig te bepalen omdat deze waarde afhankelijk is van de kenmerken van het betreffend project.
De gemeente Asten voert een functioneel en marktconform grondprijsbeleid. De grondprijzen voor de diverse types onroerende zaken worden door het college van burgemeester en wethouders jaarlijks, per complexen (eventueel) gedifferentieerd, vastgesteld.

Risico's grondbeleid en bepaling hoogte algemene reserve
Bij het grondbeleid zijn grote bedragen en risico's in het geding. Omdat de planning en uitvoering vaak jaren duren, kunnen de verwachte en werkelijke winst flink verschillen. Om toekomstige risico's in de grondexploitaties af te dekken is de algemene reserve grondbedrijf gevormd.
Bij de berekening van de hoogte van de reserve worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Bouwgrond in exploitatie:
- Op basis van scenario's worden de risico's berekend;
- Wanneer scenario berekeningen niet aanwezig zijn, wordt de IFLO norm (afdeling Inspectie Financiën Lokale Overheden) gebruikt. Deze norm bepaalt dat de gewenste reserve 10% van het geïnvesteerd vermogen en 10% van de nog te maken kosten bedraagt.

Algemene reserve grondbedrijf	
Algemene reserve grondbedrijf per 31-12-2023	3.216.525
Vennootschapsbelasting	p.m.
Prognose resultaat op projecten 2024	205.013
Algemene reserve grondbedrijf per 31 december 2024	**3.421.538**
Prognose resultaat 2025	250.080
Vennootschapsbelasting	p.m.
Algemene reserve grondbedrijf per 31 december 2025	**3.671.618**

Niveau reserve
Bij het opstellen van de jaarrekening 2023 zijn de exploitaties geactualiseerd en de bijbehorende risico's geïnventariseerd. Volgens de uitgangspunten moest de reserve per 31-12-2023 minstens € 3.216.525,= bedragen om de risico's af te dekken. Een extra storting van € 431.537,= was in 2023 noodzakelijk om de reserve op het gewenste niveau te brengen.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2024 worden de exploitaties geactualiseerd en de bijbehorende risico's geïnventariseerd.

Wat zijn de belangrijkste randvoorwaarden?
- Woningbouwmonitor;
- Versnellingsagenda woningbouw;
- Nota grondbeleid;
- Voldoende vraag naar grond voor woningen/bedrijven;
- Omgevingswet.

Resultaat grondbedrijf
Positieve resultaten van het grondbedrijf worden toegevoegd aan de algemene reserve grondbedrijf. Deze reserve heeft een plafond. Als de resultaten boven dit plafond uitkomen, wordt het meerdere toegevoegd aan de Reserve Eenmalige Bestedingen. Negatieve resultaten van het grondbedrijf worden ten laste van de algemene reserve grondbedrijf gebracht. De reserve wordt dan, indien nodig, aangevuld om de algemene reserve grondbedrijf op niveau te houden.

Voor winstneming van de grondexploitatie geldt de percentage of completion methode (POC methode): voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Voor verliezen moeten voorzieningen worden gevormd of deze moeten direct in mindering worden gebracht op de boekwaarde.

Grondexploitaties
In onderstaand overzicht zijn de prognoses van het grondbedrijf opgenomen, deze zijn gebaseerd op de cijfers van de jaarrekening 2023. Indien nodig worden de prognoses in de tussentijdse rapportages bijgesteld. In het 4e kwartaal 2024 worden de berekeningen van de grondexploitaties geactualiseerd. De consequenties hiervan zullen bij de jaarrekening 2024 worden gepresenteerd.

De prognoses van de resultaten per project:

Project (+ = positief resultaat - = negatief resultaat)	Begroot 2024	Meerjarenbegroting 2025	2026	2027	2028
Bouwgrond in exploitatie					
Loverbosch oostzijde (fase 1)	11.002	99.020			
Loverbosch (fase 2)	18.478	9.239	9.239	9.239	
Loverbosch (fase 3) resultaat in 2029					
Biesvelden (fase 1) resultaat in 2031					
Herontwikkeling Lambertusschool			256.955		
Heusden Oost (fase 1)	27.420	41.130			
Heusden Oost (fase 2)	34.837				
Heusden Oost (fase 3)	160.691	160.691	241.036	241.036	
Florapark	12.585				
Niet in exploitatie genomen gronden					
Ommel Oost (fase 1)					
Strategische grondaankopen	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Ontwikkelingskrediet	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000
Totaal project resultaat	**205.013**	**250.080**	**447.230**	**190.275**	**-60.000**
Resultaat t.l.v of t.g.v. algemene reserve grondbedrijf	205.013	250.080	447.230	190.275	-60.000

In de verwachte resultaten van het grondbedrijf is geen rekening gehouden met de te betalen vennootschapsbelasting (vpb). Daarom worden deze resultaten in eerste instantie toegevoegd of onttrokken uit de algemene reserve grondbedrijf.

Afhankelijk van de werkelijk gerealiseerde resultaten, de te betalen vpb en toekomstige ontwikkelingen zal de reserve grondbedrijf afgeroomd worden ten gunste van de Reserve eenmalige bestedingen.

5. Onderhoud kapitaalgoederen

De gemeente Asten is qua oppervlakte uitgestrekt (ruim 7.000 ha). Er vinden veel activiteiten plaats zoals wonen, werken en recreëren. Voor de activiteiten zijn veel gemeentelijke kapitaalgoederen nodig: wegen, riolering, verlichting, (openbaar) groen, civiele kunstwerken en gebouwen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten. Met het onderhoud van deze kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid.

In deze paragraaf wordt het beleidskader geschetst voor het onderhoud van kapitaalgoederen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties.

Wat willen we bereiken?

Inzicht in en realisatie van, het gewenste onderhoudsniveau van de gemeentelijke kapitaalgoederen. Dit kan onder andere bepaald worden aan de hand van de gewenste kwaliteit of landelijk gehanteerde normen.

Wat doen we daarvoor?

Algemeen beleidskader

Het uitgangspunt bij het onderhoud van gemeentelijke kapitaalgoederen is dat deze op een adequate wijze worden onderhouden. Onderhoudslasten worden gemaakt om een kapitaalgoed in goede, oorspronkelijke staat te houden, zodat het naar behoren kan functioneren. Onderhoudslasten zijn dus niet van invloed op de vastgestelde gebruiksduur of afschrijvingstermijn.
Dit is dus een essentieel verschil met het uitvoeren van een (vervangings)investering, aangezien die leidt tot verlenging van de gebruiksduur. Een dergelijke investering moet worden geactiveerd, onderhoud mag daarentegen nooit worden geactiveerd.

Onderhoud wordt volledig in de begroting opgenomen, waarbij onderscheid gemaakt wordt in klein en groot onderhoud.

Klein onderhoud

Dit betreft dagelijkse niet voorziene reparaties of jaarlijks terugkerende onderhoudslasten (onder andere preventieve maatregelen en onderhoudscontracten) die nodig zijn om het kapitaalgoed in functionele en veilig staat te houden.

De lasten die gepaard gaan met klein onderhoud worden volledig geraamd in het jaar waarin het onderhoud daadwerkelijk zal worden uitgevoerd. De lasten van klein onderhoud mogen nooit (ook niet in een voorziening) over meerdere jaren worden geëgaliseerd en worden dus volledig opgenomen in de exploitatie.

Groot onderhoud

Dit betreft onderhoud van een meer ingrijpende aard, dat in feite betrekking heeft op een langere periode. Met dit type onderhoud kunnen jaarlijks fluctuerende lasten gemoeid zijn.
De noodzaak voor het verrichten van groot onderhoud doet zich (normaliter) pas na een langere periode van gebruik van het actief voor, als gevolg van slijtage.

De lasten die gepaard gaan met groot onderhoud worden in het jaar van uitvoering ten laste van een vooraf gevormde onderhoudsvoorziening gebracht. Deze onderhoudsuitgaven maken dus geen onderdeel uit van het saldo van baten en lasten. De enige last in de exploitatie betreft de dotatie aan de voorziening.

De voorwaarde om groot onderhoud op deze manier te verwerken is dat er een recent (maximaal vijf jaar oud) en vastgesteld beheerplan aan ten grondslag ligt.

Specifieke beleidskaders

Wegen

Op grond van de Wegenwet zijn wij als wegbeheerder verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van gemeentelijke wegen en bermen. De wegen worden beheerd op kwaliteitsniveau C. Dit is vastgesteld in het beheer- en beleidsplan Wegen 2024-2028. Om de kwaliteit op het gewenste niveau te houden wordt jaarlijks planmatig onderhoud uitgevoerd.
Op basis van het beheer- en beleidsplan Wegen wordt jaarlijks een storting gedaan in de onderhoudsvoorziening voor het groot onderhoud. Het klein onderhoud is opgenomen in de exploitatie.
Bij de vaststelling van het beheer- beleidsplan Wegen is conform de voorschriften BBV een aparte voorziening gevormd voor achterstallig onderhoud van € 720.000,=. Per 1-1-2025 is 2/3 van deze achterstand weggewerkt en dit heeft vooral betrekking op de achterstand onderhoud trottoirs en asfalt rijbanen. In de loop van 2025 wordt het overige achterstallig onderhoud opgepakt zoals inritten en parkeerplaatsen.

Civiele kunstwerken

Civieltechnische kunstwerken in eigendom van de gemeente worden 1 keer per vijf jaar geïnspecteerd. Op basis daarvan vindt regulier en groot onderhoud plaats. In 2024 heeft er een inspectie plaatsgevonden. Op basis van de inspectie wordt ook inzichtelijk wat de kosten zijn voor het regulier onderhoud. Op basis hiervan wordt jaarlijks een storting gedaan in de onderhoudsvoorziening voor de kunstwerken.

Grootschalig onderhoud en/of vervanging van bruggen en duikers is niet in de onderhoudsvoorziening meegenomen.

Openbare verlichting

Het kader voor openbare verlichting is gesteld in het beleidsplan Openbare Verlichting 2020-2025. Dit beleidsplan is in december 2019 vastgesteld door de gemeenteraad en hierin zijn de missie en visie op het gebied van verlichtingsthema's binnen de gemeente vastgelegd. Belangrijke thema's hierin zijn duurzaamheid, technologische ontwikkelingen en veiligheid.
Verder formuleert het beleidsplan Openbare Verlichting richtlijnen en ambities om te voldoen aan landelijke en wettelijke doelstellingen ten aanzien van energiebesparing en wetgeving.
Voor de renovatie openbare verlichting is jaarlijks € 99.635 beschikbaar (groot onderhoud). Voor het jaarlijkse onderhoud aan de openbare verlichting (klein onderhoud) is een onderhoudscontract opgesteld en dit budget is opgenomen in de exploitatie.

Riolering en Water

Op 8 december 2020 heeft de gemeenteraad het Gemeentelijk Rioleringsplan Asten 2021-2025 (GRP) vastgesteld. Het GRP beschrijft het riolerings- en waterbeleid van de gemeente Asten inclusief de financiële middelen (kostendekkingsplan). De gemeente geeft hierin aan hoe zij invulling geeft aan haar zorgplicht vanuit Wet milieubeheer (Wm) en de Waterwet (Wtw):

- Inzameling en transport van stedelijk afvalwater (afvalwaterzorgplicht);
- Inzameling en verwerking van (overtollig) afvloeiend hemelwater (hemelwaterzorgplicht);
- Inzameling en verwerking van overtollig grondwater (grondwaterzorgplicht).

Alle kosten die gemaakt worden vanuit deze drie zorgplichten worden gedekt door de rioolheffing (100% kostendekkend).

Met de blik vooruit en de volksgezondheid voorop koersen we naar een duurzame, klimaatbestendige, professionele en participerende waterketen en naar een klimaatbestendig, schoon, geordend en beleefbaar watersysteem, door voortvarend aan de slag te gaan tegen aanvaardbare kosten.

Groen

In 2025 gaan we aan de gang met de uitvoering van het programma Groen. Waar mogelijk worden kansen aangegrepen om de openbare ruimte groener, duurzamer, natuur inclusiever te maken, de gebruikswaarde te vergroten en de klimaatbestendigheid te vergroten. Daarbij zijn we nog bezig om de diverse groencontracten onder de loep te nemen. In 2025 wordt bekeken of deze werkzaamheden met andere beheersdisciplines als vegen en reinigen integraal opnieuw aanbesteed kunnen worden. Daarin wordt onder andere gekeken naar onderwerpen als biodiversiteit, duurzaamheid en participatie.

Het op niveau houden van het bomenbestand en groenelementen (klein onderhoud) wordt jaarlijks gedaan uit de reguliere exploitatie.
Voor het renoveren van boomlanen (groot onderhoud) is een bomenrenovatieplan opgesteld voor 2021-2025 en hiervoor is een apart bedrag beschikbaar gesteld.
Vanuit het project 'planten duizenden extra bomen' wordt gericht gezocht naar locaties waar in de komende jaren vergroend kan worden en extra bomen gepland kunnen worden.

Voor bosbeheer wordt jaarlijks een beheerplan gemaakt en daarin wordt onder andere gedund en hout geoogst en de opbrengsten van het hout worden gebruikt om onderhoud uit te voeren. In de komende 10 jaar gaan we ook aan de slag met het revitaliseren van onze bossen om deze vitaler, biodiverser en weerbaarder te maken.

Gemeentelijke gebouwen

De gemeentelijke gebouwen zijn in 2024 geschouwd voor groot onderhoud. Afhankelijk van de resultaten van de schouw, met inachtneming van het gewenste onderhoudsniveau dat is bepaald op het wettelijk minimum om het gebouw in stand te houden, heeft dit financiële consequenties voor de meerjarige onderhoudsplanning (MJOP). Op basis van deze onderhoudsplanningen worden de benodigde jaarlijkse stortingen in de onderhoudsvoorzieningen bepaald, waarbij de stortingen jaarlijks worden geïndexeerd.

De gemeente heeft de wettelijke taak om een routekaart op te stellen voor het verduurzamen van het gemeentelijke vastgoed. De MJOP'S moeten worden uitgebreid met het component duurzaamheid.
De routekaart wordt separaat aan de raad voorgelegd.

De lasten die gepaard gaan met klein onderhoud worden volledig geraamd in het jaar waarin het onderhoud daadwerkelijk zal worden uitgevoerd. De geraamde lasten zijn gebaseerd op ervaringscijfers.

Sportvelden

De gemeente Asten beschikt over een drietal sportparken. Op parkniveau is een onderhoudsvoorziening gevormd voor groot onderhoud, rekening houdend met de aanwezige verenigingen.

De onderliggende onderhoudsplanningen zijn eind 2021 geactualiseerd en uitgebreid naar 40 jaar.
De kosten voor klein onderhoud stijgen de laatste jaren fors door onder andere veranderde wet- en regelgeving. Denk hierbij aan de discussie over rubberkorrels bij voetbalvelden en het beperken van chemische bestrijdingsmiddelen bij onder andere beregening van de velden. Alternatieven zijn in sommige gevallen voorhanden, maar werken vaak kostenverhogend.

De lasten die gepaard gaan met klein onderhoud worden volledig geraamd in het jaar waarin het onderhoud daadwerkelijk zal worden uitgevoerd. De geraamde lasten zijn gebaseerd op de geactualiseerde onderhoudsplanning.

Wat mag het kosten?

Financiële consequenties

In onderstaande tabel zijn de financiële consequenties van het groot onderhoud aan de bovenstaande kapitaalgoederen weergegeven, voor zover hier een onderhoudsvoorziening aan ten grondslag ligt.

Zoals in het algemene beleidskader beschreven, wordt het klein onderhoud van de diverse kapitaalgoederen betaald uit de reguliere exploitatie.

Voorzieningen	Saldo 1-1-2025	Storting 2025	Onttrekking 2025	Saldo 31-12-2025
Onderhoud wegen	1.919.853	1.310.011	729.991	2.499.873
Onderhoud civiele kunstwerken	27.747	10.633	29.820	8.560
Onderhoud riolering	6.212.126	1.101.720	4.449.500	2.864.346
Onderhoud groen	18.674	0	0	18.674
Onderhoud gebouwen	2.946.638	799.582	1.233.485	2.512.735
Onderhoud sportvelden	512.475	273.252	282.072	503.655
Totaal	**9.910.964**	**2.988.809**	**4.194.775**	**8.704.998**

6. Financiering

De paragraaf financiering heeft betrekking op de gemeentelijke financieringsfunctie (treasuryfunctie). De financieringsfunctie zorgt ervoor dat er voldoende middelen zijn zodat de gemeente aan alle financiële verplichtingen kan voldoen. Hiervoor worden kortlopende en langlopende leningen aangetrokken. Onder de financieringsfunctie valt ook het verstrekken van leningen/garanties en het beheersen van financiële risico's.

Wat willen we bereiken?

- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- Het beschermen van het gemeentelijke vermogen tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's, valutarisico's en liquiditeitsrisico's;
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet Fido, aanvullende regelgeving en respectievelijk de limieten en richtlijnen van het treasurystatuut.

Wat doen we daarvoor?

Wettelijk kader

Het wettelijk kader van de treasuryfunctie ligt voor een deel besloten in de nationale regelgeving en voor een deel in Europese regelgeving. Binnen de nationale regelgeving zijn de kaders voornamelijk:

- Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido);
- Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof);
- Wet verplicht schatkistbankieren;
- Besluit Begroting en Verantwoording (BBV);
- De Gemeentewet.

Deze wettelijke kaders zijn verder uitgewerkt en vastgelegd in het gemeentelijke Treasurystatuut 2014 dat op 11 maart 2014 is vastgesteld door de gemeenteraad.

Schatkistbankieren

Op basis de Wet Fido zijn decentrale overheden verplicht om hun overtollige liquide middelen via een rekening-courant, met eventueel een daaraan gekoppelde depositorekening, in 's Rijks schatkist aan te houden.

De uitzondering hierop is dat decentrale overheden hun liquide middelen in de vorm van leningen kunnen uitzetten bij andere decentrale overheden, mits zij niet met het financiële toezicht op dit lichaam zijn belast.

Uitgezette gelden

Het saldo op de rekening courant van de schatkist bedraagt op 1 september 2024 € 8.522.744,=.

Drempelbedrag

Daarnaast mogen decentrale overheden liquide middelen buiten 's Rijks schatkist houden mits deze, gerekend over een kwartaal, het drempelbedrag niet te boven gaan. Naar aanleiding van een landelijke evaluatie wordt vanaf 1 juli 2021 voor gemeenten (en provincies, waterschappen en hun gemeenschappelijke regelingen) met een begrotingstotaal tot € 500 miljoen de drempel voor het verplicht schatkistbankieren verhoogd naar 2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1 miljoen.

Risicobeheer
De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn koersrisico's, renterisico's en kredietrisico's. Hieronder wordt weergegeven in welke mate deze risico's zich bij onze gemeente voordoen en op welke wijze de gemeente deze risico's beheerst.
1. Koersrisicobeheer
De koersrisico's van de gemeente zijn zeer beperkt omdat uitsluitend middelen worden uitgezet bij de schatkist of bij andere overheden. Dit gebeurt in vastrentende waarden. Vastrentende waarden garanderen dat op de einddatum de nominale waarde wordt uitgekeerd. Op de einddatum is dus geen sprake van koersrisico's.

2. Renterisicobeheer
Door schommelingen in de rentevoet loopt een gemeente renterisico. Het renterisico kan worden gemeten door middel van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet begrenst de omvang van de korte financiering (korter dan een jaar). De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal van de gemeente bij aanvang van het jaar, met een minimum van € 300.000,=.
Voor 2025 bedraagt de kasgeldlimiet voor de gemeente Asten € 4,77 miljoen. Momenteel zijn er geen leningen aangegaan met een looptijd van maximaal een jaar. Dat betekent dat het renterisico onder de kasgeldlimiet uitkomt.

Renterisiconorm
De renterisiconorm heeft tot doel om het renterisico bij het opnemen van leningen te beheersen. Het effect van de renterisiconorm op de financieringswijze is dat de herfinanciering van vaste leningen niet ineens plaatsvindt, maar over een periode van minimaal vijf jaar wordt gespreid. Dit betekent dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen voor gemeenten niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

Voor 2024 bedraagt de renterisiconorm voor de gemeente Asten € 11,23 miljoen. In 2024
is een lening van € 5 miljoen afgelost alsmede een nieuwe lening van 9 miljoen met een looptijd van 7 jaar aangetrokken. Hiermee is onder de renterisiconorm gebleven.

3. Kredietrisicobeheer
De gemeente loopt tenslotte risico bij het uitzetten van gelden en verlenen van garanties ten behoeve van de publieke taak. De gemeente loopt hierbij het risico dat de kredietnemer zijn financiële verplichting niet kan voldoen.

Uitzettingen geschieden daarom uitsluitend aan tegenpartijen die aan de in het treasurystatuut genoemde eisen voor kredietwaardigheid voldoen. Door deze maatregel worden kredietrisico's zoveel mogelijk beperkt.

Opgenomen geldleningen
Medio 2020 is een lening opgenomen van € 5 miljoen, tegen een negatieve rente van -0,12% voor een periode van 4 jaar vast. Dit betekent een rentebaat van € 6.000,= per jaar. Deze lening is medio juli 2024 afgelost.

Begin 2021 is nog een lening van € 10 miljoen aangetrokken tegen een negatieve rente van -0,25% voor een periode van 10 jaar vast. Dit betekent een rentebaat van € 25.000,= per jaar.

In juli 2024 heeft een herfinanciering moeten plaatsvinden in het kader van de af te lossen lening van € 5 miljoen alsmede een nieuwe financiering voor toekomstige investeringen van € 9 miljoen voor een periode van 7 jaar tegen een rente percentage van 3,18%.
In de begroting is rekening gehouden met de rentelasten voor eventuele nieuwe financiering(en) vanaf 2025.

Verstrekte geldleningen
Er zijn geen leningen verstrekt.

Garantstellingen
In 2024 staat de gemeente garant voor € 39,7 miljoen aan leningen van Bergopwaarts. Voor Wocom staat de gemeente garant voor een bedrag van € 13,5 miljoen en voor Mooiland Grave voor een bedrag van € 46.000,=.

Renteresultaat
In het Besluit Begroting & Verantwoording is opgenomen dat de paragraaf financiering van de begroting en jaarstukken naast de beleidsvoornemens en het gerealiseerde beleid ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille ook inzicht moet geven in:
- de rentelasten uit externe financiering;
- het renteresultaat;
- de wijze van rentetoerekening.

Wijze waarop wordt toegerekend
Binnen de gemeente wordt het principe van totaalfinanciering toegepast waarbij er geen verband bestaat tussen de financiering en verkregen activa. In de basis worden alle rente baten en lasten binnen het taakveld treasury vastgelegd alvorens het saldo van de rentebaten en rentelasten worden toegedeeld aan de taakvelden middels de omslag rente (afgerond 0,22%). Hieronder de voorschreven tabel voor 2024 waaruit het begrote renteresultaat blijkt.

Renteschema 2025

a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		450.000
b	De externe rentebaten -/-		-280.000
	Saldo rentelasten en rentebaten		170.000
c1	De rente die aan de facilitaire grondexploitaties (kostenverhaal) moet worden doorberekend	0	
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering),	170.000	
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		170.000
d1	Rente over eigen vermogen		0
d2	Rente over voorzieningen		0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		170.000
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		169.925
f	**Renteresultaat op het taakveld Treasury**		75
	Boekwaarde activa per 1 januari 2025		77.958.747
	Berekende omslagrente (afgerond)		0,22%

7. Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn die privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijke belang én een financieel belang heeft.

Wat willen we bereiken?

In het algemeen geldt dat voor een verbonden partij wordt gekozen indien de gemeente dit beleid niet alleen of niet doeltreffend kan uitvoeren. De verbonden partijen voeren beleid en beheer op verschillende terreinen uit voor de gemeente Asten.
Het beleid omtrent deze verbonden partijen, met als doel de governance te verstevigen, is beschreven in de "Nota Verbonden partijen gemeente Asten 2015".

De website Overheid.nl is de wegwijzer naar informatie en diensten van alle overheidsorganisaties in Nederland. Deze website is een initiatief van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Op deze website worden per verbonden partij de algemene gegevens vermeld.

De algemene gegevens van de gemeenschappelijke regelingen waarin de gemeente Asten deelneemt staan op deze site:
https://almanak.overheid.nl/30279/Gemeente_Asten/.
De gegevens omtrent deze gemeenschappelijke regelingen in deze paragraaf zijn dan ook een aanvulling op de vermelde website.

Wat doen we daarvoor?

In de tabellen op de volgende pagina's is te zien op welke manier de gemeente Asten een bestuurlijk- en financieel belang heeft in de verbonden partijen waarin zij participeert. Daarnaast zijn per verbonden partij een aantal (financiële) gegevens te vinden die verplicht dienen te worden opgenomen op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Verbonden partij (Beleidsmatig)	Bestuurlijk belang	Openbaar belang	Risico's
Gemeenschappelijke regelingen			
Belastingsamenwerking Oost-Brabant	Lid AB+DB	BSOB is een gemeenschappelijke regeling van waterschap Aa en Maas en 9 gemeenten. BSOB is opgericht om de kwaliteit van de dienstverlening en continuïteit van de waardering, heffing en inning van gemeentelijke- en waterschapsbelastingen te garanderen. En wel tegen zo laag mogelijke kosten.	De risico's komen conform de regelingen voor rekening van de deelnemende gemeente naar rato van hun aandeel in de bedrijfsactiviteiten (financiële bijdragen).
BLINK	Lid AB	BLINK heeft tot doel zorg te dragen voor gemeentelijke uitvoeringstaken op het vlak van afvalinzameling en reiniging van de openbare ruimte, die bij wet aan de deelnemende gemeenten zijn opgedragen. Daarnaast exploiteert zij de gemeentelijke milieustraat.	BLINK beschikt niet over eigen vermogen om niet begrote en onvoorziene kosten te dekken. De opzet van BLINK als gemeenschappelijke regeling is dat risico's opgevangen worden door de deelnemende gemeenten in de jaarlijkse reguliere exploitatie. Wel is er met ingang van 2022 een post onvoorzien opgenomen in de begroting van Blink. De post onvoorzien is 1,2% van de totale begrotingswaarde en dient ter afdekking van operationele risico's met van buitenkomend onheil (schadeclaims, plotselinge tariefsmutaties e.d.).
GGD Brabant-Zuidoost	Lid AB	Gemeenten hebben binnen de Wet Publieke Gezondheid de plicht om een plan ter bevordering van de lokale gezondheidssituatie vast te leggen in een nota Lokaal gezondheidsbeleid. De gemeente is in dit proces de regisseur. De GGD ondersteunt de gemeenten bij het voorbereiden, opstellen en implementeren van dit beleid. Per gemeente is er een lokaal team. Doel van GGD Brabant Zuidoost is om een bijdrage te leveren aan de publieke gezondheidszorg (PG) en de ambulancezorg (AZ).	De risico's zijn benoemd in de begroting 2025 van GGD Brabant-Zuidoost in de risicoparagraaf en in de financiële risico-inventarisatie.
GR Peelgemeenten	Lid AB (2x) + Lid DB	Draagt zorg voor kwaliteit en continuïteit voor de uitvoering van de door de lokale overheden opgedragen taken op het gebied van jeugd, WMO, Bijzondere Bijstand, Minimaregelingen en Schulddienstverlening.	Aangesloten gemeenten zijn aansprakelijk voor tekorten.

GR Senzer	Lid AB (2x) + Lid DB	De Gemeenschappelijke Regeling Senzer voorziet mensen van een uitkering in de noodzakelijke kosten van het bestaan voor levensonderhoud, op basis van de Participatiewet. Senzer verstrekt een uitkering niet langer dan noodzakelijk en begeleidt mensen naar maximale participatie en het liefst naar werk. Er wordt hiertoe nauw samengewerkt met de gebiedsteams van de gemeenten. Senzer opereert regionaal op zowel de publieke als de private markten.	Sterke afhankelijkheid van rijksbeleid met betrekking tot de financiering. Omzet is afhankelijk van economische ontwikkelingen. Aangesloten gemeenten zijn op basis van solidariteit gezamenlijk aansprakelijk voor tekorten.
Metropoolregio Eindhoven	Lid AB	Strategisch bestuurlijke samenwerking op de thema's: economie, mobiliteit, energietransitie en transitie van het landelijk gebied. Daarnaast het fungeren als archiefbewaarplaats van de overgebrachte archieven van de overheidsorganen binnen de regio Zuidoost-Brabant. Voor het Regionaal Historisch Centrum. Missie, visie en koers zijn opgesteld. Er worden stappen ondernomen tot voorstellen over de positionering van dienstonderdelen MRE en RHCe binnen de MRE.	In de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen (juli 2018) is bepaald welke risico's door de MRE worden gedragen en welke door de deelnemende gemeenten. Uiteindelijk zijn de aangesloten gemeenten aansprakelijk voor tekorten.
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant	Lid AB	Samen zorgen voor balans tussen ondernemen en een veilige en gezonde leefomgeving. Voor en met gemeenten, provincie en netwerkpartners voert de ODZOB taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, en geeft zij advies op het gebied van omgevingsrecht.	Het risico op verlaging van de baten ODZOB als gevolg van mogelijke bezuinigingen bij de deelnemende gemeenten. Dit risico ligt meer in de invloedssfeer van de gemeenten dan van de ODZOB en daarom is door hen besloten dit risico niet af te dekken. Diverse ontwikkelingen maken de prognose lastig. Denk hierbij o.a. aan de gefaseerde inwerkingtreding Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, provinciale eisen voor stalaanpassingen en landelijke opkoopregelingen voor bedrijven en de werkzaamheden onder de Omgevingswet.
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost	Lid AB	Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) is een samenwerkingsverband tussen 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant waarin de brandweer, de geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) en de regionale ambulancevoorziening (RAV) samenwerken om incidenten en rampen te voorkomen, te beperken en te bestrijden.	VRBZO heeft opdracht gekregen om inzichtelijk te maken waar VRBZO niet (in voldoende mate) voldoet aan wet- en regelgeving. Dit als eerste deelopdracht binnen een brede bestuursopdracht. Uit een benchmark onderzoek blijkt dat de gemeentelijke bijdrage per inwoner (in 2023) van VRBZO aan de lage kant zit in vergelijking met andere veiligheidsregio's in Nederland. Daarnaast blijkt ook dat van de beschikbare gemeentelijke middelen in het gemeentefonds in onze regio een lager percentage wordt verstrekt als

			gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio dan andere veiligheidsregio's in Nederland. Verder onderzoek is nodig om hier echt goede conclusies uit te kunnen trekken. Er komt een vervolg op en dit kan eventueel financiële consequenties hebben. Hierbij moet echter ook rekening worden gehouden met de financiële situatie waarin gemeenten zich vanaf 2026 bevinden.
ICT Noord- en Midden Limburg (ICT NML)	Lid AB	ICT NML is een samenwerkingsverband van gemeenten in Noord- en Midden Limburg. ICT NML verzorgt voor de aangesloten partners het ICT-beheer, ICT-onderhoud en faciliteert bij automatiseringsvraagstukken. Wij streven naar uniforme werkprocessen, eenduidige dienstverlening en de vorming van een regieorganisatie. ICT NML is een organisatie waar vernieuwing en verandering een constante factor is.	Aangesloten gemeenten zijn aansprakelijk voor tekorten.
Vennootschappen en coöperaties			
Bank Nederlandse Gemeenten	Stemrecht AvA	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burgers.	Niet van toepassing.
Brabant Water	Stemrecht AvA	Brabant Water levert drink- en industriewater aan 2,5 miljoen inwoners en aan bedrijven in Noord-Brabant. Zij winnen, zuiveren en distribueren water van uitstekende kwaliteit, tegen de laagst mogelijke kosten en met een hoge leveringsbetrouwbaarheid.	Waardevermindering van het aandelenkapitaal.
Stichtingen en verenigingen			
Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant	Lid AB + Lid VvA	Voor een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering is een professioneel georganiseerde inkoopfunctie van belang. Door samenwerking op inkoopgebied wordt voordeel op financieel, kwalitatief en procesmatig gebied behaald.	De termijn van een individuele, bilaterale samenwerkingsovereenkomst is van onbepaalde duur met een opzegtermijn van minimaal 2 jaar.
Zorg- en Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost	Lid AB	Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost is een netwerksamenwerking tussen partners uit de straf-, en zorgketen en gemeenten. Zij komen onder eenduidige regie van het openbaar bestuur tot een ketenoverstijgende aanpak van complexe problematiek. Met als doel bij te dragen aan de veiligheid(sbeleving) als onderdeel van het integrale veiligheidsbeleid; het voorkomen en verminderen van recidive, (ernstige) overlast, criminaliteit en maatschappelijke uitval bij complexe problemen, door een combinatie van repressie, bestuurlijke interventie en zorg.	De risico's blijven beperkt tot de inleg van financiële middelen.

Overige verbonden partijen			
Overlegorgaan Nationaal Park De Groote Peel	Lid periodiek overleg	Voor het doelmatig functioneren van De Groote Peel als nationaal park is het overlegorgaan ingesteld in mei 1985.	Niet van toepassing.
Netwerkorganisatie Peelsamenwerking	Lid periodiek overleg	De Peelregio staat voor een schaalsprong, een kwalitatieve groei van de regio. Het realiseren van deze groei geeft uitdagingen voor de regio, zowel op inhoud als ook op de arbeidsmarkt in de regio. Dit vraagt een andere manier van samenwerken. De gemeenten Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek en Someren werken op veel terreinen al samen aan gemeenschappelijke opgaven. Vaak zijn ook andere organisaties betrokken bij deze Peelsamenwerking. Op dit moment is de samenwerking in de Peelregio thematisch/sectoraal ingestoken. Zonder het goede van de netwerksamenwerking weg te gooien, wil de Peelregio komen tot meer resultaat, snelheid en samenhang in hun samenwerking. De nieuw aangestelde Programmamanager heeft een verbindende en resultaatgerichte rol om de schaalsprong gezamenlijk te realiseren. Het gaat om de onderdelen van Ontwikkelstrategie en de Schaalsprong, zoals wonen, economie, mobiliteit, Energie, Water. Om alle lokale en deelregionale belangen sterker voor het voetlicht te krijgen is niet-vrijblijvende samenwerking op basis van een Peelagenda nodig. De urgentie is groot, vanwege de grote maatschappelijke opgaven maar ook vanwege de arbeidsmarktproblematiek. We kunnen beter met zijn zessen samen in de vijver van deskundig arbeidspotentieel vissen dan ieder voor zich en dan vervolgens de deskundigen laten werken voor de gemeenten samen i.p.v. ieder voor zich. Daartoe is een programma opgezet en is een programmamanager aangesteld, die in opdracht van de gemeentesecretarissen alle concrete bestuurlijke plannen concretiseert, verbindt en -al dan niet in projecten- laat uitvoeren.	Niet van toepassing.

Wat mag het kosten?

Verbonden partij (Financieel)	Jaar	Prognose financiële bijdrage	Eigen vermogen 1/1	Eigen vermogen 31/12	Vreemd vermogen 1/1	Vreemd vermogen 31/12	Prognose financieel resultaat
Gemeenschappelijke regelingen							
Belastingsamenwerking Oost-Brabant	2025[1]	€ 348.926	[1]€956.000	[1]€ 681.000	[1]€ 265.000	[1]€313.000	€ 0
BLINK	2025[2]	€ 917.000 (excl. milieustraat)	€ 0	€ 0	€ 5.979.000	€ 5.126.000	€ 0
GGD Brabant-Zuidoost	2025	€ 760.615	€ 3.935.000	€ 3.915.000	€ 25.247.000	€ 23.100.000	€ 0
GR Peelgemeenten	2025	€ 2.502.897	€ 365.000	€ 365.000	€ 0	€ 0	€ 0
GR Senzer	2025	€ 5.177.326	€13.730.000	€13.351.000	€20.000.000	€20.000.000	€ 0
Metropoolregio Eindhoven	2025	€ 282.014	€ 12.334.208	€ 11.984.208	€ 4.065.272	€ 3.835.033	€ 0
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant	2025	€ 909.026	€ 2.033.007	€ 1.981.541	€ 7.341.037	€ 7.191.037	€ 0
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost	2025	€ 1.097.282	€ 4.049.062	€ 4.049.062	€ 24.016.414	€ 23.561.173	€ 0
ICT Noord- en Midden Limburg (ICT NML)	2025	€ 730.559	€ 470.000	€ 470.000	€ 783.000	€ 783.000	€ 0
Vennootschappen en coöperaties							
Bank Nederlandse Gemeenten	2025[3]	Aandelenbezit	€ 4.615 mln.	€ 4.721 mln.	€ 107 mln.	€ 111 mln.	€ 254 miljoen
Brabant Water	2025[4]	Aandelenbezit	€ 690.022.000	€ 699.235.000	€ 252.392.000	€ 269.951.000	€ 9.213.000
Stichtingen en verenigingen							
Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant	2025[5]	€ 245.490	€ 1.405.076	€ 976.745	€ 950.078	€ 1.140.885	€ 845.000
Zorg- en Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost	2025[6]	€ 5.782	€ 477.217	€ 721.286	€ 165.378	€ 318.023	€ 0
Overige verbonden partijen							
Overlegorgaan Nationaal Park De Groote Peel	2025	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing

1,2,3,4,5 en 6
Balanscijfers komen uit de jaarrekening 2023 of 2022.

8. Toekomstagenda 2030

Samen met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties werken we aan een vitale, leefbare en aantrekkelijke gemeente Asten. Hiervoor hebben we de Toekomstagenda Asten 2030 gemaakt. Samen hebben we opgeschreven wat de komende jaren belangrijk is voor de ontwikkeling van de gemeente Asten en met welke uitdagingen we te maken hebben. De Toekomstagenda Asten 2030 is een kompas om koers te houden én een uitnodiging om mee te doen.

Vitale democratie Asten 2030

Wat willen we bereiken?

Wat doen we daarvoor?

De volgende maatschappelijke opgaven staan centraal in de Toekomstagenda Asten 2030:

KLIMAATBESTENDIG EN ENERGIENEUTRAAL ASTEN
Wij streven naar een gemeente die in staat is de gevolgen van klimaatverandering op te vangen. De maatregelen die we moeten nemen zien we nadrukkelijk als kansen voor toekomstbestendige economische ontwikkeling.
We onderschrijven de doelstellingen van duurzame ontwikkeling en het Brabants Energie Akkoord en stimuleren maatregelen die bijdragen aan versnelling daarvan.

Resultaat: In 2030 zijn we klimaatbestendig: we zijn een gemeente met minder verstening en meer groen, een betere wateropvang, minder hittestress en een grote biodiversiteit in flora en fauna. We volgen de provinciale trend om zo snel als mogelijk energieneutraal te zijn.

TRANSFORMATIE VAN HET BUITENGEBIED
We streven in Asten naar een maatschappelijke geaccepteerde en gewaardeerde agrofoodsector met toekomstperspectief binnen de kaders van duurzaamheid, gezondheid en welzijn van mens en dier in een mooi en beleefbaar buitengebied.
In Asten is ruimte voor een duurzame en verantwoorde agrarische sector. Technologische ontwikkeling en innovatie zijn de dominante middelen binnen deze opgave.
Onze kenmerkende landschappen en natuur willen we minimaal behouden en waar mogelijk versterken en meer vervlechten met onze kernen. We zetten in op ontwikkeling van meer aansprekende (natuur) parels.

Resultaat: We realiseren in 2030 een substantiële reductie van de uitstoot van emissies door de agrarische sector.

VITALE KERNEN
Om een aantrekkelijke woongemeente te zijn, voeren we een actief woonbeleid. Ons beleid is flexibel en gericht op de lokale woonbehoeften. Gelet op de vergrijzing werken we gericht aan combinaties met zorg, zodat mensen met een beperking zo veel mogelijk zelfstandig kunnen wonen. Wij versterken verder ook onze aantrekkingskracht voor mensen die graag rustig landelijk willen wonen, dichtbij stedelijke voorzieningen en werk.

Resultaat: Asten, Heusden en Ommel koersen vanuit de eigen identiteit en kracht. Maatschappelijk initiatief is het vertrekpunt voor ontwikkeling van de kernen. Ruimte voor eigen initiatief betekent dat dorpen, gebieden en gemeenschappen zich ieder op een eigen wijze ontwikkelen. Dit kan tot gevolg hebben dat de ene kern meer voor elkaar krijgt dan een andere.

We zetten in op behoud van voortgezet onderwijs in Asten. Dit is cruciaal in de ontwikkeling van onze jongeren en het vormen van netwerken, die wellicht stimuleren dat onze jongeren zich binden aan Asten of overwegen om er later terug te keren. We koesteren de verbindingen tussen onderwijs en bedrijfsleven.

In 2030 liggen de scores van onze kernen op het gebied van bevolkingsopbouw, sociale samenhang, veiligheid en voorzieningenniveau (Leefbaarometer.nl) boven het regionaal gemiddelde van de vijf landelijke Peelgemeenten.

CENTRUMONTWIKKELING
Levendige dorpscentra met ruimte voor ontmoeting in een gemoedelijke sfeer zijn belangrijk voor de vitaliteit en aantrekkelijkheid van onze kernen. Wij werken aan een centrum in Asten dat uitnodigend is voor inwoners en bezoekers. We sluiten aan bij onze kernkwaliteiten van natuur en voedselproductie. Beleven en genieten staan centraal.

Het centrum is de plek voor ontmoeten, eten en drinken en ook werken. De sfeer wordt bepaald door kleinschalige diensten en ambachtelijk werk. Een bruisend centrum is een belangrijke troef in het binden van jongeren en jonge gezinnen. We ontwikkelen in het centrum passende woningen en voorzieningen.

Resultaat: In 2030 heeft het centrum van Asten de lokale verzorgende functie voor winkelen behouden en is er een positieve balans (meer inkomende dan uitgaande stromen) op het gebied van restaurantbezoek, café bezoek en cultuurbezoek.

OMGEVINGSWET
Met het programma Omgevingswet werken we aan ruimte voor ontwikkeling met waarborg voor kwaliteit en zorgen we ervoor dat we voldoen aan de nieuwe wet die per 1 januari 2024 ingaat.

VITALE DEMOCRATIE
Met het programma Vitale democratie werken we aan de cultuuromslag die nodig is om de maatschappelijke opgaven te realiseren. Meer loslaten vanuit de gemeente en faciliteren van burgerinitiatief, meer oppakken van verantwoordelijkheid door de samenleving zelf.

Toekomstagenda Asten 2030 : Vitale democratie in Asten		
	Van voornamelijk …	Naar meer …
Raad	… controleren, kaderen en vertegenwoordigen, dichtgetimmerde coalitieakkoorden	… loslaten, vertrouwen geven, visie vormen, verbinden, antenne-functie, sturen op hoofdlijnen, bevorderen participatie, voorwaarden scheppen, globale coalitieakkoorden opstellen
College	…verantwoorden, uitvoeren en maken	… richting geven, antenne-functie, allianties maken, initiatieven stimuleren, verbinden en versterken
Samenleving	… inspreken, stemmen en feedback geven	…co-creëren, ideeën genereren, initiëren & doen en elkaar helpen
Management	… aansturen en beoordelen	… leren, coachen, faciliteren, verbinden, innoveren, werken 'van buiten naar binnen', strategisch denken
Ambtenaren	… onderzoeken, praten over en oplossen	… leren, praten met, antenne-functie, werken 'van buiten naar binnen', mogelijk maken dat, verbinden, strategisch denken en handelen

Wat doen we daarvoor?

Realiseren doelen uit maatschappelijke opgaven
Binnen elk inhoudelijk programma lopen diverse projecten die geïnitieerd worden door de gemeente, door de samenleving, door de regio of het Rijk en veelal in verbinding met de partners in het netwerk waarin we werken. Daarnaast wordt overkoepelend gekeken naar verbinding tussen de projecten uit verschillende programma's. Bijvoorbeeld het thema energieneutraal speelt ook een rol bij de realisatie van een project in het programma vitale kernen.

Naast deze inhoudelijke verbinding is er vanuit de faciliterende programma's Omgevingswet en Vitale democratie verbinding met elk inhoudelijk programma en project. Bijvoorbeeld over de procesaanpak van een project en hoe de participatie vanuit de samenleving wordt ingevuld.

Op www.asten.nl/2030 staan de actuele projecten en nieuwe ideeën gepubliceerd.

Stimuleren van burgerinitiatieven
Onderdeel van de realisatie van de Toekomstagenda Asten 2030 is de uitnodiging aan inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen om mee te doen en zelf ook met burgerinitiatieven te komen. Op www.asten.nl/2030 staan alle programma's online, met de lopende projecten en ingekomen burgerinitiatieven, zowel klein als groot.

9. Wet Open Overheid

Wat willen we bereiken?

Nieuwe wetgeving: Open Overheid (WOO), Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (MEBV) en NIS2

Op 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid (Woo) in werking getreden en in 2024 de MEBV. Daarnaast volgt snel de NIS2 richtlijn voor cyberbeveiliging en weerbaarheid van essentiële diensten. Deze wetten richten zich op een transparante overheid, digitale communicatie met de burger en vraagt een cultuurverandering rond de omgang met en verantwoording over informatie(beveiliging). Bepaalde informatie moet verplicht en actief openbaar gemaakt worden. Dit raakt een groot deel van de processen in onze gemeente. Ook informatieverzoeken aan de overheid (voorheen WOB-verzoek) vallen onder de WOO. Om aan de deze eisen te kunnen voldoen, moet onze gemeentelijke informatiehuishouding op orde zijn, de juiste IT-voorzieningen aanwezig en vooral bekend zijn wat de wet voor ambtenaar en bestuurder betekent. Het grijpt in op het dagelijks handelen van een groot deel van onze organisatie en heeft daarmee de komende jaren een flinke impact op onze bedrijfsvoering.

In het coalitieakkoord 2022-2026 van de gemeente Asten staat op welke manier wij invulling geven aan goed bestuur. Elementen, zoals transparant en integer zijn en open communicatie zijn hierin van groot belang. Laten zien wat de gemeente Asten voor haar inwoners doet en op een passende wijze communiceren naar alle doelgroepen. Ambities die goed passen in de doelstellingen van de Woo. Ook het anders besturen en werken vanuit onze Toekomstagenda Asten 2030 / Vitale democratie sluit hier goed op aan. We zijn hier druk mee bezig, passen dit toe in de praktijk en ontwikkelen dit steeds verder door zoals te lezen valt in het meerjaren Informatiebeleid.

Wat doen we daarvoor?

In plaats van het veel te complexe Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI) is er nu een eenvoudige variant gemaakt met alleen een verwijsindex, de WOO index. Hierin wordt verwezen worden naar stukken door de gemeente Asten al zijn gepubliceerd. We volgen de planning die het ministerie voorschrijft. De per 1 november 2024 verplichte informatiecategorieën worden reeds gepubliceerd. Er wordt nu onderzocht hoe we het eigen publicatieplatform vorm kunnen gaan geven.

Financiële begroting

1. Overzicht van baten en lasten

1. Overzicht van baten en lasten

Onderstaande tabel geeft het totaaloverzicht van baten en lasten van de individuele programma's weer.

	Begroting	Meerjarenbegroting		
bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028
Lasten	**-56.322**	**-56.443**	**-56.407**	**-56.602**
1. Bestuur en Veiligheid	-12.633	-12.698	-12.572	-12.547
2. Ruimtelijk Domein	-13.295	-13.463	-13.487	-13.488
3. Sociaal Domein	-26.707	-26.603	-26.678	-26.854
4. Financiën, Control en Economie	-3.686	-3.680	-3.670	-3.712
Baten	**55.130**	**53.609**	**53.483**	**53.561**
1. Bestuur en Veiligheid	1.663	1.663	1.663	1.663
2. Ruimtelijk Domein	6.311	6.301	6.281	6.261
3. Sociaal Domein	6.804	6.650	6.604	6.502
4. Financiën, Control en Economie	40.352	38.995	38.934	39.134
Saldo van baten en lasten	**-1.192**	**-2.834**	**-2.924**	**-3.041**
Stortingen in reserves	**-391**	**-588**	**-279**	**-29**
Onttrekkingen aan reserves	**1.654**	**530**	**408**	**408**
Mutaties reserves	**1.263**	**-58**	**129**	**379**
Resultaat	**71**	**-2.892**	**-2.795**	**-2.662**

Onderstaande tabel geeft de baten en lasten per programma weer inclusief de volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) verplichte presentatie van de Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien.

	Begroting	Meerjarenbegroting		
bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028
Lasten	**-56.322**	**-56.443**	**-56.407**	**-56.602**
1. Bestuur en Veiligheid	-3.985	-3.987	-3.976	-3.968
2. Ruimtelijk Domein	-12.853	-13.005	-13.030	-13.030
3. Sociaal Domein	-26.707	-26.603	-26.678	-26.854
4. Financiën, Control en Economie	-955	-945	-945	-945
Algemene dekkingsmiddelen	-356	-548	-590	-632
Overhead	-11.464	-11.355	-11.188	-11.171
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Baten	**55.130**	**53.609**	**53.483**	**53.561**
1. Bestuur en Veiligheid	430	430	430	430
2. Ruimtelijk Domein	5.992	5.974	5.954	5.934
3. Sociaal Domein	6.804	6.650	6.604	6.502
4. Financiën, Control en Economie	1.211	1.408	1.151	901
Algemene dekkingsmiddelen	39.230	37.676	37.872	38.322
Overhead	1.463	1.471	1.471	1.471
Saldo van baten en lasten	**-1.192**	**-2.834**	**-2.924**	**-3.041**
Stortingen in reserves	**-391**	**-588**	**-279**	**-29**
Onttrekkingen aan reserves	**1.654**	**530**	**408**	**408**
Mutaties reserves	**1.263**	**-58**	**129**	**379**
Resultaat	**71**	**-2.892**	**-2.795**	**-2.662**

Door de voorgeschreven uitsplitsing van Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien sluiten de bedragen uit bovenstaande tabel niet één op één aan bij de totalen uit de individuele programma's.

Een toelichting op de wijzigingen in de begroting is onderdeel van 'Wat mag het kosten?' zoals opgenomen in het Programmaplan.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen zijn inkomsten die vrij besteedbaar zijn. Het voorzieningenniveau in de gemeente wordt onder meer bekostigd door de algemene dekkingsmiddelen.

	Begroting	Meerjarenbegroting		
bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028
Lasten	**-356**	**-548**	**-590**	**-632**
Lokale heffingen	-356	-356	-356	-356
Overige algemene dekkingsmiddelen		-42	-84	-126
Saldo van de financieringsfunctie		-150	-150	-150
Baten	**39.230**	**37.676**	**37.872**	**38.322**
Algemene uitkeringen	33.154	31.600	31.797	32.246
Dividend	30	30	30	30
Lokale heffingen	6.021	6.021	6.021	6.021
Saldo van de financieringsfunctie	25	25	25	25
Resultaat	**38.874**	**37.128**	**37.282**	**37.690**

Toelichting op het overzicht baten en lasten

a. Gerealiseerde bedragen 2023, begroting 2024 na wijziging en begroting 2025 (inclusief verschillenanalyse) ter vergelijking.

Omschrijving	Jaarrekening 2023	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2025	Verschil 2024 / 2025
1. Bestuur en Veiligheid	-9.507.418	-11.698.179	-10.969.666	728.513
2. Ruimtelijk Domein	-5.299.666	-6.562.026	-6.984.329	-422.303
3. Sociaal Domein	-17.648.288	-19.113.596	-19.903.264	-789.668
4. Financiën, Control en Economie	34.026.948	37.459.541	37.927.990	468.449
Resultaat	**1.571.576**	**85.740**	**70.731**	**-15.009**

Verschillenanalyse

Programma 1 Bestuur en Veiligheid 728.513 voordeel

Onderwerp	Toelichting	Verschil	
Nieuwe wensen	Eenmalig budget opnemen voor organisatie VNG dag 2025 in de regio Zuidoost Brabant.	-17.500	nadeel
Kadernota 2025	De in de Kadernota 2025 opgenomen ontwikkelingen en wensen zijn verwerkt.	-177.000	nadeel
Verkiezingen	Raming verlaagd omdat er in 2025 geen verkiezingen zijn gepland.	35.000	voordeel
Stijging gemeentelijke bijdrage aan GR-en	De gemeentelijke bijdragen aan de Veiligheidsregio Zuidoost Brabant en het MRE zijn € 64.000,= hoger in de Begroting 2025.	-64.000	nadeel
Leges vergunningen nutsbedrijven	Meer opbrengst uit leges vergunningen nutsbedrijven.	20.000	voordeel
Incidentele kredieten	In de Begroting 2024 zijn eenmalige kredieten geraamd die niet meer terugkomen in de Begroting 2025, zoals het ontwikkelbudget organisatie, urenuitbreiding i.v.m. omgevingswet en versnellingsagenda woningbouw en migratie Djuma. Per saldo is dit geen voordeel omdat bij mutaties reserves (programma 4) een nadeel ontstaat doordat er minder wordt onttrokken uit de reserves.	749.320	voordeel
Overige	Overige baten en lasten op dit programma door kleinere verschillen.	101.694	voordeel
Apparaatskosten	Lagere apparaatskosten op dit programma.	80.999	voordeel

Programma 2 Ruimtelijk domein -422.303 nadeel

Onderwerp	Toelichting	Verschil	
Kadernota 2025	De in de Kadernota 2025 opgenomen ontwikkelingen en wensen zijn verwerkt.	-352.000	nadeel
Wegen	Indexatie onderhoudsvoorziening wegen	-36.416	nadeel

Wegen incidentele kredieten	Voor verfraaien entree Heesakkerweg is een eenmalig budget in de Begroting 2025 opgenomen.	-60.000	nadeel
Kapitaallasten	De kapitaallasten op dit programma nemen toe als gevolg van investeringen.	-648.000	nadeel
Zwerfafval	We krijgen als gebiedsbeheerder een vergoeding van producenten van kunststofproducten voor de aanpak van zwerfafval.	47.400	voordeel
Incidentele kredieten	In de Begroting 2024 zijn eenmalige kredieten geraamd die niet meer terugkomen in de Begroting 2025, met name voor de invoering van de Omgevingswet. Per saldo is dit geen voordeel omdat bij mutaties reserves (programma 4) een nadeel ontstaat doordat er minder wordt onttrokken uit de reserves.	871.056	voordeel
Overige	Overige baten en lasten op dit programma door kleinere verschillen.	6.050	voordeel
Apparaatskosten	Lagere apparaatskosten op dit programma.	-250.393	nadeel

Programma 3 Sociaal Domein -789.668 nadeel

Onderwerp	Toelichting	Verschil	
Kredieten	Op kredieten binnen programma 3 is minder uitgegeven dan begroot. Per saldo is dit geen voordeel omdat bij mutaties reserve (programma 4) minder wordt onttrokken uit de reserves en er dus een nadeel ontstaat.	675.119	voordeel
BMS	Stijging o.b.v. hogere prognose GR Peelgemeenten	-66.531	nadeel
WMO	Fors hoger door een verwachte vergrijzing. WMO is tevens risicovol begroot waarbij de verwachting is dat de toename 5% lager zal zijn.	-445.989	nadeel
Jeugd	De verwachte kosten voor Jeugd zijn hoger, de toename is als het ware wat gestagneerd, maar de prognose is dat de kosten blijven stijgen	-114.470	nadeel
Uitvoeringskosten GR	Uitvoeringskosten zijn gestegen als gevolg van een aantal nieuwe wensen benoemd in de kadernota 2025 alsmede de inleiding van deze begroting.	-178.255	nadeel
Leerlingenvervoer	Stijgend aantal leerlingen, langere ritten en complexere systematiek.	-50.000	nadeel
Subsidies	Hogere bijdragen professionele partijen en subsidies (Bibliotheek, sportaccommodaties, Senzer, peuterspeelzalen, Onis, onderwijs). Ziet met name op indexaties of extra gelden uit de septembercirculaire.	-525.253	nadeel
Kapitaallasten	De kapitaallasten op dit programma nemen toe als gevolg van investeringen.	-73.071	nadeel

Overig	Overige baten en lasten op dit programma door kleinere verschillen	55.484	voordeel
Apparaatskosten	Hogere apparaatskosten op dit programma.	-66.701	nadeel

Programma 4 Financiën, Control en Economie 468.449 voordeel

Onderwerp	Toelichting	Verschil	
Kredieten	Er zijn minder kredieten dan in 2024.	832.403	voordeel
Onvoorzien	In de begroting 2024 na wijziging is nog een post onvoorzien opgenomen (prognose resultaat). Deze komt in 2025 niet terug.	410.887	voordeel
Rente	Nadeel op rentekosten door aantrekken lening en hogere rentekosten.	-280.000	nadeel
OZB	Hogere opbrengst OZB door hogere opbrengst in 2024 en indexering 2025.	515.592	voordeel
Algemene uitkering	De algemene uitkering 2025 is hoger dan die in 2024. Dit wordt veroorzaakt door de indexering 2025 en de aanpassing van maatstaven in de septembercirculaire 2024.	2.283.143	voordeel
Mutaties reserves	Per saldo wordt er minder onttrokken uit de reserves dan in 2024.	-2.953.491	nadeel
Overige	Overige baten en lasten op dit programma door kleinere verschillen.	-41.686	nadeel
Apparaatskosten	Meer apparaatskosten dan begroot.	-222.082	nadeel

Het totale verschil op apparaatskosten is -620.562 nadeel

Onderwerp	Toelichting	Verschil	
Apparaatskosten	De apparaatskosten zijn in de Begroting 2025 gestegen ten opzichte van de Begroting 2024 na wijziging.	-620.562	nadeel

Uitgangspunten begroting 2024-2028

Voor het opstellen van de meerjarenbegroting 2025-2028 worden, naast de wettelijke voorschriften en de gemeentelijke verordeningen de onderstaande uitgangspunten in acht genomen:

Indexering 2025

Onderdelen	Percentage	Toelichting
Rekenrente investeringen	Wordt medio 2024 bepaald bij het afsluiten van een nieuwe lening	Omdat de gemeente Asten externe leningen heeft met een negatieve rente, is het niet toegestaan om rente toe te rekenen aan investeringen. In 2024 is € 5 miljoen afgelost. Op basis van liquiditeitenplanning 2024 is de nieuwe financieringsbehoefte bepaald.
Rekenrente beleggingen	3,5 %	Op basis van rentestand voor 3 maanden deposito (Schatkistbankieren).
Inflatiepercentage voor loon- en prijsstijging	2,75 % voor de uitgaven 7,50 % voor de inkomsten	Conform het geprognosticeerde indexcijfer voor overheidsconsumptie 2025, bijlage 4.4 Middelen en bestedingen 2024 van het Centraal Economisch Plan 2024, opgesteld door het CPB, is het indexpercentage 2,8%. Wij ronden altijd af op kwarten derhalve 2,75 %. Voor de inkomsten wordt 7,5% gebruikt.

Incidentele baten en lasten per programma

Onderstaande tabel geeft de incidentele baten en lasten per programma weer.

	Begroting	Meerjarenbegroting		
bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028
Lasten	**-595**	**-180**	**-60**	**-60**
1. Bestuur en Veiligheid	**-159**	**-52**		
Incidentele projecten Toezicht & handhaving	-90			
Representatie bestuur	-17			
Wet Open Overheid	-52	-52		
2. Ruimtelijk Domein	**-135**			
Incidentele projecten Openbaar groen	-15			
Incidentele projecten Ruimtelijke ordening	-60			
Incidentele projecten Wegen	-60			
3. Sociaal Domein	**-78**	**-68**	**0**	**0**
Groeiplan taalontwikkeling	-10			
Extra uren gedragswetenschapper	-59	-59		
Urenuitbreiding buurtsportcoach	-9	-9		
4. Financiën, Control en Economie	**-223**	**-60**	**-60**	**-60**
Automatisering afrek.order	-163			
Project bouwgrondexploitatie	-60	-60	-60	-60
Baten	**-208**	**559**	**250**	
1. Bestuur en Veiligheid	**52**	**52**		
Wet Open Overheid	52	52		
4. Financiën, Control en Economie	**-260**	**507**	**250**	
Project bouwgrondexploitatie	310	507	250	
Verwerken korting gemeentefonds (675 miljoen)	-570			
Incidenteel saldo van baten en lasten	**-803**	**379**	**190**	**-60**
Onttrekkingen aan reserves	**595**	**180**	**60**	**60**
Toevoegingen aan reserves	**-362**	**-559**	**-250**	**0**
Incidentele reservemutaties	**233**	**379**	**-190**	**60**
Incidenteel resultaat	**-570**	**0**	**0**	**0**

Toelichting incidentele baten en lasten:

Lasten

Programma 1

Incidentele projecten toezicht en handhaving - Aanpak illegale bewoning
Er is voor de jaren 2024 en 2025 € 90.000,= geraamd voor extra middelen voor de aanpak van illegale bewoning op recreatieterreinen en huisvestingslocaties arbeidsmigranten. De afgelopen jaren zijn successen geboekt op dit terrein en om deze aanpak het komende jaar voort te zetten is dit budget nodig. Het project is eindig en stopt in 2026. Dan is het beleid gereed en geborgd binnen de huidige structurele formatie.

Representatie bestuur - Regionale organisatie VNG congres 2025
In onze regio, Zuidoost Brabant, wordt in 2025 het VNG congres georganiseerd. Dit brengt kosten met zich mee die verdeeld worden over de organiserende gemeenten. Er wordt uitgegaan van een budget van maximaal 1 euro per inwoner en dit betekent voor Asten een eenmalig budget van € 17.500,= voor 2025.

Wet Open Overheid
Vanuit de Algemene Uitkering wordt er een bedrag ontvangen dat bestemd is voor kosten in het kader van de Wet Open Overheid. Hiervoor is een krediet aangemaakt dat wordt gedekt uit de reserve eenmalige bestedingen.

Programma 2

Incidentele projecten Openbaar groen
Er wordt in 2025 een bomenrenovatieplan opgesteld voor de periode ná 2025. Hiervoor wordt een eenmalig budget gevraagd van € 15.000,=.

Incidentele projecten Ruimtelijke Ordening - actualiseren visies
De huidige visie bebouwingsconcentraties is van 2010. In deze visie zijn locaties aangewezen waar we het voorstelbaar vinden woningen in het buitengebied toe te voegen (RvR woningen). Wenselijk is het deze visie te actualiseren onder andere om te bekijken of er meer locaties kunnen worden aangewezen waar woningen kunnen worden toegevoegd. Voor het extern uit laten voeren van deze opdracht wordt een incidenteel budget van € 30.000,= geraamd.

Daarnaast is de huidige structuurvisie Kwaliteitsverbetering ook aan herziening toe. De visie sluit niet aan op de beleidsregel maatwerk omgevingskwaliteit van de provincie. Daarnaast is er vanuit groen, natuur en landschap de wens om makkelijker inpassingen op te leggen bij ontwikkelingen zodat er meer gelijkheid is bij nieuwbouw in het buitengebied. In 2025 wordt een incidenteel budget geraamd van € 30.000,= voor het opstellen van dit beleid.

Incidentele projecten Wegen
In lijn met de ambitie van de gemeente Asten om uit te stralen dan Asten een mooie groene en aantrekkelijke gemeente is, is het belangrijk om deze mooi in te richten. De entree van de gemeente is daarbij je visitekaartje, de eerste indruk en een plek waar veel mensen passeren in en uit het dorp. In de komende jaren zijn in en rondom de entree Heesakkerweg diverse projecten/ontwikkelingen gepland. Nadat deze zijn afgerond willen we deze entree een mooie groene (definitieve) inrichting geven. Hiervoor wordt een eenmalig budget geraamd van € 60.000,=.

Programma 3

Groeiplan taalontwikkeling
Een goede taalontwikkeling legt de basis voor een kansrijke start. Voor het aanbod van taalontwikkeling in de periode -9 maanden tot 2 jaar zijn geen middelen beschikbaar. Het vormgeven van het groeiplan past ook in de gemeentelijke gezinsaanpak geletterdheid. Er wordt een incidenteel budget gevraagd van € 10.000,= voor de periode 2025 t/m 2027. De intentie is om naast dit bedrag externe fondsen aan te wenden om een duurzaam groeiplan taalontwikkeling te kunnen realiseren.

Extra uren gedragswetenschapper
Het Sociaal Team Asten biedt zorg en ondersteuning aan de inwoners van de gemeente Asten. Het is belangrijk dat dit team zich blijft doorontwikkelen om passende zorg en ondersteuning te kunnen blijven bieden. Door de toenemende complexiteit van de casuïstiek wordt er een groter beroep gedaan op de medewerkers binnen het Sociaal Team Asten (STA). Dit heeft geleid tot een tijdelijke urenuitbreiding van de gedragswetenschapper vanaf zomer 2024 die zich inzet voor het versterken van kwalitatieve ondersteuning in zowel casuïstiek als op procesmatig niveau. Dit wordt gezien als een sterke impuls in de doorontwikkeling van het STA die de gemeente wil continueren in 2025 en 2026. In 2026 wordt de extra inzet van de gedragswetenschapper afgebouwd naar de oorspronkelijke uren.
Hiervoor wordt een incidenteel budget geraamd van € 59.000,= in 2025 en 2026.

Urenuitbreiding buurtsportcoach
Met het oog op de Lokale Inclusie Agenda en de bevindingen van de inclusiewerkgroep van inwoners met een beperking is het wenselijk op de buursportcoach Uniek Sporten tijdelijk van meer uren te voorzien, om een inhaalslag te kunnen maken op het gebied van Uniek Sporten. In 2026 wordt geëvalueerd wat het effect van de extra uren is en of het wenselijk is dit te continueren en hiervoor structureel uren vrij te maken in de Begroting.

Programma 4

Incidentele lasten automatisering
Er zijn diverse incidentele budgetten voor automatisering geraamd in de Begroting 2025. Voor de vervanging van het financiële systeem moet in 2025 tijdelijk 2 systemen langs elkaar draaien. Daarnaast vindt er voor diverse applicaties een migratie plaats en worden de applicaties Obsurv en SmartDocuments omgezet naar SaaS. Hiervoor is in 2025 incidenteel budget nodig.

Baten

Resultaat grondbedrijf
De positieve resultaten van het grondbedrijf worden in de jaren 2025 t/m 2028 toegevoegd aan de algemene reserve grondbedrijf. In de jaren 2025 t/m 2028 worden de volgende positieve resultaten begroot: € 310.080,= (2025), € 507.233,= (2026), € 250.275,= (2027).
De jaarlijks geraamde lasten van € 60.000,= voor strategische grondaankopen en het ontwikkelingskrediet zijn niet in dit resultaat grondbedrijf verrekend.

Wet Open Overheid
In de meicirculaire 2021 is vanuit de Algemene Uitkering budget beschikbaar gesteld voor de Wet Open Overheid voor de jaren 2023 t/m 2026. Dit budget is toegevoegd aan de reserve eenmalige bestedingen voor die jaren en hieruit wordt een krediet beschikbaar gesteld voor de Wet Open Overheid.

Verwerken eenmalige korting € 675 miljoen op het gemeentefonds in 2025

In de meicirculaire 2024 is opgenomen dat de nieuwe financieringssystematiek al in gaat per 1 januari 2024 in plaats van 1 juli 2027. Het nadeel voor 2024 wordt volledig gecompenseerd door het Rijk, maar voor 2025 slechts voor de helft. Dit betekent dat gemeenten in 2025 € 675 miljoen minder algemene uitkering ontvangen dan was voorzien in de laatste circulaire.
Het Rijk en VNG/IPO hebben vervolgens met de financieel toezichthouders (provincie) afgesproken om de daling van het gemeentefonds in 2025 als incidenteel te bestempelen. Op basis van deze afspraak neemt de gemeente Asten deze korting als negatieve incidentele baat op in dit overzicht incidentele baten en lasten.

Structureel begrotingssaldo

Het begrotingssaldo bestaat uit structurele en incidentele budgetten en inkomsten. Om te kunnen beoordelen of de begroting meerjarig sluitend is, wordt bepaald of de structurele baten voldoende zijn om de structurele lasten te dekken. Uit dit overzicht blijkt dat het jaar 2025 nog een positief structureel saldo heeft en vanaf 2026 is dit saldo nadelig. In de paragraaf weerstandsvermogen is het kengetal structurele exploitatieruimte opgenomen. Dit kengetal is gebaseerd op dit structurele begrotingssaldo.

Presentatie van het structureel begrotingssaldo				
	2025	2026	2027	2028
Saldo baten en lasten	-1.192	-2.834	-2.924	-3.041
Toevoegingen en onttrekkingen reserves	1.263	-58	129	379
Begrotingssaldo na bestemming	**71**	**-2.892**	**-2.795**	**-2.662**
Waarvan incidentele baten en lasten, saldo inclusief incidentele toevoegingen en onttrekkingen reserves	-570	0	0	0
Structureel begrotingssaldo	**641**	**-2.892**	**-2.795**	**-2.662**

Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

Reserves	Saldo 1/1/2025	Toevoe-gingen	Onttrek-kingen	Saldo 31/12/2025	Toevoe-gingen	Onttrek-kingen	Saldo 31/12/2026
95042000000 Reserve klimaatproject scholen	-31.720	0	2.790	-28.930	0	2.790	-26.140
95053010002 Reserve nieuwb./uitbreid. ONDO/DOS	-208.591	0	8.080	-200.511	0	8.080	-192.431
95053010003 Reserve nieuwbouw accomm. NWC	-620.862	0	20.695	-600.167	0	20.695	-579.471
95053116000 Reserve kunstgrasveld Ommel	-78.092	-4.735	0	-82.827	-4.735	0	-87.562
95053114000 Reserve kunstgrasveld ONDO	-68.948	-4.420	0	-73.368	-4.420	0	-77.788
95054110000 Reserve Museum (vernieuwbouw)	-182.877		22.184	-160.693		22.184	-138.509
95095000000 Reserve afdekking kapitaallasten	-3.531.112		250.965	-3.280.147		239.604	-3.040.543
95091100000 Reserve Eenmalige Bestedingen		-71.608	57.509	-14.099	-71.608	57.509	-28.198
95090700000 Algemene reserve	-12.151.31		696.082	-11.455.230			-11.455.230
Totaal	**-16.873.514**	**-80.763**	**1.058.305**	**-15.895.972**	**-80.763**	**350.862**	**-15.625.873**

Reserves	Saldo 1/1/2027	Toevoe-gingen	Onttrek-kingen	Saldo 31/12/2027	Toevoe-gingen	Onttrek-kingen	Saldo 31/12/2028
95042000000 Reserve klimaatproject scholen	-26.140	0	404	-25.736	0	404	-25.332
95053010002 Reserve nieuwb./uitbreid. ONDO/DOS	-192.431	0	8.080	-184.351	0	8.080	-176.271
95053010003 Reserve nieuwbouw accomm. NWC	-579.471	0	20.695	-558.776	0	20.695	-538.081
95053116000 Reserve kunstgrasveld Ommel	-87.562	-4.735	0	-92.297	-4.735	0	-97.032
95053114000 Reserve kunstgrasveld ONDO	-77.788	-4.420	0	-82.208	-4.420	0	-86.628
95054110000 Reserve Museum (vernieuwbouw)	-138.509		22.184	-116.326		22.184	-94.142
95095000000 Reserve afdekking kapitaallasten	-3.040.543		239.604	-2.800.939		239.604	-2.561.335
95091100000 Reserve Eenmalige Bestedingen	-28.198	-20.000	57.509	9.311	-20.000	57.509	46.820
95090700000 Algemene reserve	-11.455.230			-11.455.230			-11.455.230
Totaal	**-15.625.873**	**-29.155**	**348.476**	**-15.306.551**	**-29.155**	**348.476**	**-14.987.230**

Structurele toevoegingen	Toevoegingen
Reservering voor vervanging van de toplaag kunstgrasveld Ommel (storting € 4.735,= vanaf 2013)	4.735
Reservering voor vervanging van de toplaag kunstgrasveld Heusden (storting € 4.420,= vanaf 2016 - 12 jaar)	4.420
Aan het krediet voor Burgerinitiatieven wordt jaarlijks € 20.000,= toegevoegd (via Reserve Eenmalige Bestedingen)	20.000
In de meicirculaire 2021 is vanuit de Algemene Uitkering budget beschikbaar gesteld voor de Wet Open Overheid voor de jaren 2023 t/m 2026. Dit budget is toegevoegd aan de reserve eenmalige bestedingen voor die jaren en hieruit wordt een krediet beschikbaar gesteld voor de Wet Open Overheid.	51.608

Structurele onttrekkingen	Onttrekkingen
Jaarlijkse onttrekkingen reserves i.v.m. kapitaallasten:	
Nieuwbouw accommodatie NWC	20.695
Uitbreiding / vernieuwing museum	22.184
Nieuwbouw / uitbreiding ONDO/DOS	8.080
Klimaatproject scholen	2.790
Reserve afdekking kapitaallasten:	
Wegen	44.170
ICT	139.902
Renovatie jeugdgebouw Heusden	13.675
Renoveren en verduurzamen bestuursvleugel gemeentehuis	25.400
Renovatie sportpark Heusden	27.818
Overige onttrekkingen:	
Budget voor burgerinitiatieven is een structureel budget dan vanwege de jaarlijkse fluctuatie in werkelijke uitgaven via de reserves loopt.	20.000
Budget voor bereikbaarheidsakkoord wordt gedekt via ontrrekking uit reserve eenmalige bestedingen	37.509
Inzetten reserves als dekkingsmiddel	696.082

Inzetten reserves als dekkingsmiddel

De begroting van de gemeente wordt door de provincie getoetst aan het criterium structureel en reëel evenwicht.
Mede naar aanleiding van opmerkingen van de Raad van Openbaar Bestuur "Bezuinigingen met goed gevulde reservepotten" is in het Bestuurlijk Overleg Financiële-verhoudingen afgesproken dat reserves kunnen worden ingezet als structureel dekkingsmiddel. Hierdoor wordt het mogelijk dat 10% van de algemene reserve, wat niet nodig is voor het afdekken van risico's, als structureel dekkingsmiddel ingezet kan worden.
De voorwaarden hiervoor zijn:

- Solvabiliteit blijft groter of gelijk aan 20%
- Gebaseerd op adequate risico-inventarisatie
- Structurele onttrekking opnemen in overzicht van structurele reserve mutaties

In de begroting 2025 maken we gebruik van deze mogelijkheid en zetten 79% van wat mogelijk is in om 2025 sluitend te maken.

2. Overzicht financiële positie

Inzicht in de financiële positie is van belang met het oog op de continuïteit van de gemeente. Dit gebeurt door de ontwikkelingen op de reserves, voorzieningen en de investeringen te schetsen.

Het overzicht financiële positie bevat de volgende onderdelen:

- Geprognosticeerde meerjarenbalans;
- Berekening EMU-saldo;
- De jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume;
- Investeringen;
- Financiering;
- Verloop van de reserves en voorzieningen;
- Overzicht Reserve Eenmalige Bestedingen;

Meerjarenbalans

Conform artikel 22 van het BBV dient een gemeente een geprognosticeerde begin- en eindbalans van de begrotingsjaren op te nemen. Deze balans geeft meer inzicht in de ontwikkeling van de investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en de financieringsbehoefte. Daarnaast wordt deze balans gebruikt om de kengetallen bij de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing te berekenen.

Prognose meerjarenbalans	Realisatie	Begroting				
x €1.000	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Activa						
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	1.442	1.285	1.128	971	814	657
Materiële vaste activa	44.574	68.995	68.102	68.068	65.627	63.229
Financiële vaste activa	2.950	7.679	7.536	7.536	7.536	7.536
Totaal vaste activa	**48.966**	**77.959**	**76.766**	**76.575**	**73.977**	**71.422**
Vlottende activa						
Voorraden	1.803	8.673	8.786	9.491	5.074	1.555
Uitzettingen	19.839	5.939	5.939	5.939	5.939	5.939
Liquide middelen	269	0	0	0	0	0
Overlopende activa	2.723	2.723	2.723	2.723	2.723	2.723
Totaal vlottende activa	**24.634**	**17.335**	**17.448**	**18.153**	**13.736**	**10.217**
Totaal activa	**73.600**	**95.294**	**94.214**	**94.728**	**87.713**	**81.639**
Passiva						
Vaste passiva						
Reserves	31.187	28.542	27.364	27.493	24.472	21.298
Resultaat boekjaar	1.571	85	71	-2.892	-2.795	-2.662
Voorzieningen	13.889	14.946	11.536	10.154	11.552	12.758
Vaste schuld	15.000	37.267	41.088	45.791	40.332	36.097
Totaal vaste passiva	**61.647**	**80.840**	**80.059**	**80.546**	**73.561**	**67.491**
Vlottende passiva						
Vlottende schuld	4.350	6.851	6.552	6.579	6.549	6.545
Overlopende passiva	7.603	7.603	7.603	7.603	7.603	7.603
Totaal vlottende passiva	**11.953**	**14.454**	**14.155**	**14.182**	**14.152**	**14.148**
Totaal passiva	**73.600**	**95.294**	**94.214**	**94.728**	**87.713**	**81.639**

Berekening EMU-saldo

Alle landen binnen de Europese Unie hebben afgesproken om allemaal met dezelfde definitie van het begrotingssaldo te werken, ze noemen dit het EMU-saldo. Het begrotingssaldo van een land geeft weer of dat land een overschot of een tekort heeft bij zijn overheidsuitgaven. Dit saldo geeft dus een indicatie van de staat waarin het huishoudboekje van de overheid in een bepaald jaar verkeert.

Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden, sociale zekerheid en de zorg een aandeel.

In de septembercirculaire 2022 publiceert het ministerie van Buitenlandse Zaken individuele EMU-referentiewaarden voor de begroting 2023 (voor de gemeente Asten is deze € 1.824.000). Deze individuele referentiewaarde betreft geen norm, maar een indicatie van het aandeel dat de gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft. Vooralsnog bestaan er geen sancties bij overschrijding van het EMU-saldo.

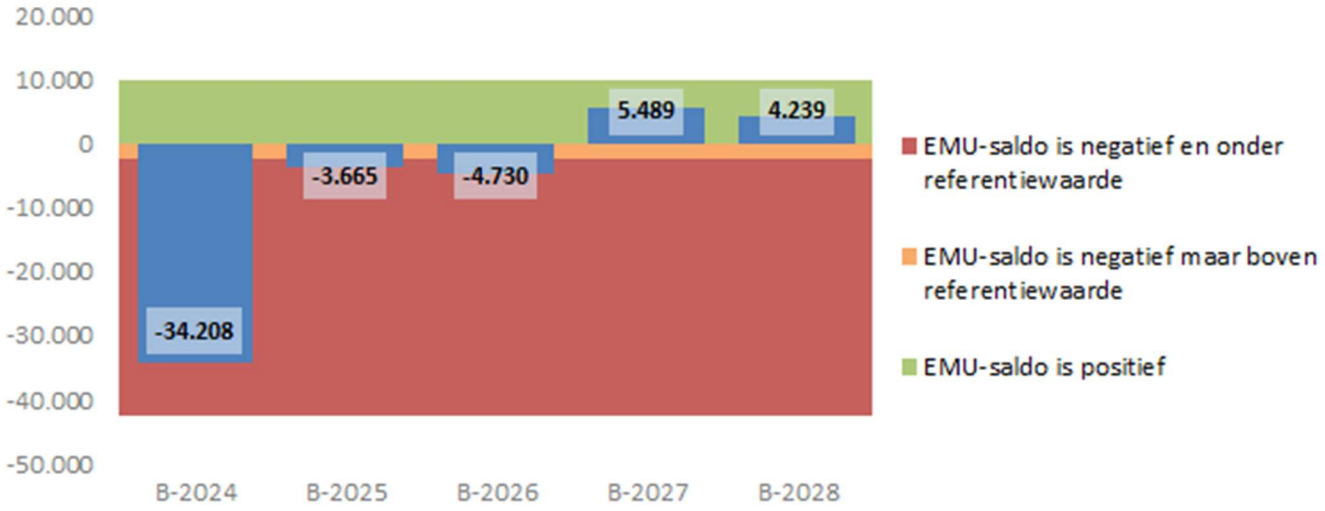
EMU Saldo x €1.000			Begroting				
			2024	2025	2026	2027	2028
1.	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c).	(+)	-4.131	-1.192	-2.834	-2.924	-3.041
2.	Mutatie (im)materiële vaste activa	(-)	24.264	-1.050	-191	-2.598	-2.555
3.	Mutatie voorzieningen	(+)	1.057	-3.410	-1.382	1.398	1.206
4.	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	(-)	6.870	113	705	-4.417	-3.519
5.	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	(-)	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo			**-34.208**	**-3.665**	**-4.730**	**5.489**	**4.239**

Toelichting EMU-saldo

Het EMU-saldo geeft aan of er in een bepaald jaar met reële transacties meer geld is uitgegeven dan dat er in dat jaar is binnengekomen, of dat er netto geld is overgehouden. Het EMU-saldo is daarmee een indicatie voor de ontwikkeling van de liquiditeits- en financiële positie (eigen vermogen en schulden) van de gemeente.

Een negatief EMU-saldo betekent dat er sprake is van een toename van de schuldpositie of afname van het eigen vermogen.

In onderstaande grafiek is te zien dat de gemeente Asten een negatief EMU-saldo heeft in de jaren 2024 t/m 2026. Dit is het gevolg van een groot aantal (geprognosticeerde) investeringen in deze jaren. Mochten investeringen worden uitgesteld, dan heeft dit gevolgen voor het EMU-saldo.

bedragen x € 1.000,=

De jaarlijks terugkerende aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) mogen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume geen voorzieningen c.q. balansposten meer worden gevormd.

Voor de volgende verplichtingen is wel een voorziening gevormd omdat het jaarlijks volume kan fluctueren:

- Voorziening pensioenen wethouders
- Voorziening verlofsparen

Investeringen

nieuwe investeringen	2025	2026	2027	2028
Investeringen met economisch nut				
Robotmaaiers	59.000			
Houtversnipperaar	15.000			
Calamiteitenwagen	14.000			
Revitalisatie Venbergwerg (zoutloods)	465.000			
Drukriolering buitengebied	481.500			
Aanpak wateroverlast Heesakkerweg zuidelijke parallelweg	878.500			
Riolering Plutostraat / Kosmosplein	732.000			
Aanpak wateroverlast Julianastr-Emmastr-Hemel-Margrietst-Laurierstr-Dalkruid		3.780.000		
Investeringen met maatschappelijk nut				
Vervangen openbare verlichting 2025	99.635			
Vervangen openbare verlichting 2026		99.635		
Vervangen openbare verlichting 2027			99.635	
Vervangen openbare verlichting 2028				99.635
Toplaag kunstgrasveld Klimop	131.000			
Herinrichting Park Loverveld	2.562.000			
Molenstraat verkeersaanpassingen	32.000			
Molenstraat speelvoorzieningen	54.000			
Bouw school Loverbosch	9.020.150			
Grond school Loverbosch	234.570			
Schoolomgeving Loverbosch	700.000			
Herinrichting Wilhelminastraat	640.000			
Herinrichting Plutostraat / Kosmosplein (weggedeelte)	140.000			
Aanpak wateroverlast Julianastr-Emmastr-Hemel-Margrietst-Laurierstr-Dalkruid		2.520.000		
Totaal	**16.258.355**	**6.399.635**	**99.635**	**99.635**

Financiering

De financiering bij de gemeente Asten geschiedt conform het Treasurystatuut. Voor meer informatie wordt verwezen naar paragraaf 6: Financiering.

Verloop van de reserves en voorzieningen

Reserves en voorzieningen lijken ogenschijnlijk op elkaar, het zijn beide spaarpotten voor toekomstige uitgaven. Er is wel een wezenlijk verschil. Reserves zijn eigen vermogen. Voorzieningen zijn verplichtingen waar de raad niet onderuit kan, vreemd vermogen dus.

Een reserve is een bedrag dat apart is gezet door de raad, maar waar geen verplichting voor bestaat. Dat geld kan de gemeente vrij aanwenden. Wanneer een reserve wordt ingezet ter dekking van de kapitaallasten van een investering (reserve kapitaallasten) dan is een reserve niet vrij aanwendbaar.
De reserves worden onderscheiden in de algemene reserve en de bestemmingsreserves.

Een voorziening is een apart gezet bedrag voor onvermijdelijke toekomstige uitgaven waarvan tijdstip en omvang niet exact bekend zijn (bijvoorbeeld onderhoud wegen en gebouwen). Afhankelijk van allerlei omstandigheden zal dat vroeg of laat aan de orde zijn. De voorzieningen worden onderscheiden in onderhoudsvoorzieningen en voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's. De hoogte van de voorzieningen is gebaseerd op onderhoudsplanningen of op actuele berekeningen van de verplichting, het verlies of het risico.

RESERVES		
Omschrijving	**Vermeerdering**	**Vermindering**
Saldo reserves 1-1-2025	**28.541.774**	
Algemene reserve		
mutaties algemene reserve	0	696.082
saldo begroting 2024	85.740	
Algemene reserve grondbedrijf		
mutaties algemene reserve grondbedrijf	310.080	60.000
Reserve Eenmalige Bestedingen		
mutaties Reserve Eenmalige Bestedingen	71.608	592.753
Bestemmingsreserves		
mutaties reserve groenfonds		
mutaties reserve kunstgrasveld Olympia Boys	4.735	
mutaties reserve kunstgrasveld Ondo	4.420	
mutaties reserves renovatie de Schop		0
mutaties reserve klimaatproject scholen		2.790
mutaties reserves ONDO/DOS en NWC		28.775
mutaties reserve museum		22.184
mutaties reserve afdekking kapitaallasten		250.965
Totaal vermeerderingen en verminderingen	**476.583**	**1.653.549**
Saldo mutaties reserves	**-1.176.966**	
Saldo reserves per 31-12-2025	**27.364.808**	

VOORZIENINGEN		
Omschrijving	**Vermeerdering**	**Vermindering**
Saldo voorzieningen 1-1-2025	**15.972.934**	
toevoegingen onderhoudsvoorzieningen	1.103.135	
toevoeging voorziening riolering	1.101.720	
toevoeging voorziening wegen en civieltechnische kunstwerken	1.320.644	
overige toevoegingen	28.356	
onttrekking voorziening wegen en civieltechnische kunstwerken		759.811
onttrekking egalisatievoorziening riolering		4.449.500
besteding onderhoudsvoorzieningen		1.530.380
besteding overige voorzieningen		237.361
Totaal vermeerderingen en verminderingen	**3.553.855**	**6.977.052**
Saldo voorzieningen per 31-12-2025	**12.549.737**	

Saldo voorzieningen is inclusief voorziening dubieuze debiteuren en voorziening waardevermindering.
Bij de Meerjarenbalans (2.1.) zijn deze twee voorzieningen niet in het saldo meegenomen, vandaar het verschil.

Overzicht Reserve Eenmalige Bestedingen (incidentele uitgaven)

Stand Reserve Eenmalig Bestedingen					
	2024	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Saldo 1-1	**11.335.200**	**1.634.912**	**1.113.767**	**1.008.522**	**971.013**
Claims tlv Reserve eenmalige bested. voorgaande jaren	**-6.013.790**				
Resultaat jaarrekening 2023	**0**				
Jaarrekening 2023 - kerkenvisie	-25.000				
Mutaties Begrotingen					
Begroting voorgaande jaren	-127.509	-127.509	-37.509	-37.509	-37.509
Meerjarenbegroting 2024-2027	-3.463.989	-60.000			
Geactualiseerd saldo Begroting	**1.704.912**	**1.447.403**	**1.076.258**	**971.013**	**933.504**
Mutaties in 2024					
Toekomstbestendig zaaksysteem	-25.000				
Beeldkwaliteitsplan centrum Asten	-45.000				
Saldo ná Turap najaar 2024	**1.634.912**	**1.447.403**	**1.076.258**	**971.013**	**933.504**
Mutaties Meerjarenbegroting 2025-2028					
Actualiseren visie bebouwingsconcentraties		-30.000			
Structuurvisie Kwaliteitsverbetering		-30.000			
Opstellen bomenrenovatieplan		-15.000			
Gedragswetenschapper en buurtsportcoach		-67.736	-67.736		
Groeiplan taalontwikkeling		-10.000			
Nieuw financieel systeem		-67.500			
Incidentele uitgaven automatisering		-95.900			
Regiobijeenkomst VNG		-17.500			
Saldo 31-12	**1.634.912**	**1.113.767**	**1.008.522**	**971.013**	**933.504**

In de reserve eenmalige bestedingen zitten nog claims van kredieten die vóór 2024 beschikbaar zijn gesteld en die nog niet (volledig) zijn uitgegeven. In totaal gaat het om een bedrag van meer dan 6 miljoen aan openstaande kredieten die nog een claim leggen op de reserve eenmalige bestedingen. Ze worden hieronder opgesomd:

Beschikbaar gestelde kredieten vóór 2024 (claims uit reserve eenmalige bestedingen)	**Restant bedrag**
Toerisme en recreatie	35.845
Plattelandsontwikkeling	357.068
Herclassificatie vaste activa	31.942
10 jarenplan EVZ Astense Aa	30.000
Economisch beleid c.q. actieplan	19.379
Uitv.besl.ammoniakemissie veehouderijen	87.071
Basisvoorziening Asten-Someren	71.743

Beschikbaar gestelde kredieten vóór 2024 (claims uit reserve eenmalige bestedingen)	Restant bedrag
Groenonderhoud door burgers	10.038
Actualiseren bp buitengebied	16.703
Resultaat Grondbedrijf	78.843
Totaal oplossing DIV 2015-2017	16.111
Inspectie kunstwerken	46.468
Implementatie nieuwe Omgevingswet	476.755
Duurzaamheidsbeleid 2017 - 2020	7.408
Stim. burgerparticipatie/-initiatieven	14.106
Voorb.kred. gezamenlijk gemeen	5.669
Privacyproject	21.114
NPS methode	778
Brandweerzorg	3.560
Dynamisch uitv.prog. Integr Veiligh	922
Aanpak ondermijnende criminaliteit	30.800
GVVP; Verkeerswerkgroep	30.795
Komborden	5.803
Innovatiehuis De Peel	38.230
Plan van aanpak duurzaamheid	180.183
Incidentele participatiesubsidie	20.000
Herinrichten Burg. Ploegmakerspark	45.265
Monitoring verkeersveiligheid	560
Innov.huis projecten (formatie)	38.500
Stg. Burgerschuldhulp Asten-Someren	25.000
Vitale democratie Asten	8.438
Kleine burgerinitiatieven	80.378
Sloop Beekstraat 30 tbv Hondenver.	4.863
Implementatie overdracht GenJ	20.981
Rotonde N279/Buizerdweg/Meijel	50.934
Revitalisering gymzaal Schoolstraat	21.581
Plateaus Voorste Heusden	140.000
Klimaatmidd. Transitievisie warmte	143.262
Ambitieonderzoek Museum 2020	14.000
Vervanging legionella spoelsys	904
Verplichting natuurcompensatie	344.631
Uitvoering scenario ambitie museum	100.000
Analyse Dekkingsplan VRBZO	2.408
Verkeersk.onderz. verkeersafw.	25.000
Opstellen centrumvisie Asten	10.795
Financiering logeerhuis Plezant	568
Veiligheidsmonitor	1.332
Fietsstroken centrumring	9.642
Gezond in de stad	46.536
Behoefteonderzoek woonwagen/standplaatsen	45.063
Project Jeugd aan Zet Wintereditie	1.265
Reconstructie N279: Veghel A50	90.020
Burgerinitiatief Processiepark	100.000
Juridische werkzaamh Damocles	12.000

Beschikbaar gestelde kredieten vóór 2024 (claims uit reserve eenmalige bestedingen)	Restant bedrag
Regionaal Meetnet luchtkwaliteit	22.500
Lokaal Preventieakkoord	600
Invoeringskosten Wet Inburgering	39.224
Energietoeslag	1.762
Uitvoeringskosten klimaatakkoord	169.079
Winstbest. jrrk2021 inflatie	640.000
Skatepark TiPi	50.000
Veilige huisvesting politieke ambtdragers	11.059
Gebiedsgerichte aanpak Vitale Peel	44.201
Onderzoek vrachtverkeer Heusden	100
Overdracht archief 2023	68.989
Visie op binnensport-Vooronderzoek	91.047
Burgerinitiatief Vorstermansplein	100.000
Veilige fietsverbinding BZOB-V	50.000
Incidentele projecten Toezicht	254.648
Inventarisatie wegmarkeringen	9.440
Regionaal bedrijventerrein	200.000
Toerisme en recreatie 2023-2026	150.000
Versterken Sociale basis	6.703
Website Sociaal Team	7.096
Uitbreiding gedenkbos	50.000
Implementatie nieuw financieel	150.000
Lichtmonument 100 jaar Heusden	41.300
Maatwerkafspraken personeel	84.708
Restant Spuk Opvang Oekraïne	682.650
WOO Wet Open Overheid	50.594
Ontwikkelingen Communicatie	16.832
Totaal	**6.013.790**

Bijlagen

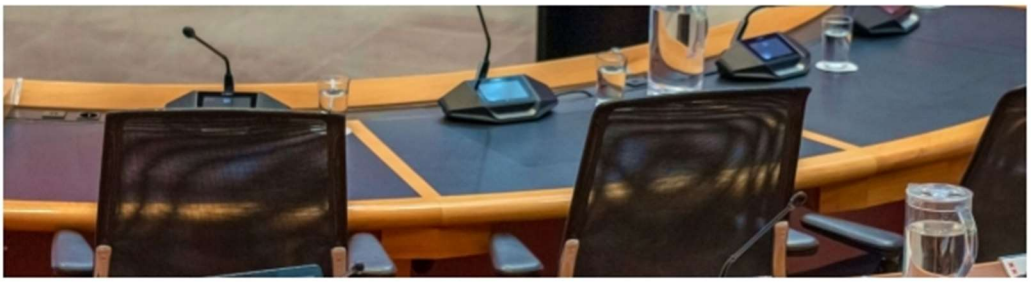
Bijlage taakvelden

Onderstaande tabel geeft het verplichte overzicht met de indeling van de baten en lasten naar de voorgeschreven taakvelden plaats, inclusief de verdeling over de programma's.

		Begroting 2025		
bedragen x € 1.000		Lasten	Baten	Saldo
1. Bestuur en Veiligheid		**-12.633**	**1.663**	**-10.970**
0.1	Bestuur	-1.458		-1.458
0.2	Burgerzaken	-406	304	-102
0.4	Ondersteuning organisatie / overhead	-8.648	1.233	-7.415
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	-1.234	70	-1.163
1.2	Openbare orde en Veiligheid	-612	38	-574
5.7	Openbaar groen en (openlucht)recreatie	-197	18	-180
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-27		-27
8.3	Wonen en bouwen	-51	1	-50
2. Ruimtelijk Domein		**-13.295**	**6.311**	**-6.984**
0.4	Ondersteuning organisatie / overhead	-439	221	-219
0.64	Belastingen overig	-2	98	96
1.2	Openbare orde en Veiligheid	-55		-55
2.1	Verkeer en vervoer	-3.113	420	-2.693
2.4	Economische havens en waterwegen	-173		-173
3.3	Bedrijfsloket- en regelingen	-47		-47
4.2	Onderwijshuisvesting	-991	115	-876
5.4	Musea	-4		-4
5.5	Cultureel erfgoed	-20		-20
5.7	Openbaar groen en (openlucht)recreatie	-1.441	42	-1.400
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-5		-5
7.2	Riolering	-2.413	3.105	691
7.3	Afval	-976	1.269	293
7.4	Milieubeheer	-367		-367
7.5	Begraafplaatsen	-4		-3
8.1	Ruimte en leefomgeving	-1.325	30	-1.295
8.3	Wonen en bouwen	-1.920	1.012	-909
3. Sociaal Domein		**-26.707**	**6.804**	**-19.903**
4.1	Openbaar basisonderwijs	-142		-142
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-1.162	310	-852
5.1	Sportbeleid en activering	-85	-1	-86
5.2	Sportaccommodaties	-1.907	710	-1.197
5.3	Cultuurpresentatie,-productie,-participa	-162		-162
5.4	Musea	-407	30	-377

5.5	Cultureel erfgoed	-31		-31
5.6	Media	-504		-504
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-3.036	863	-2.173
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-2.361	23	-2.338
6.3	Inkomensregelingen	-5.621	3.280	-2.341
6.4	WSW en beschut werk	-1.527	1.523	-5
6.5	Arbeidsparticipatie	-199		-199
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-528	1	-527
6.71A	Hulp bij het huishouden (WMO)	-1.744	66	-1.678
6.71B	Begeleiding (WMO)	-1.570		-1.570
6.72A	Jeugdhulp begeleiding	-769		-769
6.72B	Jeugdhulp behandeling	-1.068		-1.068
6.72C	Jeugdhulp dagbesteding	-52		-52
6.73C	Jeugdhulp met verblijf overig	-2.062		-2.062
6.74B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-617		-617
6.74C	Gesloten plaatsing	-83		-83
6.81B	Maatschappelijke- en vrouwenopvang(WMO)	-59		-59
6.82A	Jeugdbescherming	-207		-207
7.1	Volksgezondheid	-805		-805
4. Financiën, Control en Economie		**-4.077**	**42.005**	**37.928**
0.10	Mutaties reserves	-391	1.654	1.263
0.4	Ondersteuning organisatie / overhead	-2.377	9	-2.368
0.5	Treasury		55	55
0.61	OZB Woningen	-347	3.427	3.081
0.62	OZB niet woningen		2.464	2.464
0.64	Belastingen overig	-7	31	24
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen		33.154	33.154
2.1	Verkeer en vervoer	-121	21	-101
3.1	Economische ontwikkeling	-149		-149
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-266		-266
3.3	Bedrijfsloket- en regelingen	-5	88	83
3.4	Economische promotie	-123	553	430
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)	-290	549	259
Resultaat		**-56.712**	**56.783**	**71**

Bijlage beleidsindicatoren

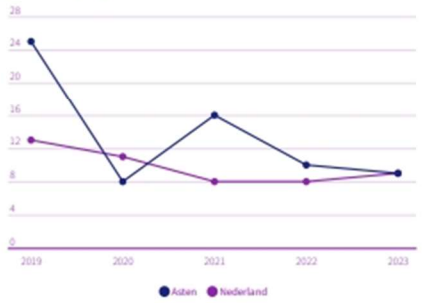

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Gemeenten nemen een uniforme basisset beleidsindicatoren op in hun begroting en jaarverslag. De set behandelt een breed spectrum van onderwerpen, van misdrijven en afval tot bijstandsuitkeringen en nieuwbouwwoningen. Zo kunt u zich een helder beeld vormen van de beleidsresultaten van de gemeente.

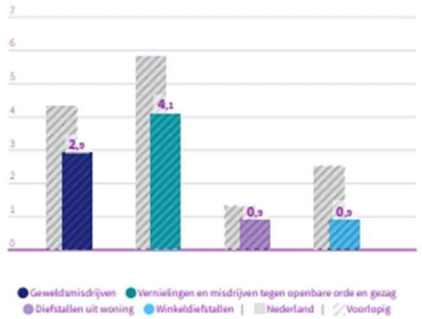
Veiligheid

Verwijzingen Halt
per 1.000 jongeren

Halt | 2019 - 2023

Misdrijven
Asten, per 1.000 inwoners

CBS | 2023

Economie

Functiemenging

54,1%
Asten

54,2%
Nederland

Meerdere bronnen | 2023

Vestigingen (van bedrijven)
per 1.000 inw. 15 t/m 64jr

224,4
Asten

197,1
Nederland

LISA | 2023

Onderwijs

Absoluut verzuim
per 1.000 leerlingen

4,9
Asten

6,3
Nederland

DUO/Ingrado | 2023

Relatief verzuim
per 1.000 leerlingen

12
Asten

27
Nederland

DUO/Ingrado | 2023

Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)

1,0% *
Asten

2,4% *
Nederland

DUO/Ingrado | **2023** | *Voorlopig

Sport, cultuur en recreatie

Niet-sporters

42,7%
Asten

46,4%
Nederland

Meerdere bronnen | **2022**

Volksgezondheid en Milieu

Omvang huishoudelijk restafval
kg per inwoner

CBS | **2022**

Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit

6,1%
Asten

17,5%
Nederland

berekening | **2018**

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Sociaal domein

Banen
per 1.000 inwoners van 15-64 jaar

794,6
Asten

836,6
Nederland

Meerdere bronnen | **2023**

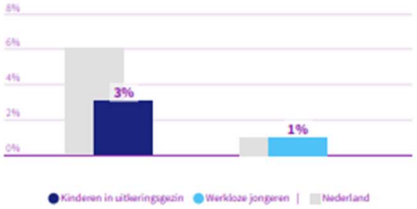
Jongeren met een delict voor de rechter

1%
Asten

1%
Nederland

CBS | **2022**

Achterstand onder jeugd
Asten

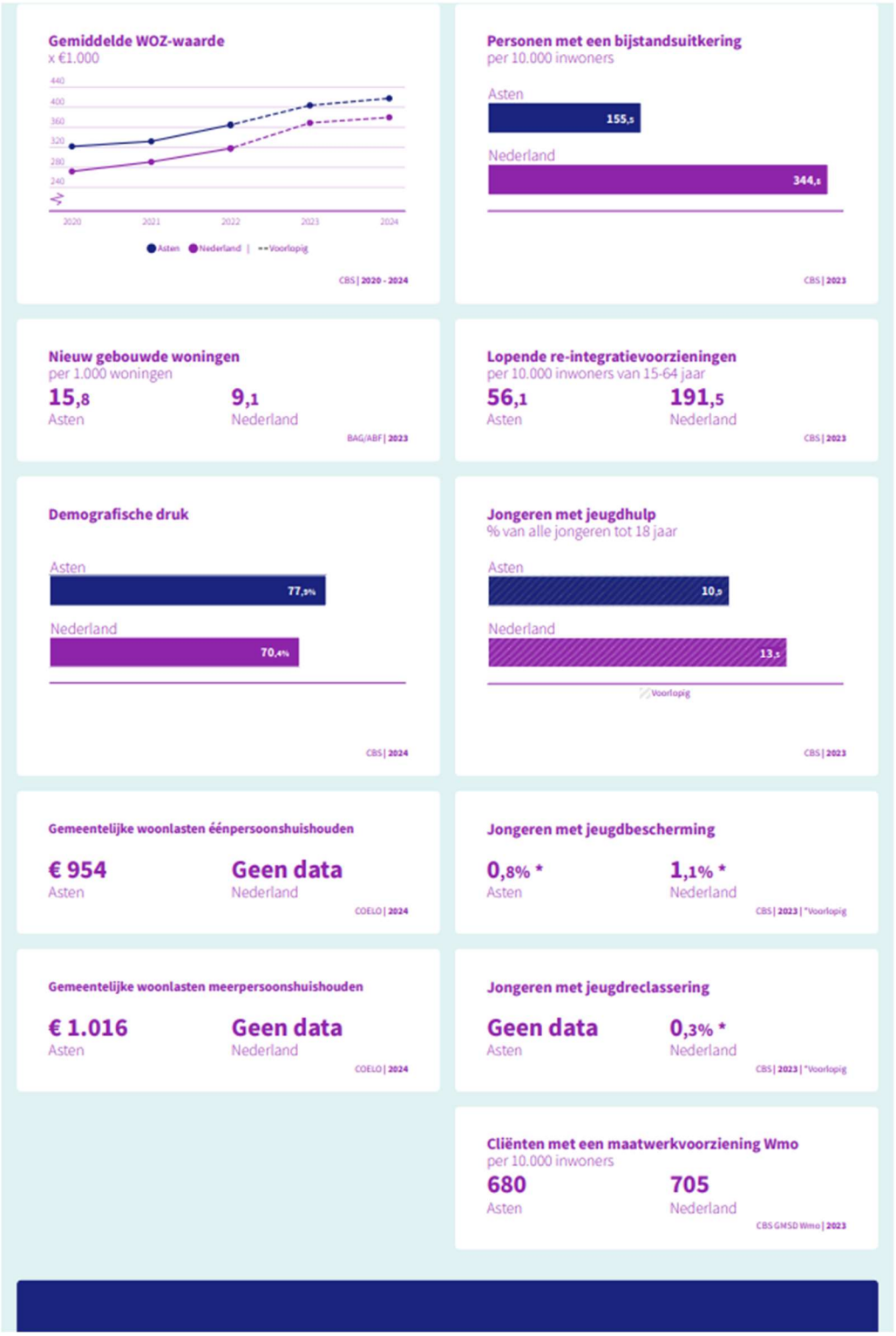
CBS | **2022**

Netto arbeidsparticipatie

74,3%
Asten

73,1%
Nederland

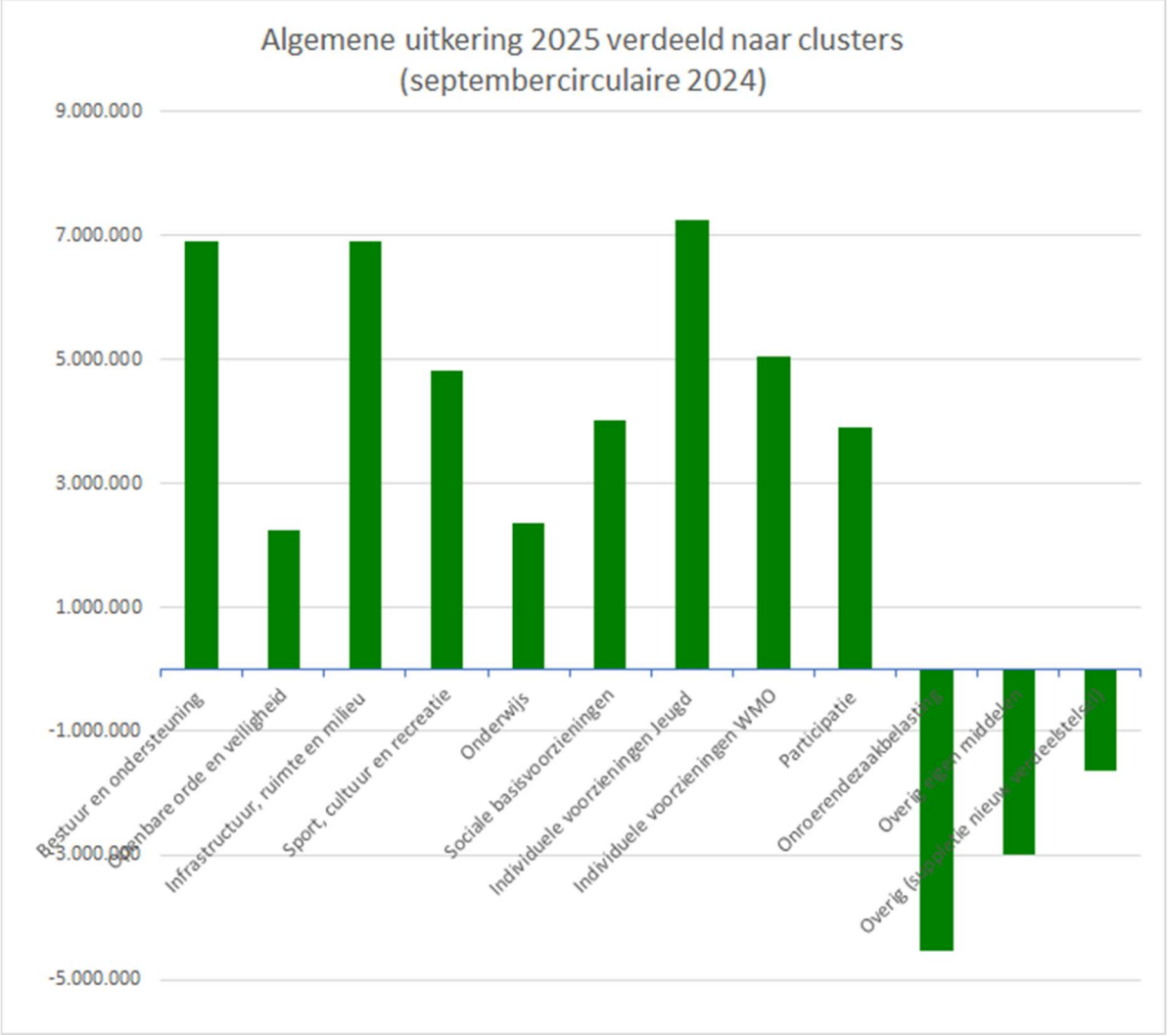
CBS | **2023**

Gemiddelde WOZ-waarde
x €1.000
440
400
360
320
280
240
2020
2021
2022
2023
2024
Asten
Nederland
Voorlopig
CBS | 2020 - 2024
Personen met een bijstandsuitkering
per 10.000 inwoners
Asten
155,5
Nederland
344,5
CBS | 2023
Nieuw gebouwde woningen
per 1.000 woningen
15,8
Asten
9,1
Nederland
BAG/ABF | 2023
Lopende re-integratievoorzieningen
per 10.000 inwoners van 15-64 jaar
56,1
Asten
191,5
Nederland
CBS | 2023
Demografische druk
Asten
77,3%
Nederland
70,4%
CBS | 2024
Jongeren met jeugdhulp
% van alle jongeren tot 18 jaar
Asten
10,9
Nederland
13,5
Voorlopig
CBS | 2023
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden
€ 954
Asten
Geen data
Nederland
COELO | 2024
Jongeren met jeugdbescherming
0,8% *
Asten
1,1% *
Nederland
CBS | 2023 | *Voorlopig
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden
€ 1.016
Asten
Geen data
Nederland
COELO | 2024
Jongeren met jeugdreclassering
Geen data
Asten
0,3% *
Nederland
CBS | 2023 | *Voorlopig
Cliënten met een maatwerkvoorziening Wmo
per 10.000 inwoners
680
Asten
705
Nederland
CBS GMSD Wmo | 2023

Bijlage Algemene uitkering gemeentefonds

Algemene uitkering gemeentefonds

Voor 2025 ontvangt de gemeente € 34 miljoen uit het gemeentefonds (Algemene uitkering) op basis van de septembercirculaire 2024. Het totaal van de algemene uitkering kan worden verdeeld over zogenaamde clusters.
De clusters zijn bedoeld om een verdeling te kunnen maken en de verdeling te onderhouden op landelijk niveau. Het is nadrukkelijk geen bestedingsnorm. De besteding is aan de gemeenteraad.
Daarom zijn de baten van de algemene uitkering volledig begroot op programma 4. Om meer inzicht te geven over de opbouw van de algemene uitkering is deze grafiek opgenomen.

In de grafiek is zichtbaar dat de onroerende zaakbelasting en overige eigen middelen als negatieve correctie op de algemene uitkering wordt toegepast.
Met de invoering van het nieuwe verdeelstelsel is ook een ingroeipad afgesproken waarbij het maximaal voordeel of nadeel niet meer dan € 37,50 per inwoner mag bedragen in 2025.

Het voordeel voor de gemeente Asten is echter veel hoger (€ 134 per inwoner). Om het ingroeipad te realiseren is daarom een (negatieve) suppletie uitkering toegepast (€ 1,6 miljoen). In het cluster Overig is dit zichtbaar.
De verdeling van het gemeentefonds is niet (nooit) af. Er lopen nog onderzoeken (onderzoeksagenda) waarvan de uitkomsten bijstelling vereisen. Het model is geen eindstation en zal continu onderhoud vragen. Nieuwe herverdeeleffecten zijn dan ook niet uit te sluiten.

